Lokal undervisningsplan (LUP)

Skoleår 2021/22

Skolens Navn:
Handelsgymnasiet Vestfyn, EUX & EUD
Kontor, handel og forretningsservice

Institutionsnummer:
421401

Indhold

Generelt for Handelsgymnasiet Vestfyn 1
Praktiske oplysninger 1
Ressourcer og rammer 1
Hovedområde og overordnet struktur 2
EUV, hvis man er fyldt 25 år 3
Ny mesterlære 3
Skolens pædagogiske og didaktiske grundlag 4
Fælles værdier for Handelsgymnasiet Vestfyn 4
Relationer 4
Tillid og ansvarlighed 4
Udvikling 4
Didaktisk og metodisk grundlag på EUD/EUX 4
Bevægelse 5
Grundforløbet 5
Grundforløb 1/GF1 5
Erhvervsfag 6
Grundfag 6
Læringsaktiviteter 6
Læringsmiljø 7
Undervisningsdifferentiering 7
Feedback 8
Undervisningsbeskrivelser for erhvervsfag 8
Undervisningsbeskrivelser for grundfag 20
Bedømmelse ved afslutning af GF1 36
Grundforløb + (GF+) 36
Erhvervsfag 36
Kombinationsfag 36
Læringsaktiviteter 37
Læringselementer 37
Læringsmiljø 37
Undervisningsdifferentiering 37
Feedback 38
Evaluering 38
Bedømmelse GF+ 38
Grundforløb 2/GF2 38
Grundfag GF2 20 uger 38
Læringsaktiviteter 38
USF/uddannelsesspecifikke fag 38

Læringsmiljø 39
Undervisningsdifferentiering 39
Dokumentationskrav i grundfag 40
Feedback 40
Undervisningsbeskrivelser for grundfag 41
Undervisningsbeskrivelser for de uddannelsesspecifikke fag (USF) 80
Bedømmelse GF2 91
EUX-studieår 92
Optagelse på studieåret 92
Indhold på studieåret 92
Overblik over bekendtgørelser/læreplaner på EUX 92
Samspil mellem gymnasiale fag og uddannelsesretning 93
Elevens arbejdstid, fordybelsestid og individuel pulje 96
Studieplan for erhvervsområdet (EO) på merkantil EUX 98
Bedømmelse studieåret 99
EUX - erhvervsområdeprojekt 99
Omeksamination og frivillig indstilling til eksamen 99
Lovgrundlag 100

Generelt for Handelsgymnasiet Vestfyn

Campus i Assens kommune, beliggende i Glamsbjerg, rummer Handelsgymnasiet Vestfyn, Vestfyns Gymnasium og Assens Kommunes 10. klasse center.

Handelsgymnasiet Vestfyn udbyder de merkantile ungdomsuddannelser:

- Det blå gymnasium (HHX)
- Erhvervsuddannelser inden for hovedområdet: Kontor, handel og forretningsservice
- GF1 på alle erhvervsuddannelser (EUD)

Praktiske oplysninger

Handelsgymnasiet Vestfyn
Langbygårdsvej 6
5620 Glamsbjerg

Direktør Carsten Hogrefe
Uddannelseschef Lone Holm-Nielsen

Ressourcer og rammer

Skolen har som strategisk målsætning altid at have det mest moderne udstyr på IT-området og i øvrigt på undervisningsmaterialer generelt.

Derudover tilbydes på skolen:

- Eget lokale til hver klasse med mulighed for at læringen bliver i rummet/på vægge
- Adgang til udlån af bærbare Pc'er og tablets
- Flat-rate aftale for alle elever til Systimes materialer
- Gruppearbejdspladser
- Loungeområde til understøttelse af det sociale miljø
- Dekorationslokale (VM-aktiviteter)
- Lærerarbejdspladser
- Mødefaciliteter
- Coachrum
- Grønne arealer til sociale aktiviteter
- Udendørs amfi-scene

Hovedområde og overordnet struktur

Hovedområde: Kontor, Handel og Forretningsservice

Afdelingens navn er: EUD/EUX Business

Erhvervsuddannelserne består af et grundforløb (på skolen) og et hovedforløb (praktik i en virksomhed + skoleperioder).

En erhvervsuddannelse kan tages som EUD eller EUX. EUX er en dobbeltuddannelse, hvor man kombinerer en erhvervsuddannelse med en gymnasial eksamen.

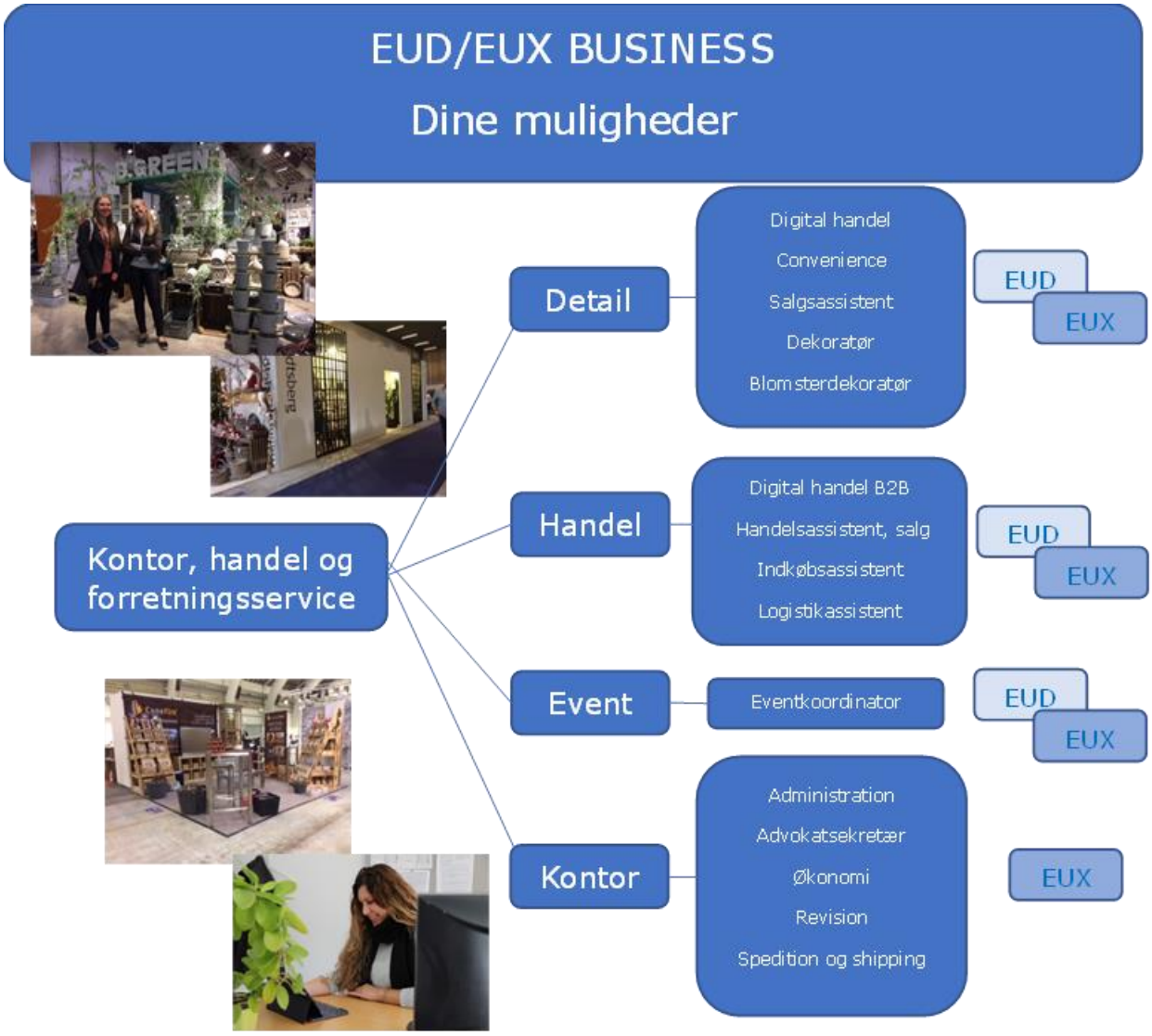

Uddannelsen giver adgang til følgende hovedforløb:

- Detailhandelsuddannelse med specialer — med mulighed for eux
- Handelsuddannelse med specialer — med mulighed for eux
- Eventkoordinator — med mulighed for eux
- Kontoruddannelse med specialer — med krav om eux
- Finansuddannelsen — med krav om eux

Uddannelsesforløbet er forskelligt og afhænger bl.a. af, hvornår man har afsluttet grundskolen, uddannelsesbaggrund og alder.

Grundforløbet indeholder følgende forløb: GF1, GF+, GF2 og EUV:

- GF1 som står for Grundforløb 1 (20 uger)
- GF+ som står for Grundforløb Plus (10 uger)
- GF2 som står for Grundforløb 2 (20 uger)
- GF2 for studenter med STX-, HTX-, HF-, teknisk EUX-baggrund (5 uger)
- EUV som står for Erhvervsuddannelse for voksne, og gælder for studerende som er fyldt 25 år når, de påbegynder uddannelsen på grundforløb 2 (20 uger)

EUX – det studiekompetencegivende forløb:

- EUX består af:
    - EUX 1. del: GF1/GF2 (varighed 20/20 uger) plus studieår (varighed 40 uger)
        - giver studiekompetence på linje med en HF uden overbygning
    - EUX 2. del: 2 år i hovedforløb
        - giver fuld studiekompetence på linje med STX, HHX og HTX.

EUV, hvis man er fyldt 25 år

Gælder for studerende, som er fyldt 25 år, når de påbegynder uddannelsen. Man skal realkompetencevurderes med det formål at blive godskrevet for de kompetencer, man allerede har erhvervet.

Realkompetencevurderingen varetages af uddannelses- og erhvervsvejlederen i samarbejde med praktikpladskonsulenten.

Ny mesterlære

På Ny Mesterlæreuddannelsen flyttes grundforløbet direkte ud i virksomheden. I denne periode skal man via praktisk oplæring opnå de kvalifikationer, som eleverne normalt opnår via grundforløbet på skolen. Disse kvalifikationer skal enten fuldt ud opnås i virksomheden eller i en kombination af praktik og skole. Eleven får en fast kontaktlærer, som også bliver den gennemgående vejleder i kontakten til virksomheden. Kontaktlærer og mester udformer en realistisk uddannelsesplan for eleven. Parterne aftaler desuden, hvordan de vil følge op for at sikre elevens udvikling i oplæringen. Parterne aftaler, om den grundlæggende praktiske oplæring i virksomheden skal suppleres med ophold på skolen.

Skolens pædagogiske og didaktiske grundlag

Fælles værdier for Handelsgymnasiet Vestfyn

Relationer

Vi arbejder målrettet på at skabe tætte relationer internt og eksterne, såvel nationalt som internationalt. Vi tror på, at tætte relationer internt, det gælder: elev-elev, elev-medarbejder, medarbejder-medarbejder - skaber motivation og kvalitet. Ligeledes vægtes tætte relationer til samarbejdspartnere, erhvervsliv, videregående uddannelser etc. højt, idet det skaber kvalitet i uddannelserne og baner vejen for elevernes fremtid

Tillid og ansvarlighed

Vi arbejder bevidst med at vise elever og medarbejdere tillid, da vi tror på, at tillid medfører engagement og begejstring i hverdagen. Vi tror på, at en tillidsbaseret omgangstone skaber de bedste betingelser for motivation og udvikling. Med udgangspunkt i demokratiske værdier og almendannelse arbejder vi kontinuerligt på at skabe ansvarlighed hos elever som hos medarbejdere. Vi tror på, at tillid og ansvarlighed går hånd i hånd.

Udvikling

Både på det personlige, det faglige og det institutionelle plan er målet til stadighed at løfte den enkelte og skabe fælles udvikling. Enhver medarbejder skal opleve en vedvarende faglig og pædagogisk udvikling, således at skolen markerer sig blandt de førende uddannelsesinstitutioner. Enhver elev skal opleve, at tiden på skolen har udviklet deres personlige og faglige kompetencer som et solidt grundlag for deres fremtid.

Didaktisk og metodisk grundlag på EUD/EUX

Det didaktiske grundlag på EUD/EUX er båret af, at vi sætter eleven i centrum og udviser gensidig respekt. Underviserne bærer som de professionelle hovedansvaret for den gensidige respekt og det afspejles i det daglige samarbejde med eleverne og de relationer, der udspringer heraf.

Der arbejdes i forlængelse heraf helhedsorienteret med udgangspunkt i elevernes oplevelse af skoledagen - som skal være interessant, både for elever og for ansatte.

Det er en naturligt inkorporeret del af det pædagogisk arbejde på EUD/EUX, at væsentligheden af fremmøde italesættes. Undervisningen tilrettelægges i en form, hvor dialogen og arbejdet i klasserummet er det bærende element i elevens progression. Der arbejdes, gennem øvelser i psykisk arbejdsmiljø og dialog om bl.a. fremlæggelser, målrettet med tryghed i klasserummet, hvorved eleverne støttes i at bevæge sig udenfor komfortzonen.

Bevægelse

For at fremme læring og dannelse indgår aktiviteter som motion, bevægelse og øvelser med fagligt indhold i lektionerne på GF1 og GF2. Disse afvikles dels i fast indlagt 30 minutters forløb midt på skoledagen og dels i mindre sekvenser i løbet af hvert undervisningsmodul. De planlagte 30 minutters aktivitet kan fx være en øvelse, hvor eleven lærer teorien gennem udførelsen af den pågældende øvelse. Aktiviteten kan også afvikles som en gåtur, hvorunder der fx lyttes til podcast eller diskuteres et fagligt oplæg. Aktiviteterne vil dermed ofte have understøttende effekt i forhold til elevens faglige indlæring i den pågældende lektion. Den planlagt aktivitet kan også have et socialt formål, hvilket er understøttende for klassens trivsel og dermed for indlæringen.

Grundforløbet

Grundforløbet består af GF1, GF+ og GF2.

Grundforløb 1/GF1

GF1 er kun en mulighed, hvis man har afsluttet folkeskolen indenfor de seneste 26 måneder.

Med opstart på GF1 er forløbet:

GF1	20 uger
GF2	20 uger
EUX	40 uger/1 år. EUX er et krav, hvis man ønsker et hovedforløb inden for kontor eller finans. Det er en mulighed, hvis man ønsker et hovedforløb inden for detail, handel eller event.

Hovedforløb: 2 år

GF1 startes op én gang om året – i august og indeholder:

Erhvervsfag

• Erhvervsfag 1	2,0 uger	Erhvervsintroduktion
• Erhvervsfag 2	1,5 uger	Arbejdspladskultur
	1,0 uger	Praktikpladssøgning
	1,5 uger	Samfund og sundhed
• Erhvervsfag 3	1,0 uger	Arbejdsplanlægning og samarbejde
	1,0 uger	Faglig dokumentation
	1,0 uger	Faglig kommunikation
	1,0 uger	Innovation
	1,0 uger	Metodelære
	1,0 uger	Bonusfag: Erhvervsfag 3, niveau 2: Innovation

Grundfag

Der undervises i følgende grundfag på GF1:

- Dansk D/C
- Engelsk D/C
- Samfundsfag D/C

Elever på GF1EUD kan vælge dansk på niveau D på GF1, hvilket forudsætter, at der vælges dansk C som valgfag på GF2.

Elever på GF1EUD kan vælge engelsk på niveau D på GF1, hvilket forudsætter, at der vælges dansk C som valgfag på GF2.

Elever på GF1EUD kan vælge mellem grundfag som valgfag Samfundsfag D eller Samfundsfag C på GF1.

GF1EUX elever afslutter dansk C, engelsk C og samfundsfag C på GF1.

Læringsaktiviteter

På GF1 indgår følgende læringselementer i samspil med de nedenstående undervisningsbeskrivelser for henholdsvis temaer og grundfag.

Læringsmiljø

For at sikre et godt socialt miljø blandt eleverne er alle tilknyttet en stamklasse.

Undervisningen gennemføres som et mix af tværfaglig, projektorienteret, praksisnær, erhvervsrettet og faglig undervisning. Undervisningen varierer mellem klasseundervisning, gruppeopgaver, individuelle opgaver og projektorienteret undervisning.

Undervisningen tilrettelægges tematiseret, hvor der til hvert tema er tilknyttet et projektorienteret forløb. Grundfagene peger ind i projekterne, hvor det indgår naturligt, og bidrager hermed til den erhvervsrettede projektorienterede undervisning. Hvor grundfagsemner ikke naturligt peger ind i projekterne, gennemføres undervisningen som monofaglig erhvervsrettet undervisning – stadig i sammenhæng med den øvrige undervisning.

Undervisningen tilrettelægges helhedsorienteret med henblik på elevernes tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer. Undervisning i Grundforløbets 1. del er generelt kendetegnet ved, at teori og praksis kombineres i anvendelsesorienteret erhvervsrettet undervisning med inddragelse af ekstern sparring. Det kan være i form af virksomhedsbesøg, af oplæg udefra, af eksterne input fra erhvervslivet ved bedømmelser eller i form af eksterne aftagere af elevernes arbejde. Skolen oplever, at ekstern sparring har en positiv effekt på elevernes motivation; elevernes forståelse forstærkes af den virkelighedsnære kontekst, som bedømmelsen dermed foregår i.

Undervisningen differentieres, så den enkelte elev bliver udfordret på egne evner og interesser set i forhold til brancheretninger.

Undervisningsdifferentiering

Undervisningen differentieres i forhold til elevens standpunkt, forudsætninger og behov. Den digitale ramme for differentieringen er OneNote Class Notebook, som samler alle grundfag og forløb i en præfabrikeret struktur, hvilket understøtter den svage elev i at orientere sig i materialerne og som yderligere giver en platform, hvor viden kan genbesøges faktuelt, auditivt og visuelt. Brugen af OneNote Class Notebook åbner ligeledes naturlige muligheder for at udfordre den stærke elev ud over klassens fælles undervisning. Måden, hvorpå der differentieres, er afhængig af elevernes kompetencer, undervisningens indhold og aktivitet. Der differentieres i forhold til elevforudsætninger, metode, opgaver, medier, organisering (CL-principper) og fagligt niveau, således at undervisningen tager hensyn til elevernes forskellige måder at lære på og deres faglige forudsætninger og evt. erhvervserfaring.
Der differentieres ud fra følgende kriterier:

- Fagligt niveau (elevernes kognitive niveau i forhold til faget)
- Fagligt engagement (elevernes motivation og lyst til at lære)
- Socialt engagement (elevernes evne til at indgå i samspil med andre)

Differentieringen kommer til udtryk i undervisningen i form af valg af:

- Indhold/mål
- Metoder
- Organiseringsform
- Materialer/medier/inddragelse af IT
- Tid til opgaveløsning

Feedback

Eleverne har kendskab til kriterierne, som de bliver vurderet i forhold til. Eleverne præsenteres i OneNote ved opstart af hvert tema for læringsmål for temaet, så den enkelte elev har mulighed for undervejs at følge arbejdet med erhvervsfagene.
Der opstilles for hvert tema såvel læringsmål, hvor eleven gennem besvarelse af læringsmålene og ved udarbejdelse af portfolio-ark forholder sig til egen indsats og til eget læringsudbytte i hvert tema. Der arbejdes på den vis helhedsorienteret og metakognitivt med elevernes synlige læring.

I forbindelse med praktik-uge er der yderligere feedback fra skolens lære- og praktikpladskonsulent. Konsulenten kontakter virksomheden efter praktikken. Herefter afholdes samtale med den enkelte elev, hvor elevens egen-opfattelse af opnåelse af læringsmålene for praktik-ugen kobles til den fra virksomheden afgivne feedback.

Eleverne opnår gennem feedback efter hvert tema overblik over egen progression i uddannelsen.

Undervisningsbeskrivelser for erhvervsfag

Tema	Indhold, mål, evaluering og bedømmelse
Intro	**Undervisningens tema**: Erhvervsfag 1: Erhvervsintroduktion **Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)**: Formålet med forløbet er, at eleven bliver introduceret til de erhvervsfaglige uddannelser samt sikrer fagretning. Faglige mål på grundlæggende niveau: 1. Udføre enkle erhvervsfaglige arbejdsopgaver efter instruktion. 2. Anvende forståelse for bæredygtighed, arbejdsmiljø, sikkerhed og ergonomi i en arbejdsproces. 3. Følge og indgå i enkle arbejdsprocesser, der indgår i flere erhvervsfaglige uddannelser. Der arbejdes i små afgrænsede opgaveforløb, hvor grupperne fastholdes gennem hele erhvervsfagets varighed. • Hvad skal du være? • Arbejdsmiljø, fysisk • Virksomhed, der fænger • Bæredygtighed • Virksomhedsportræt • Kurser i Office pakken • Hvordan kommer du hen til fremtiden? Der arbejdes ydermere med psykisk arbejdsmiljø og vejledning, for at sikre elevens valg af fagretning, introducere eleven til uddannelsesvalg samt sørge for, at der opstår et professionelt læringsrum. <u>Læringsmål:</u> Du kan redegøre for flere forskellige muligheder med din ungdomsuddannelse Du kan vise, at du kender til bæredygtighed Du kan vise, at du kender til fysisk arbejdsmiljø og ergonomi Du kan vise, at du kender til digital sikkerhed i en virksomhed Du kan tale om psykisk arbejdsmiljø Du kan udarbejde et virksomhedsportræt

		Du kan vise, at du kender til VM-principperne Du kan opstille et Word dokument Du kan opstille et diagram i Excel
	Praksisrelatering	Eleverne arbejder målrettet på at afdække deres egne, personlige videre uddannelses- og karrieremuligheder ud fra deres valg af uddannelse. Der indgår virksomhedsbesøg i lokale forretninger, for at undersøge arbejdsmiljø i praksis. Desuden indgår besøg til Formland-messen i Herning.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Forløbet afvikles i ugerne 34-36 med i alt 52 timer
	Dokumentation	I forløbet arbejdes med dokumentation på følgende vis: • Power Point om fremtidige karrieremuligheder • Refleksionsplancher ud fra forløbet "Virksomheder, der fænger" • Oplysningsplancher om arbejdsmiljø • Virksomhedsportræt i Word dokument • Power Point og diagrammer i Excel ud fra forløbet "Hvordan kommer du hen til fremtiden?" Der udarbejdes desuden logbog fem gange i forløbet med anvendelse af spørgsmål inspireret fra small measures - teori. Afslutningsvist udarbejdes portfolio-ark til opsamling af udbyttet af forløbet.
	Løbende og afsluttende evaluering	Eleverne vil modtage mundtlig feedback fra underviser på præsentationer og opgaver i løbet af temaet. Desuden benyttes logbog som evalueringsform, hvor eleverne selv skal reflektere over egen arbejdsindsats. Afslutningsvist udarbejdes portfolio-ark til afsluttende evaluering.
	Bedømmelsesgrundlag	Erhvervsfag 1 skal ikke bedømmes
	Bedømmelseskriterier	Erhvervsfag 1 skal ikke bedømmes
Samfund og Sundhed	**Undervisningens tema**	Samfund og sundhed (Erhvervsfag 2)
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Formålet med forløbet er at introducere eleverne til sundhedsbegreber ud fra Assens kommunes sundhedspolitik, som tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens sundhedspakker, som grundlag for elevernes videre arbejde med samfundsmæssige forhold, der har betydning for den enkeltes arbejdsliv og personlige liv som borger i et demokratisk samfund. Der arbejdes med: • Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker • Seksualitet og sundhed • Psykisk/mental sundhed • Elevens egen rolle i forhold til samfund, arbejdsliv og personligt liv • Fysisk aktivitet i hverdagen Faglige mål: Samfund og sundhed (Erhvervsfag 2): • Formidle og diskutere grundlæggende samfundsforhold og aktuelle samfundsmæssige problemstillinger. • Reflektere over egen rolle og indflydelsesmuligheder i samfundet. • Bearbejde enkle og overskuelige eksempler på samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, herunder de sundheds- og miljømæssige aspekter. • Reflektere over egen rolle og indflydelsesmuligheder på arbejdsmarkedet ud fra viden om virksomheder og organisationer samt deres regulering i det fagretslige system. • Forklare betydningen af faktorer, der påvirker den enkeltes levevilkår og sundhed, herunder privatøkonomiske forhold og livsstilsfaktorer som personlig hygiejne, kost og fysisk form. • Forstå forhold, der påvirker seksualiteten, herunder seksuel sundhed, prævention, krop, køn og identitet.

		Læringsmål: Du kan reflektere over samfundsmæssige problemstillinger i forhold til sundhed Du kan reflektere over, hvad der ligger i begrebet "seksuel sundhed" Du kan redegøre for betydningen af væsentlige livsstilsfaktorer som personlig hygiejne, kost og fysisk form, for egen sundhed Du kan reflektere over min egen rolle og indflydelsesmuligheder i forhold til sundhed i samfundet Du kan forstå betydningen af egen rolle og eget ansvar i forhold til livet på arbejdsmarkedet Du kan forklare betydningen af en virksomheds sundhedspolitik med fokus på medarbejderens arbejdsforhold
	Praksisrelatering	Kontakt til Assens kommune Valg af virksomhed – hvad gør de? Besøg, research i virksomheden
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Forløbet afvikles over tre uger (39 timer)
	Dokumentation	Portfolioark + materialer udarbejdet til stand
	Løbende og afsluttende evaluering	Fremlæggelse af opgaven foregår på en "sundhedsstand" på en minimesse, og evalueres mundtligt. Der afsluttes med udarbejdelse af portfolioark som metakognitivt refleksionsark.
	Bedømmelsesgrundlag	1. Det samfundsmæssige (10%) - forståelse af sammenhænge 2. Sex og sundhed (20%) - refleksion 3. KRAMS (10%) - redegørelse 4. Tema og virksomhed (40%) - analyse 5. Stand (20%) - mundtlig og visuel formidling
	Bedømmelseskriterier	1. Det samfundsmæssige - det vigtigste ved dette punkt er, at du/I kan forstå sammenhænge og samfundsmæssige problemstillinger vedrørende befolkningens livsstil og samfundsøkonomi. 2. Sex og sundhed - det vigtigste ved dette punkt er, at du/I kan reflektere over i hvilken grad sex, seksualitet og sundhed spiller en rolle for personlig trivsel. 3. KRAMS - det vigtigste ved dette punkt er, at du/I kan forklare hvad KRAMS står for, og hvilken samfundsmæssig betydning, det har. 4. Tema og virksomhed - det vigtigste ved dette punkt er, at du/I formår at skabe kontakt til en virksomhed med henblik på at undersøge, hvordan virksomheden forholder sig til dit/jeres valgte tema. 5. Stand - det vigtigste ved dette punkt er, at du/I kan formidle og diskutere den viden, du/I har opnået gennem forløbet, på en spændende måde (visuelt og mundtligt), der passer til målgruppen (elever på ungdomsuddannelser).
Jobkultur og samarbejde	**Undervisningens tema**	Jobkultur og Samarbejde Jobkultur og samarbejde dækker Erhvervsfag 2 -Arbejdspladskultur og Erhvervsfag 3 - Arbejdsplanlægning og samarbejde

Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Formålet med forløbet er, at eleven får viden om forskellige arbejdspladskulturer samt udvikler kompetencer til at indgå som en aktiv og ansvarlig medarbejder på en arbejdsplads. Der er særligt fokus på arbejdsgiverens og elevens ansvar for kvalitet og sikkerhed. Ydermere, at eleven opnår kompetence til selvstændigt og i fællesskab med kolleger at planlægge en arbejdsopgave og forstår betydningen af tid, personlig adfærd og ressourcer. Eleven er i praktik i uge 39 (37 timer). Tilegnelse af værktøjer og metoder til at analysere, forstå og deltage aktivt i skabelsen af produktive arbejdspladskulturer er genstanden for undervisningen i jobkultur og samarbejde. Faget skal herunder kvalificere eleven til konstruktivt at forholde sig til egen adfærd, tilrettelæggelse af egen arbejdsproces og samarbejde med andre om en fælles arbejdsopgave. Faget skal give eleven grundlag for at overveje og vurdere sine muligheder for at vælge relevante undervisningsprojekter i fagretningen. **Faglige mål:** Arbejdspladskultur (Erhvervsfag 2): • Anvende forståelse hvordan en produktiv og inkluderende arbejdsplads kan skabes • Anvende forståelse for samarbejde og samspils betydning i en arbejdsproces • Planlægge og tilrettelægge enkle arbejdsprocesser • Diskutere arbejdspsykologiske emner og interkulturelle faktorers indflydelse på menneskers adfærd • Reflektere over egen rolle og egen deltagelse i samarbejde om arbejdsopgaver • Forholde sig hensigtsmæssigt til enkle og overskuelige eksempler på samspillet mellem den enkelte medarbejder og virksomheden Arbejdsplanlægning og samarbejde (Erhvervsfag 3): • Planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces • Forklare hvordan forskellige planlægningsværktøjer og -metoder kan anvendes • Anvende planlægningsværktøjer- og metoder • Forklare forskellige typer af samarbejdsprocesser • Samarbejde med andre om løsning af opgaver • Fungere i forskellige samarbejdssituationer **Læringsmål:** Du kan redegøre for, hvordan man skaber en produktiv og inkluderende arbejdsplads Du kan redegøre for betydningen af samarbejde og samspil i en arbejdsproces Du kan planlægge og tilrettelægge enkle arbejdsprocesser Du kan diskutere arbejdspsykologiske emner og se, hvilken indflydelse disse emner kan have på menneskers adfærd Du kan reflektere over egen rolle og egen deltagelse i samarbejde om arbejdsopgaver Du kan forholde mig hensigtsmæssigt til enkle og overskuelige eksempler på samspillet mellem medarbejder og virksomhed Du kan planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces Du kan forklare, hvordan forskellige planlægningsværktøjer og –metoder kan anvendes Du kan anvende planlægningsværktøjer og -metoder

		Du kan forklare forskellige typer af samarbejdsprocesser Du kan samarbejde med andre om løsning af opgaver Du kan fungere i forskellige samarbejdssituationer
	Praksisrelatering	Praktikuge indgår i forløbet
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Forløbet afvikles over 3 uger med 65 timer
	Dokumentation	Præsentation (fremlæggelse ved afslutning af projektet, hvor der indgår logbog fra praktikugen). Logbog, portfolio-ark afslutter projektet som evalueringsværktøj (hænger fra temaer på vægge i klassen og anvendes i forbindelse med jobsøgning).
	Løbende og afsluttende evaluering	Der vil være løbende evaluering med henblik på at sikre elevens progression i læring og til sikring af elevens refleksion over fag og erhvervsuddannelse. (daglig logbog i praktikuge). Ved afslutning af undervisningen afgives bedømmelsen "bestået/ ikke bestået". Se nedenfor: Bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier
	Bedømmelsesgrundlag	1. Praktikugen (vægtes med 40%) 2. Rollespil om konflikthåndtering ved fremlæggelsen af opgaven (vægtes med 10%) 3. Fremlæggelsen (vægtes med 30%) 4. Samarbejdet i gruppen (vægtes med 20%)
	Bedømmelseskriterier	Praktikugen: Her vil vi se på, hvor godt du/I har udfyldt logbogen, hvor meget du/I fagligt har lært af praktikugen, dine/jeres refleksioner over kulturen i virksomheden og refleksioner over uddannelsesveje. Rollespillet om konflikthåndteringen: Her vil vi se på, hvor godt du/I har anvendt teorien. Fremlæggelsen: Her vil vi se på, hvor godt du/I får vist målene for opgaven om egen rolle og arbejdsgiverrolle . Samlet set, hvad er en god arbejdspladskultur og egen rolle i forhold til at skabe en god arbejdsplads. Ligeledes se på eget udbytte og refleksioner om et godt arbejde og en god kultur. Samarbejdet i gruppen: Hvor godt har samarbejdet været, og er der ting, som kan bringes med til næste tema, Hvad har været godt? Hvad er ikke helt lykkedes. Altså, den enkeltes udbytte af forløbet.
Økonomi	**Undervisningens tema**	Forløbet har til formål at skabe grundlæggende forståelse for virksomhedens etablering og drift set i et regnskabsmæssigt perspektiv.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Indholdet dækker de faglige mål i erhvervsfag 3: Faglig dokumentation, niveau 1, hvor undervisningens mål er, at eleven på grundlæggende niveau kan: 1. Forklare og anvende eksisterende faglig dokumentation i en praktisk arbejdsproces, f.eks. følge et diagram, anvende statistik, følge en vejledning. 2. Udarbejde relevant faglig dokumentation som arbejdssedler, egenkontrol o.l. 3. Dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater. 4. Evaluere egne og andre elevers arbejdsprocesser, metoder og resultater.

	Der arbejdes i etablering og drift af butik udformet som LEGO-model, hvor hovedfokus er på den økonomiske effekt af køb og salg. Forløbet er centreret om følgende kernestof: • Bogføring inkl. moms • Afstemninger af kasse- og varebeholdning • Udarbejdelse af saldobalance • Udarbejdelse af simpel resultatopgørelse og balance • Udarbejdelse af Power Point eksporteret som film ud fra øvrige kernestofområder Læringsmål: Du kan bogføre bilag på kontokort Du kan afstemme varelager og bogføre vareforbrug Du kan afstemme kasse og bogføre kassedifference Du kan afstemme din bogføring i en saldobalanceudarbejde Du kan bruge din saldobalance til at udarbejde et regnskab: En resultatopgørelse og en balance Du kan udarbejde forklaring af emner fra regnskab i en Power Point Du kan anvende animationer i din Power Point Du kan forklare dit valg af design i din Power Point Du kan indtale forklaring af dit regnskabsemne på din Power Point Du kan eksportere din Power Point som film Der er særligt fokus på anvendelse af det dobbelte bogholderi som grundlag for en forståelse for, hvorledes økonomiske handlinger påvirker det regnskabet. Arbejdsmetoder: Forløbet er styret af handlekort, som beskriver elevernes opgaver, hvilket de løbende er i dialog med lærer om. Til yderligere understøttelse af den faglige forståelse udarbejdes Power Point eksporteret som film til forklaring af den regnskabsmæssige ramme omkring drift af virksomhed.
Praksisrelatering	Praksisrelateringen kommer i forløbet til udtryk ved, at eleven agerer i et 3-dimensionelt butiksrum og regnskabsmæssigt skal håndtere økonomiske handlinger fra butikken og yderligere håndtere de praktiske processer i afstemning af såvel kasse, lager som saldobalance.
Vægtning (*anvendt varighed*)	Forløbet har en varighed på 26 timer.
Dokumentation	Som dokumentation for arbejdet føres regnskab og foretages afstemninger. Dertil udarbejdes der forklaring af delemner på Power Point, som eksporteres som film.
Løbende og afsluttende evaluering	Der gives mundtlig feedback fra såvel fagperson som medstuderende på de udarbejdede film undervejs. Der udarbejdes portfolio-ark som elevens selvevaluering. Der gives afslutningsvis mundtlig feedback fra fagperson på den sidste film og faglig kvalitet i arbejdet undervejs - alt sammen udtrykt i en karakter m/kommentarer og dermed bedømmelsen bestået/ikke bestået
Bedømmelsesgrundlag	Bedømmelsesgrundlaget udgøres af:

		60 %: Regnskabet og egen arbejdsproces: Den i timerne udviste færdighed i at anvende bogføringssystemet korrekt og dermed dokumentere de økonomiske handlinger korrekt - **med andre ord: at der er arbejdet grundigt, at der er rettet fejl (så det bliver korrekt) og hvor langt, man er nået i handlekortene** 30 %: Filmene: Den i filmene udviste færdighed i dels at anvende hensigtsmæssige animationer og design i film og dels at være faglig og kommunikativ tydelig i forklaring af det valgte delemne - **med andre ord: at filmen er faglig, kommunikativ og teknisk god i forhold til dét, der er arbejdet med i timerne** 10 %: Andres arbejdsproces: Samarbejdet hhv. evalueringen i klasserummet og hvordan man hjælper hinanden og giver feedback på hinandens film **- med andre ord: positiv og konstruktiv tilgang til at hjælpe og samarbejde med hinanden**
	Bedømmelseskriterier	Regnskabet og egen arbejdsproces: Det er mest vigtigt, at der debiteres og krediteres korrekt og at der arbejdes med at rette fejl Det er rigtig godt, hvis man når at få kasse, lager og saldobalance til at stemme undervejs Det er næsten lige så vigtigt, at man når at blive færdig med alle eller med de fleste af handlekortene Filmene: Det er mest vigtigt, at filmen er faglig korrekt og tydelig i forklaringen af det valgte delemne Det er rigtig godt, hvis filmen i forhold til animationer og design gør det faglige budskab endnu tydeligere Andres arbejdsproces: Det er mest vigtigt at hjælpe andre undervejs og bidrage med at give dem tips og hjælp til at komme godt videre Det er også vigtigt at deltage i den fælles snak om hinandens film med konstruktiv feedback.
Innovation	**Undervisningens tema**	Innovation i et praktisk projekt for en udvalgt virksomhed fra Assens kommune.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Indholdet dækker de faglige mål i erhvervsfag 3: Innovation, niveau 1 + 2, hvor undervisningens mål er, at eleven på grundlæggende niveau kan: <u>Niveau 1:</u> 1. Skelne mellem innovation og udvikling samt mellem forskellige typer af innovation. 2. Anvende innovative metoder i opgaveløsning. 3. Anvende innovationsredskaber og indgå i innovationsprocesser ved løsning af en praktisk opgave. <u>Niveau 2:</u> 4. Afprøve egne idéer eller forslag til ændringer af arbejdsprocesser. 5. Diskutere forslag til nye metoder eller ændringer af eksisterende metoder til løsning af faglige problemstillinger. Formålet med faget er, at eleven udvikler kompetence til at arbejde innovativt i relevante arbejdsprocesser. Eleven lærer gennem løsning af praktiske problemstillinger, hvordan man kan indgå i innovationsprocesser, der er relevante i forhold til det erhvervsfaglige indhold i den enkelte fagretning. Ved udførelse af praktiske opgaver lærer eleven om innovationsredskaber og –processer. Tilegnelse af innovative metoder til opgaveløsning i forskellige arbejdssituationer er genstanden for undervisningen i innovation. Det er et særligt fokuspunkt, at det udarbejdede digitale produkt skal give værdi for den virksomhed, der er arbejdet med i forløbet.

	Fagligt grundlag for at arbejde i temaet: • Porter's værdikæde • Forsyningskæde, herunder integration (Ansoff) • Henvendelsesformer • Pitch • Produktion af digitalt produkt. Læringsmål: Du kan forklare om tendenser i fødevarebranchen Du kan anvende Ansoffs vækstmatrice Du kan anvende Porters værdikæde Du kan anvende Leavitts model Du kan diskutere logistisk effektivitet mellem logistikomkostninger og leveringsservice Du kan forklare, hvad innovation er Du kan anvende øvelser fra innovationshjulet til at skabe idéer Du kan bruge øvelserne fra innovationshjulet til at forbedre en idé Du kan diskutere "for og imod" brug af en idé Du kan anvende forskellige retoriske virkemidler (herunder appelformer og henvendelsesformer) Du kan pitche en idé Metodemæssigt grundlag for at arbejde i temaet: • Didaktiske metoder fra materialet "Innovationshjulet", hvor der i forløbet tages udgangspunkt i et givet arbejdsspørgsmål og anvendes innovation som didaktisk metode i klasserummet.
Praksisrelatering	Praktisk grundlag for at arbejde i temaet: • Kendskab til valgt virksomhed i Assens kommune • Besøg og interview i butikken • Fremlæggelse for repræsentant fra lokal dagligvarebutik med feedback derfra
Vægtning (*anvendt varighed*)	Innovation har en varighed på 52 timer.
Dokumentation	Eleverne arbejder parvis og fremlægger for ekstern fagperson fra erhvervslivet i Assens. Elevernes digitale produkt videregives til virksomheden, såfremt den eksterne fagperson vurderer, at det kan tænkes at bidrage til driften af den pågældende virksomhed. Forløbet afsluttes med udarbejdelse af individuelt Portfolio-ark.
Løbende og afsluttende evaluering	Den løbende evaluering af arbejdet med indlæring af teori foregår i klasserummet i dialog med den enkelte elev og i fælles dialog. Den løbende evaluering kommer også til udtryk ved støtte til elevens egen refleksion i arbejdet med idéudvikling. Der udarbejdes portfolio-ark som elevens selvevaluering. Der gives mundtlig feedback fra fagperson og repræsentant fra det lokale erhvervsliv på fremlæggelsen. Der gives afsluttende evaluering i form af en karakter m/kommentarer og dermed bedømmelsen bestået/ikke bestået.
Bedømmelsesgrundlag	Bedømmelsesgrundlaget udgøres af:

		60 %: Fremlæggelsen: Den ved fremlæggelsen viste teoriforståelse og hvordan teorien og innovation er omsat til anvendelig praksis 40 %: Arbejdsproces: Indsats i tilegnelse af teori og i arbejdet med innovationsprocessen Dokumentationen af arbejdsprocessen i form af portfolioark
	Bedømmelseskriterier	Fremlæggelsen: Det er mest vigtigt, at eget løsningsforslag kan diskuteres og vurderes Det er også vigtigt, at teorien er anvendt korrekt Arbejdsproces: Det er mest vigtigt, at der arbejdes grundigt ind i alle øvelser i innovationshjulet Det er også godt, at portfolioarket tydeligt viser den arbejdsproces, der har været.
Erhverv	**Undervisningens tema**	***Erhverv*** *Erhverv dækker Erhvervsfag 2 -Praktikpladssøgning*
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Formålet er at lære eleven at se egne kompetencer i forhold til forskellige uddannelsesmuligheder. Eleven skal kunne se muligheder i forskellige typer af virksomheder herunder forskellige aftaleformer og praktik i udlandet. Eleven skal introduceres til ansøgningsværktøjer og kunne formidle egne kompetencer ved skriftlige ansøgninger og mundtlig kommunikation ved samtaler. Faget er et erkendelsesfag, hvor eleven gennem arbejdet med egne styrker og svagheder og forskellige virksomhedstyper vil blive bedre til at kunne træffe mere kvalificerede valg af uddannelse **Der arbejdes med:** • Målrettet arbejde med praktikpladssøgning • Netværksarbejde • Ansøgninger. CV. Samtalen. • Beskrivelse af egne kompetencer og virksomhedstyper • Uddannelsesønsker, uddannelsesmuligheder og efterspørgslen på arbejdsmarkedet. • Uddannelsesmuligheder, retninger og analyse af forskellige virksomheder • Egne kompetencer set i forhold til valg af uddannelse og efterspørgslen på arbejdsmarkedet **Faglige mål:** Praktikpladssøgning (Erhvervsfag 2): • Beskrive forskellige typer af virksomheder og praktikmuligheder, herunder forskellige aftaleformer • Beskrive egne kompetencer og sætte personlige uddannelsesmål • Lægge en målrettet plan for praktikpladssøgning • Anvende forskellige metoder og værktøjer til at dokumentere og formidle sine kompetencer ved skriftlige ansøgninger og mundtlige samtaler, herunder anvende obligatoriske it-værktøjer • Anvende værktøjer til at opbygge netværk • Evaluere egen praktikpladssøgning i forhold til uddannelsesønsker, egne kompetencer og efterspørgslen på arbejdsmarkedet **Læringsmål:** Du kan redegøre for forskellige typer af virksomheder og praktikmulighederne i virksomhederne Du kan redegøre for egne kompetencer og egne mål set i forhold til en relevant praktikplads Du kan anvende værktøjer til at lave målrettet praktikpladssøgning Du kan skrive en ansøgning og lave et CV

		Du kan anvende forskellige strategier og værktøjer til brug før - under - og efter jobsamtalen Du kan redegøre for, hvordan man bruger sociale medier til at få kontakter inden for erhvervslivet Du kan vurdere egen personprofil og analysere et jobopslag Du kan redegøre for kravene på et EUD-forløb og reflektere over egne kompetencer til gennemførelse af en erhvervsuddannelse. Du kan redegøre for kravene på et EUX-forløb og reflektere over egne kompetencer til gennemførelse af et EUX-forløb Du kan anvende værktøjer til at lave digitale ansøgninger
	Praksisrelatering	Besøg fra HK Virksomhedsgennemgang og "Hvad kan jeg blive". Mine muligheder på jobmarkedet.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Forløbet afvikles i ugerne 47 og 48 med i alt 26 timer
	Dokumentation	Eleven laver en jobsøgningsmappe, portfoliomappe med de udarbejdede materialer fra forløbet (se indhold under Tool Box) Portfolio har 3 formål. 1. At evaluere forløbet gennem ord og billeder 2. At arbejde med metakognitiv refleksion 3. At udarbejde materiale, som kan anvendes ved samtaler i virksomheden. Eleverne arbejder individuelt med planlægningsværktøj. Der arbejdes med rollespil i forbindelse med jobsamtalen og med film i forbindelse med udarbejdelse af nye former for ansøgninger.
	Løbende og afsluttende evaluering	Der gives løbende feedback på det materiale, som udarbejdes (jobsøgningsmappen). Jobsøgningsmappen indgår i den endelige bedømmelse ved fremlæggelsen. Ved afslutning af undervisningen afgives bedømmelsen "bestået/ ikke bestået". Se nedenfor: Bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier
	Bedømmelsesgrundlag	1. Dit engagement i forløbet (vægtes med 30%) 2. Din refleksion over egne faglige og personlige kompetencer i forhold til uddannelses- og jobvalg (vægtes med 10%) 3. "jobsøgningsmappen" (vægtes med 30%) 4. Fremlæggelsen, herunder anvendelse af Doodly (vægtes med 30%)
	Bedømmelseskriterier	1. Det er vigtigt, at du engagerer dig i opgaverne, er nysgerrig på muligheder og viser kreativitet og grundighed i udarbejdelse af jobsøgningsmaterialerne. 2. Det er vigtigt, at du reflekterer over dine faglige og personlige kompetencer, når du skal undersøge uddannelsesveje og virksomhedstyper. Hvilke krav stilles, både faglige og sociale? Er det realistiske valg? 3. Det er vigtigt at du laver noget præsentabelt materiale, som kan bruges til jobsøgning. At du overvejer, hvordan materialet kan udarbejdes, så det lever op til virksomhedens forventninger; at job- og personprofilen passer sammen. 4. Det er vigtigt, at du til fremlæggelsen viser og begrunder dit valg af materialer, forklarer adfærd og fremtoning i forbindelse med jobsøgning til en virksomhed eller et jobområde, som er din 1. prioritet.
Bæredygtighed	**Undervisningens tema**	"Bæredygtighed" (Erhvervsfagene *Faglig kommunikation* + *Metodelære*)

	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Formålet med forløbet er, at eleven udvikler kompetence til at analysere og evaluere egne arbejdsprocesser gennem praktiske problemstillinger med fokus på virksomheders CSR samt FN's verdensmål. Faglig kommunikation anvendes til at tydeliggøre egen læring. Der opnås en realistisk opfattelse af egne faglige styrker og svagheder. Eleven lærer gennem praktisk metodelære at forstå og anvende relevante arbejdsmetoder i en konkret faglig kontekst. Der arbejdes med virksomhedernes samfundsansvar og hvordan disse behandles, hvorved der diskuteres forskellige fagmetoder i forhold til parametre som miljø- og klimaforhold, sociale forhold, menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption. Faget skal give eleven grundlag for at tydeliggøre fagretning og samspillet mellem teori og praktisk arbejde. Dette belyses ved diverse opgaver indenfor hhv. handel, detail og kontor. Der arbejdes med: • CSR • FN's verdensmål • Refleksionsøvelser om egen læring • Virksomheders samfundsansvar • Kommunikationsmodeller Særlige fokuspunkter i forløbet er, at øge elevens kompetence indenfor faglig kommunikation og evne til at præcisere egen læring. Forløbet har ydermere fokus på empati, relationer og konflikthåndtering. Eleverne arbejder individuelt med digitale materialer og opgaver i SWAY-forløb, men med sparring fra medstuderende og vejledning fra underviser. Faglige mål: *Faglig kommunikation (Erhvervsfag 3), niveau 1:* • Forstå og anvende faglige udtryk og begreber • Analysere, beskrive og kommunikere faglige forhold, der er relevante i forhold til fagretningen • Søge og anvende relevante informationer og procedurebeskrivelser • Vælge kommunikationsformer og –metoder, der er afpasset modtageren *Metodelære (Erhvervsfag 3), niveau 1:* • Vælge og praktisk anvende de faglige arbejdsmetoder, der er mest hensigtsmæssige i en given situation • Forklare og skelne mellem forskellige fagmetoder og deres relevans i konkrete sammenhænge • Diskutere forskellige fagmetoder i forhold til parametre som miljø, sikkerhed og kvalitet • Dokumentere egne arbejdsprocesser og metoder • Anvende evalueringsværktøj til evaluering af egen praktiske arbejdsproces Læringsmål: Du kan give eksempler på, hvordan virksomheder kan rapportere samfundsansvar Du kan give eksempler på data indenfor sociale forhold, miljøforhold, menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption Du kan beregne indekstal Du kan analysere miljøudvikling ved brug af indekstal

	Du har viden om min virksomheds CSR
	Du kan forklare, hvorfor CSR er vigtigt for virksomheder
	Du kan vurdere, hvilke af de 17 verdensmål, der er særligt relevante for din virksomhed og hvorfor
	Du kan forklare, hvorfor bæredygtighed bør være i fokus for virksomheder og medarbejdere
	Du kan give eksempler på, hvad jeg som privatperson kan gøre for at bidrage til et mere bæredygtigt miljø
	Du kan opstille en korrekt kildeliste efter Chicago
	Du kan benytte fodnoter i Word til kildeangivelse efter Chicago
Praksisrelatering	Praksisrelateringen i forløbet kommer til udtryk i arbejdet med fagtekster og opgaver inden for elevernes relevante fagområde og uddannelsesvalg, der tilknyttes deres praktiske og aktuelle virkelighed. Der arbejdes desuden med casevirksomheder, hvor data til analyse hentes direkte fra erhvervslivet og afspejler aktuelle situationer og problemstillinger. Eleverne vil sidst, men ikke mindst, reflektere over deres eget forhold til forskellige aspekter af bæredygtighed og rolle og indflydelse som forbruger.
Vægtning (*anvendt varighed*)	43 modulers undervisning
Dokumentation	Der udarbejdes et digitalt produkt med fokus på virksomhedernes samfundsansvar, udvalgte FN verdensmål, samt korrekt brug af, og henvisning til, kilder. Forløbet evalueres løbende af eleverne ved rapportering i logbog, med fokus på egne faglige styrker og svagheder. Dette skal indgå i det endelige digitale produkt for at tydeliggøre den faglige udvikling gennem forløbet. Der laves individuelt portfolio-ark som det sidste punkt.
Løbende og afsluttende evaluering	Mundtlig feedback på opgaver løst i løbet af forløbet, både fra faglærer og medstuderende. Afsluttende individuel præsentation for underviser. Karakter baseret dels på baggrund af fremlæggelsen, dels koordineret mellem forløbets undervisere på baggrund af faglig indsats i forløbet
Bedømmelsesgrundlag	Bedømmelsesgrundlaget for "Bæredygtighed" udgøres af: • Præsentation af selvvalgt emne (casevirksomhed + verdensmål) (50%) • Arbejdsproces og engagement (30%) • Kildeangivelse efter Chicago (20%)
Bedømmelseskriterier	*Præsentation af selvvalgt emne (casevirksomhed + verdensmål):* • Det vigtigste er, at man kan sortere i relevant information og strukturere det til en klar og tydelig præsentation (både mundtligt og visuelt) • Det er også meget vigtigt, at man viser, at man kan forholde sig til forskellige metoder til at rapportere om samfundsansvar • Det er rigtig godt, hvis man har gennemarbejdet og trænet sin præsentation, samt tænkt over at holde en rød tråd hele vejen igennem *Arbejdsproces og engagement:* • Det er vigtigt, at man engagerer sig aktivt i opgaverne og diskussionerne på klassen og møder faglige udfordringer med positivitet og nysgerrighed • Det er også vigtigt, at man fordyber sig i sin selvvalgte virksomhed og sine selvvalgte verdensmål og forsøger at tilgå emnerne med forskellige perspektiver

		• Det er rigtig godt, hvis man spørger om hjælp (enten medstuderende eller underviser) og klør på, hvis der er fagligt stof, der er svært at forstå. *Kildeliste efter Chicago:* • Her er det vigtigst, at man kan forholde sig til, og skelne mellem, forskellige typer af data og information • Det er også vigtigt, at man kan opstille en korrekt kildeliste i Word efter Chicago-standarden, samt benytte fodnoter

Undervisningsbeskrivelser for grundfag

Fag og område	Indhold, mål, evaluering og bedømmelse	
Dansk: Kommunikation og virkemidler	**Undervisningens tema**	Eleverne får viden om forskellige former for kommunikation og opmærksomhed på egen rolle i kommunikationssituationen. Emnet behandler generel kontekstbestemt kommunikation og eleverne får redskaber til analyse af disse.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)	Der arbejdes med: • Diverse erhvervs-relaterede artikler • Multimodal kommunikation • Kommunikationsmodellen • Intern og ekstern kommunikation • Sproglige normer i diverse sammenhæng. Læringsmål: **Læringsmål for "Kommunikation og virkemidler"** Jeg kan tilpasse min kommunikation til faglige situationer Jeg kan anvende det korrekte ordforråd til forskellige kommunikationstyper Jeg kan analysere tekster ved hjælp af kommunikationsmodellen Jeg kan forberede og fremstille tekster, der er tilpasset situationen Jeg kan redegøre for formelt sprogbrug, og give eksempler herpå Jeg kan redegøre for uformelt sprogbrug, og give eksempler herpå Der er særligt fokus på kontekstbestemte kommunikationsformer, hvor relevante kommunikations-modeller inddrages. Virksomhedskommunikation og analyse heraf vil også have en central rolle.
	Praksisrelatering	Der arbejdes med praksisnære emner som øvelser omkring jobsøgning, læsning af erhvervsartikler og generel erhvervsrettet kommunikation og hvordan der differentieres afhængig af kontekst.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	10 modulers undervisning
	Dokumentation	Eleven udarbejder selvstændige produkter, samt laver øvelser i grupper. Alle produktioner afsluttes med mundtlig eller skriftlig feedback fra underviseren.
	Løbende evaluering	Forløbet evalueres med 1,2,3-metoden for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleven. Samtidig gives der løbende feedback fra undervisere og medstuderende.
	Bedømmelsesgrundlag	Eleven kan forklare og reflektere over sproglige normer i diverse kontekster indenfor erhverv, uddannelse, samfund og danskfaget.

		Det vægtes højst med den mundtlige deltagelse i klasserummet samt gruppearbejdet. Dernæst kommer de skriftlige øvelser og slutteligt det generelle samarbejde i øvelserne på tværs af eleverne.
	Bedømmelseskriterier	Eleverne skal kunne anvende Schramms kommunikationsmodel i såvel sagprosa-analysen samt i den generelle erhvervsfaglige kommunikation. Ydermere skal de være bevidste om kommunikationsstrategier og hvordan der skal ageres i forskellige situationer.
Dansk: Læsning	**Undervisningens tema**	Eleven opnår kompetence til at læse, forstå og diskutere almene- og erhvervsfaglige tekster samt anvende relevante læsestrategier indenfor den pågældende kontekst. Efter forløbet kan eleven indgå i kritisk dialog om læsning af forskellige teksttyper.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)	Der arbejdes med: • Fagtekster • Målrettet og kritisk informationssøgning • Litteratur • Fiktion • Artikler • Læsestrategier Læringsmål: **Læringsmål for "Læsning"** Jeg kan læse og forstå tekster i almindelige og erhvervsmæssige sammenhænge Jeg kan bruge relevant læsestrategi, så det passer til det, jeg læser, og til det formål, der er med teksten Jeg kan forberede læsningen af teksten, der passer til formålet med teksten Jeg kan læse en novelle, så jeg får det relevante i analysen med Jeg kan anvende notatstrategier, så jeg får det optimale ud af tekster Der er særligt fokus på differentierede teksttyper, for at tydeliggøre forskellen på tekster indenfor erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.
	Praksisrelatering	Der arbejdes med fagtekster indenfor elevens relevante fagområde og uddannelsesvalg, der tilknyttes den praktiske virkelighed efter grundforløbet.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	12 modulers undervisning
	Dokumentation	Eleven arbejder både selvstændigt og i grupper, hvor der er fokus på egen forståelse af tekster og tilgangen til disse. Der arbejdes derfor med læsestrategier både individuelt og i plenum, hvor idéudveksling indgår.
	Løbende evaluering	Forløbet evalueres med 1,2,3-metoden for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleven. Samtidig gives der løbende feedback fra undervisere og medstuderende.
	Bedømmelsesgrundlag	Eleven kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forberede og gennemføre læsning af relevans for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende indgå i kritisk dialog om denne læsning.

		Det vægtes højst, at eleven kan reflektere mundtligt over den læste tekst, og dernæst at det skriftlige kan udtrykke de fokuspunkter, der er arbejdet med i de forskellige teksttyper. Der kigges også på, hvor velintegreret arbejdet med læsestrategier er og refleksionen omkring arbejdet med dem.
	Bedømmelseskriterier	Eleverne bliver bedømt ud fra evnen til at kunne reflektere over det læste samt have anvendt den mest hensigtsmæssige læsestrategi, og argumentere herfor. Opgaverne til teksterne skal besvares og gennemgås i plenum, hvor deltagelse er en forudsætning for at betegne opgaven som løst.
Dansk: Analyse og fortolkning	**Undervisningens tema**	Eleven opnår kompetencer indenfor tekstanalyse og diskussion af disse. Teksterne er relateret til erhverv, uddannelse og samfund. Der arbejdes med perspektivering til erhverv og historie på grundlag af analysen og der indgås kritisk dialog om egen vurdering af tekst.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Der arbejdes med: • Diverse analysemodeller • Noveller • Artikler • Romanuddrag • Kultur Læringsmål: **Læringsmål for "Analyse og fortolkning"** Jeg kan forholde mig til kultur, sprog, erhverv og uddannelse, når jeg læser og diskuterer tekster Jeg kan analysere tekster, der er relevante eller relaterede til mit erhverv, min uddannelse og min dagligdag Jeg kan analysere, tolke og finde relevant betydning i tekster, der er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag, samt diskutere min tolkning Jeg kan reflektere og vurdere teksterne på baggrund af analysen Jeg kan analysere ældre tekster, hvor jeg perspektiverer til nutidens tænkning om erhverv, og eventuelt den fremtidige udvikling. Det centrale i dette emne er analyse-delen, hvor eleven beskæftiger sig med flere analysemodeller og teksttyper. Fortolkningen og diskussionen bliver også væsentligt, for at kunne forholde sig kritisk til egen analyse.
	Praksisrelatering	Der arbejdes med fagtekster indenfor elevens relevante fagområde og uddannelsesvalg, der tilknyttes den praktiske virkelighed efter grundforløbet.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	11 modulers undervisning.
	Dokumentation	Eleverne arbejder ofte parvis, for at fremme argumentationen i analysedelen. Der udarbejdes også individuelle skriftlige analyser til portfolio.
	Løbende evaluering	Forløbet evalueres med 1,2,3-metoden for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleven. Samtidig gives der løbende feedback fra undervisere og medstuderende
	Bedømmelsesgrundlag	Eleven kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse.

		Det skriftlige vægtes højst i dette emne, da der vil skulle afleveres en novelle- og reklame-analyse. Dernæst er det den mundtlige gennemgang af de to hovedopgaver, der vægter og slutteligt den generelle aktive deltagelse i gruppearbejde og undervisning.
	Bedømmelseskriterier	Eleverne skal kunne analysere både reklamen og novellen ud fra den korrekte analysemodel udleveret af fagperson. Dernæst skal eleven kunne forholde sig refleksivt til tekster fra forskellige tidsperioder og kunne argumentere for det skrevne sprog.
Dansk: Fremstilling	**Undervisningens tema**	Eleven får redskaber til at kunne formidle nuancerede tekster, der er relevante i forhold til emner indenfor erhverv og samfund. Der anvendes skrivestrategier, der er tilpasset konteksten, så eleven får tydeliggjort, hvordan skriftligheden skal udformes indenfor den givne situation.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Der arbejdes med: • Erhvervskommunikation • Ekstern og intern kommunikation • Skrivestrategier • Massekommunikation • Forretningsmails Læringsmål: **Læringsmål for "Fremstilling"** Jeg kan anvende relevante skrivestrategier, hvor jeg udtrykker mig i skrift, tale, lyd og billeder, så andre kan forstå det, og så det passer til situationen Jeg kan planlægge, forberede og fremstille skriftlige og mundtlige tekster, der er relevante for mit erhverv, min uddannelse og dagligdag Jeg kan forholde mig til sprogrigtighed, grammatik og retskrivning Jeg kan tale med andre om egne og andres skriftlige tekster fra erhverv og uddannelse. Det kan fx være om skriveformål, målgruppe, genre og sprog Jeg kan anvende forskellige fremstillingsmåder, der er relevante for min uddannelse Skriftlig og mundtlig fremstilling er det bærende og forskellen heri. Der bliver også arbejdet med stavning, tegnsætning og layout. Digitale medier bliver platform for udarbejdelsen.
	Praksisrelatering	Der arbejdes med fagtekster indenfor elevens relevante fagområde og uddannelsesvalg, der tilknyttes den praktiske virkelighed efter grundforløbet.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	10 modulers undervisning.
	Dokumentation	Eleverne arbejder både selvstændigt og i grupper. I gruppearbejdet anvendes CL-princippet, så alle bidrager med egenskaber. Der vil være præsentationer undervejs i forløbet.
	Løbende evaluering	Forløbet evalueres med 1,2,3-metoden for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleven. Samtidig gives der løbende feedback fra undervisere og medstuderende.

	Bedømmelsesgrundlag	Eleven kan vælge, anvende og begrunde hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv, uddannelse og samfund Det tæller mest, at eleven får udarbejdet sine produktioner i forbindelse med forløbet og får dem præsenteret mundtligt herefter.
	Bedømmelseskriterier	Eleven skal kunne udarbejde en reklame ud fra AIDA-modellen, herefter skal den kunne analyseres via samme model med tilføjelser fra tidligere analysemodel. Pressemeddelelse skal præsenteres mundtligt og nyhedskriterierne og nyhedstrekanten skal kunne anvendes.
Engelsk: Youth and identity	**Undervisningens tema**	*Youth and identity*
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Vi arbejder med (ungdoms-)identitet i det moderne samfund, og hvilke konflikter man kan møde i sit liv, der har at gøre med moderne identitet, både personligt og i arbejdssammenhænge. Vi dykker særligt ned i ungdomskultur og identitetsdannelse i USA. • Analysemodeller til fiktion og film • Fiktion • Artikler • Film • Sociale medier Der lægges vægt på mundtlighed og præsentation af emner og tekster, som eleverne arbejder med. Desuden trænes eleverne i analyseredskaber til arbejdet med fiktion og film, med fokus på ordforråd- og begrebstilegnelse. Der er også fokus på læsning og analyse og fortolkning af skønlitteratur (i begrænset omfang). Du kan redegøre for forskellige ting, der har indflydelse på identitet og identitetsdannelse, på engelsk Du kan redegøre for, hvad det betyder at have en moderne identitet, på engelsk Du kan analysere fiktion ved hjælp af characterisation, setting, conflict og theme Du kan forklare, hvordan sociale medier påvirker identitet, på engelsk Du kan diskutere, hvordan teknologi påvirker identitet og samfund, på engelsk Du kan give eksempler på særligt amerikanske tendenser i ungdomskulturer, på engelsk Du kan give eksempler på engelske ord fra de forskellige ordklasser
	Praksisrelatering	I alle facetter af faget afspejler materialet elevernes virkelighed som borgere i et globalt, internationalt orienteret samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, hvor den engelsksprogede verdens indflydelse på Danmark og omvendt er i centrum. Desuden inddrages aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	15 moduler (+ 1 modul puljetime for GFX)
	Dokumentation	Sprogproduktioner, gruppearbejde og stationsarbejde, selvstændigt arbejde med tekstproduktion både skriftligt og (primært) mundtligt.

	Løbende evaluering	Eleverne vil løbende få evaluering på mundtlige samt skriftlige præstationer i form af formativ feedback med afsæt i læringsmål for temaerne. Skriftligt arbejde og fremlæggelser vil evalueres med "vurderingen" 1, 2 eller 3, for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleven.
	Bedømmelsesgrundlag	• Mundtlig deltagelse på klassen (50%) • Refleksion over engelsksproglige normer inden for erhverv og uddannelse i konteksten af et internationalt samfund (20%) • Selvstændighed og engagement (10%) • Grundlæggende ordforråd (10%)
	Bedømmelseskriterier	*Mundtlig deltagelse på klassen:* • Her er det vigtigt, at man aktivt indgår i diskussioner på klassen - på engelsk – og forsøger at besvare spørgsmål så vidt som muligt • Det er også vigtigt, at man deltager aktivt i gruppearbejde og træner samtale på engelsk i alle timer *Refleksion over engelsksproglige normer inden for erhverv og uddannelse i konteksten af et internationalt samfund:* • Her er det vigtigst, at man aktivt sætter sig ind i emnerne, der arbejdes med, og er opmærksom på sin kommunikation på engelsk afhængigt af konteksten, der arbejdes i og med *Selvstændighed og engagement*: • Her er det vigtigt, at man selv sørger for at benytte sig af tilgængelige hjælpemidler som fx ordblindeværktøjer, stavekontrol samt ordbøger - særligt når arbejdssproget er et fremmedsprog (engelsk) • Det er også meget vigtigt, at man ikke giver op, men spørger om hjælp, hvis man møder udfordringer i timerne *Grundlæggende ordforråd:* • Her er det meget vigtigt, at man løbende søger at udvikle og ikke mindst vise, at man har et tilstrækkeligt engelsk ordforråd inden for det givne emne og kontekst.
Engelsk: Marketing and advertisement	**Undervisningens tema**	*Marketing and advertisement*
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Vi arbejder med forskellige former for massekommunikation og kommunikationsstrategier, herunder reklamer og reklamers virkemidler. Vi arbejder med analysebegreber og –modeller til forskellige tekstgenrer og introduktion til grammatik. • Kommunikationsmodeller • Reklamer og andre multimodale tekster • Kommunikationsstrategier • Reklamestrategier og virkemidler Der indarbejdes et tværfagligt forløb (engelsk/dansk) med fremstilling af reklamemateriale rettet mod internationale modtagere. Der er særligt fokus på forskellige tekstgenrer og –typer samt på forskellen på teksters kommunikationsformer og –strategier. Vi træner at anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion. Du kan finde og bruge relevante opslagsværker Du kan give eksempler på forskellige slags kommunikation Du kan skrive korte besvarelser på korrekt engelsk Du kan bruge en kommunikationsmodel til at analysere multimodale tekster, herunder reklamer Du kan forklare de fem appelformer i reklamer

		Du kan komme med eksempler på forskellige slags reklamer
	Praksisrelatering	I alle facetter af faget afspejler materialet elevernes virkelighed som borgere i et globalt, internationalt orienteret samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, hvor den engelsksprogede verdens indflydelse på Danmark og omvendt er i centrum. Desuden inddrages aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	13 moduler (+ 4 moduler puljetimer for GFX)
	Dokumentation	Der arbejdes både selvstændigt og i grupper med produktion af tekster, reklamer og multimodale produkter. Mundtlige præsentationer i grupper.
	Løbende evaluering	Eleverne vil løbende få evaluering på mundtlige samt skriftlige præstationer i form af formativ feedback med afsæt i læringsmål for temaerne. Skriftligt arbejde og fremlæggelser vil evalueres med "vurderingen" 1, 2 eller 3, for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleverne.
	Bedømmelsesgrundlag	• Mundtlig deltagelse på klassen (20%) • Fremstilling (40%) • Brug af kommunikationsstrategier med afsæt i teori (30%) • Selvstændighed og engagement (10%)
	Bedømmelseskriterier	*Mundtlig deltagelse på klassen:* • Her er det vigtigt, at man aktivt indgår i diskussioner på klassen - på engelsk – og forsøger at besvare spørgsmål så vidt som muligt • Det er også vigtigt, at man deltager aktivt i gruppearbejde og træner samtale på engelsk i alle timer • Det er også meget vigtigt, at præsentationen/fremlæggelsen udføres på sikkert og selvstændigt engelsk *Fremstilling* • Her er det meget vigtigt at arbejdet med skriftlige og visuelle produkter er gennemarbejdet og at der er læst korrektur • Det er også vigtigt, at modeller og teorier er anvendt i fremstillingen af produkterne, og at disse kan præsenteres mundtligt *Brug af kommunikationsstrategier* • Her er det vigtigst, at man kender til forskellige former for kommunikation, og at man kan tilpasse den til kontekst og målgrupper • Det er også meget vigtigt, at der kan argumenteres for de valgte kommunikative virkemidler i forhold til målgrupper *Selvstændighed og engagement* • Det vigtigste er, at man tager ansvar for egen læring og tør lære af sine fejl • Det er også meget vigtigt, at man arbejder aktivt med alle opgaver og selv opsøger hjælp, hvor det er nødvendigt • Det er også godt at udvise nysgerrighed for området og fordybe sig
Engelsk: Business communication	**Undervisningens tema**	*Business communication* inkl. *individual project w/ synopsis*
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Vi arbejder med kommunikation og skriftlighed i forretningssammenhænge. Eleverne beskæftiger sig med forskellige skriftlige produkter, hvor de beskriver og analyserer virksomheder, ligesom de skal arbejde med at fremstille forskellige skriftlige produkter, der afspejler realistiske kommunikationssituationer i arbejdslivet. • Virksomhedsprofil • E-mails og anden korrespondance • Ordrer og klager • Erhvervskommunikation • Hjemmesideanalyse

	Der er fokus på at kunne vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer, samt at udtrykke sig skriftligt med et sammenhængende sprog tilpasset alsidige emner og kontekster. Desuden er der fokus på at skærpe elevernes evne til at anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion. Du kan søge information om en virksomhed til en virksomhedsprofil Du kan analysere en hjemmeside ved hjælp af en kommunikationsmodel Du kan skrive en e-mail på engelsk med korrekt hilsen til start og slut, og med fokus på formelt sprog Du kan forklare hvad "cultural diversity" i marketingsmateriale er og give eksempler på det Du kan fortælle om en virksomhed på engelsk Du kan selvstændigt finde viden om erhverv, kultur og samfund Du kan skrive en synopsis på engelsk Du kan selvstændigt bruge hjælpemidler til stavning og ordforråd og stavekontrol på engelsk
Praksisrelatering	I alle facetter af faget afspejler materialet elevernes virkelighed som borgere i et globalt, internationalt orienteret samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, hvor den engelsksprogede verdens indflydelse på Danmark og omvendt er i centrum. Desuden inddrages aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag.
Vægtning (*anvendt varighed*)	14 moduler
Dokumentation	Stationsarbejde, gruppearbejde, Word og tekstbehandling. Endeligt selvstændigt emne inkl. synopsis til brug ved caseeksamen.
Løbende evaluering	Eleverne vil løbende få evaluering på mundtlige samt skriftlige præstationer i form af formativ feedback med afsæt i læringsmål for temaerne. Skriftligt arbejde og fremlæggelser vil evalueres med "vurderingen" 1, 2 eller 3, for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleverne.
Bedømmelsesgrundlag	• *Skriftlig præstation (40%)* • *Brug af kommunikationsstrategier (10%)* • *Ordforråd (10%)* • *Selvstændigt emne med synopsis (dokumentationsopgave) (40%)*
Bedømmelseskriterier	*Skriftlig præstation* • Det vigtigste her er, at man kan formulere sig skriftligt på grammatisk korrekt engelsk, og uden danismer • Det er også vigtigt, at man kan tilpasse sin kommunikation til sin modtager, og argumentere for sine valg • Det er også vigtigt, at man arbejder detaljeorienteret med layout og opsætning i de skriftlige produkter *Brug af kommunikationsstrategier* • Her er det vigtigst, at man kender til forskellige former for kommunikation, og at man kan tilpasse den til kontekst og målgrupper • Det er også meget vigtigt, at der kan argumenteres for de valgte kommunikative virkemidler i forhold til målgruppen *Ordforråd:* • Her er det meget vigtigt, at man løbende søger at udvikle og ikke mindst vise, at man har et tilstrækkeligt engelsk ordforråd i en merkantil erhvervsfaglig kontekst.

		Selvstændigt emne med synopsis (dokumentationsopgave) • En fyldestgørende synopsis med tilhørende visuelt præsentationsmateriale skal afleveres for at man kan gå til eksamen. Evaluering/feedback gives på baggrund af den mundtlige caseeksamen.
Engelsk: Across cultures	**Undervisningens tema**	*Across cultures*
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Emnet præsenterer eleverne for andre kulturer, hvor engelsk tales som primært eller sekundært sprog, samt hvordan andre kulturer ser Danmark, både i private og erhvervsmæssige situationer. Et bredt udvalg af teksttyper om kulturforskelle • Podcasts om udlændinges syn på Danmark • Hofstedes kulturdimensioner • Selvbiografisk litteratur Eleverne introduceres for redskaber til at forholde sig til kulturforskelle både privat og i erhvervsrelaterede kontekster. Gennem forskellige tekster og multimodale materialer om kulturforskelle og samfundsforhold i andre kulturer, præsenteres eleverne for engelsk som et internationalt sprog, og lærer at redegøre for og sammenligne egen og andres kulturelle forhold. Du kan fortælle om kulturkendetegn for Danmark, på engelsk Du kan slå lande op i Hofstedes sammenligningsmodel Du kan forstå kulturdimensionerne 1-3 Du kan forklare hvad høj eller lav værdi i de forskellige dimensioner betyder, på engelsk Du kan forklare kulturforskelle med udgangspunkt i Hofstedes model, på engelsk Du kan opstille og skrive et brev på engelsk Du kan forklare hvad CSR er, på engelsk
	Praksisrelatering	I alle facetter af faget afspejler materialet elevernes virkelighed som borgere i et globalt, internationalt orienteret samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, hvor den engelsksprogede verdens indflydelse på Danmark og omvendt er i centrum. Desuden inddrages aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	16 moduler (+ 2 moduler puljetimer for GFX)
	Dokumentation	Vodcast om kulturforskelle. Gruppearbejde om tekstforståelse og –analyse. Matrixarbejde om podcasts.
	Løbende evaluering	Eleverne vil løbende få evaluering på mundtlige samt skriftlige præstationer i form af formativ feedback med afsæt i læringsmål for temaerne. Skriftligt arbejde og fremlæggelser vil evalueres med "vurderingen" 1, 2 eller 3, for at sikre, at kravene opfyldes og niveauet tydeliggøres for eleverne.
	Bedømmelsesgrundlag	• *Refleksion over engelsksproglige normer inden for erhverv og uddannelse i et internationalt samfund (20%)* • *Mundtlig deltagelse på klassen (50%)* • *Selvstændighed og engagement (10%)* • *Forståelse for kulturelle ligheder og forskelle mellem Danmark og lande i den engelsksprogede verden (20%)*
	Bedømmelseskriterier	*Refleksion over engelsksproglige normer inden for erhverv og uddannelse i konteksten af et internationalt samfund:*

		• Her er det vigtigst, at man aktivt sætter sig ind i emnerne, der arbejdes med, og er opmærksom på sin kommunikation på engelsk afhængigt af konteksten, der arbejdes i og med *Mundtlig deltagelse på klassen:* • Her er det vigtigt, at man aktivt indgår i diskussioner på klassen - på engelsk – og forsøger at besvare spørgsmål så vidt som muligt • Det er også vigtigt, at man deltager aktivt i gruppearbejde og træner samtale på engelsk i alle timer *Selvstændighed og engagement* • Det vigtigste er, at man tager ansvar for egen læring og tør lære af sine fejl • Det er også meget vigtigt, at man arbejder aktivt med alle opgaver og selv opsøger hjælp, hvor det er nødvendigt • Det er også godt at udvise nysgerrighed for området og fordybe sig *Forståelse for kulturelle ligheder og forskelle mellem Danmark og lande i den engelsksprogede verden* • Her er det vigtigst, at man i kommunikationssammenhænge kan genkende kulturelle forskelle og tilpasse sin kommunikation derefter • Det er også vigtigt, at man kan diskutere aktuelle tværkulturelle emner på engelsk, og forsøge at forholde sig kritisk og objektiv.
Samfundsfag: Politik	**Undervisningens tema**	**Politik**
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	**Indhold:** Der kan ligge forskellige betydninger i ordet politik. Det kan f.eks. handle om holdninger til forskellige metoder og principper eller gå på strukturen og opbygningen af organisationen. Dette tema, Politik, handler om, hvordan Danmark er bygget op politisk. Det vil sige: • Hvordan er landet styret? • Hvilke forskellige holdninger præger politikken? • Hvilke institutioner er med i det politiske system? Danmark står ikke alene, og derfor hænger politikken i Danmark sammen med, hvad der sker i resten af verden. Derfor vil der også være indhold, som handler om forholdet til andre lande, herunder EU og andre organisationer. Grundlæggende handlerpolitik om, hvordan hverdagen fungerer for borgerne i et land eller personerne i en organisation. De fleste borgere har en holdning til, hvordan de gerne vil have deres hverdag, og dermed har de også en politisk holdning. Inden for området Politik arbejder vi med følgende områder af kernestoffet for at nå de faglige mål for samfundsfag, jf. bilag 16 i Grundforløbsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 **Politik:** • Demokrati (niv. F) • Politiske institutioner og beslutningsprocesser (niv. F-C) • Staten, regionerne og kommunerne (niv. F-C) • Politiske interesser (niv. E-D) • Ideologierne (niv. E-D) • Politiske partier (niv. D) • Velfærdsmodeller (niv. D-C • Internationalisering (niv. E) • Medier (niv. F-C) **Læringsmål:**

	Du kan redegøre for "demokrati og "Diktatur" og forklare forskellen på de 2 styreformer. Du kan redegøre for "direkte og indirekte demokrati" og forklar forskellene. Du kan redegøre for "magtens tredeling" (den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt). Du kan redegøre for "folketinget" og udvalgene på Christiansborg og forklare , hvilke opgaver, der løses i folketinget og i udvalgene. Du kan redegøre for opbygningen i Danmark med stat, regioner og kommuner. Du kan redegøre for opgaver, som ligger i staten. Du kan redegøre for opgaver, som ligger i kommunerne. Du kan redegøre for de opgaver, som ligger i regionerne. Du kan redegøre for, hvilke partier, som ønsker, at regionerne skal nedlægges. Du skal give eksempler på forskellige politiske interessekonflikter i Danmark og kunne diskutere disse. Du skal give eksempler på forskellige interessekonflikter mellem Danmark og EU og kunne diskutere disse. Du skal kunne redegøre for begrebet "ideologi" Du skal kunne forklare forskellene på de tre hoved ideologier: Liberalisme, socialisme og konservatisme Du skal kunne redegøre for de politiske partier i folketinget og kunne placere disse på Venstrefløjen, Midten eller Højrefløjen Du skal kunne redegøre for EU-Parlamentet og de partier, som er repræsenteret her.
Praksisrelatering	Besøg, gæstelærer
Vægtning (*anvendt varighed*)	14 modulers undervisning
Dokumentation	Dokumentationsopgaver i form af caseopgaver (med fokus på Jysk), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote.
Løbende evaluering	Den løbende evaluering afspejles ved afslutningen af temaet med et portfolioark
Bedømmelsesgrundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse (15%) • Anvendelse af teori til forståelse af, hvordan et demokratisk land som Danmark er bygget op politisk, samt forståelse for EU-samarbejdet (20%) • Anvendelse af teori til forståelse af sammenhænge i eget uddannelsesvalg og muligheder for, med egne holdninger, at få indflydelse på samfundets udvikling (15%) • Dokumentationsopgaven (20%) • Engagement i området (30%)
Bedømmelseskriterier	Mundtlig deltagelse: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. Anvendelse af teori til forståelse af, hvordan et demokratisk land som Danmark er bygget op politisk, samt forståelse for EU-samarbejdet:

		• Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller, som forklarer baggrunden for, hvordan Danmark er opbygget politisk • Det er ligeledes vigtigt, at du forstår opbygningen af EU og samarbejdet med EU Anvendelse af teori til forståelse af sammenhænge i eget uddannelsesvalg og muligheder for, med egne holdninger, at få indflydelse på samfundets udvikling: • Det er vigtigt, at du bliver bevidst om din egen rolle og de muligheder, som du har for indflydelse i et demokratisk samfund • Det er ligeledes vigtigt, at du kan se, hvilke områder inden for dit uddannelsesvalg, som er relevante at kende og forstå, at du kan have indflydelse på fremadrettet. Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din casevirksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur • Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven Engagement i opgaven området: • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig
Samfundsfag: Arbejdsmarked	**Undervisningens tema**	*Arbejdsmarked*
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)	Indholdet tager udgangspunkt i både arbejdsgivere og arbejdstagere, fordi et godt arbejdsmarked har brug for et velfungerende samarbejde mellem de to parter. Desuden vil staten spille en rolle, som det, der kaldes den tredje part. Arbejdsmarkedet har ikke faste grænser. Mange tager arbejde i andre lande. Derfor ser vi også på, hvad det betyder, at arbejdskraft og arbejdspladser bevæger sig rundt i verden. Indholdet dækker de faglige mål for samfundsfag, jf. Bilag 16 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 *Arbejdsmarkedet:* • Den danske model • Overenskomster • Løn og arbejdsvilkår • Ledighed • Arbejdsmarkedspolitik *Det globale arbejdsmarked:* • Arbejde i EU • Outsourcing • Fremtidens arbejdsmarked Læringsmål: Du kan redegøre for "den danske model" Du kender til de forskellige parter, der indgår i overenskomstforhandlinger og kan forklare processen Du kan forklare begrebet "lønformer" og diskutere løn- og arbejdsvilkår Du kender til forskellige former for ledighed og de krav, der stilles til ledige Du kender til formålet med en arbejdsmarkedspolitik og kan diskutere konsekvenserne af ændringer i politikker Du kan forklare, hvad begrebet "arbejdsmarkedets fri bevægelighed i EU" betyder

		Du kan diskutere fordele og ulemper ved outsourcing Du kan forklare vigtigheden af et effektivt arbejdsmarked i forhold til Danmark i fremtiden (velfærd og levestandarder)
	Praksisrelatering	Der arbejdes primært med casevirksomheder og erhvervsfaglige artikler og materiale, der knytter fagets teori til elevernes (merkantile) virkelighed efter grundforløbet. Undervisningen inddrager desuden aktuelle emner (som fx kommunalvalg i Assens kommunes indflydelse på arbejdsmarkedet), og der vil være besøg fra HK.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	7 modulers undervisning
	Dokumentation	Dokumentationsopgaver i form af caseopgaver (med fokus på Jysk), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksionsopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote.
	Løbende evaluering	Elevernes caseopgaver vil løbende blive evalueret med mundtlig feedback. Den løbende evaluering afspejles ved afslutning af temaet med et portfolioark.
	Bedømmelsesgrundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse (20%) • Anvendelse af teori i forhold til egen situation som nuværende og fremtidig samfundsborger (i Danmark og globalt) (15%) • Anvendelse af teori i forhold til eget uddannelsesvalg (15%) • Dokumentationsopgave (20%) • Engagement i området (30%)
	Bedømmelseskriterier	*Mundtlig deltagelse:* • Det vigtigste her er, at du er aktiv i undervisningen • Det er også vigtigt, at du stiller spørgsmål når du er i tvivl • Det er vigtigere at forsøge at svare på spørgsmål, også selvom du ikke er 100% sikker *Anvendelse af teori i forhold til egen situation som nuværende og fremtidig samfundsborger:* • Det vigtigste her er, at du kan se modeller og teori i forhold til din rolle som borger i det danske (og globale) samfund • Det er også vigtigt, at du er bevidst om, hvilke teorier, der ligger bag strukturer i samfundet *Anvendelse af teori i forhold til eget uddannelsesvalg:* • Det vigtigste her er, at du kan se modeller og teori i forhold til dit uddannelsesvalg inden for det merkantile område *Dokumentationsopgave:* • Det vigtigste her er, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din casevirksomhed • Det er også vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og at der er læst korrektur • Det er vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven *Engagement i området:* • Det vigtigste er, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner på klassen • Det er også meget vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig
Samfundsfag: Sociologi	**Undervisningens tema**	*Sociologi*
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)	I dette tema skal vi arbejde med sociologi. Sociologi handler om, hvordan samfundet er sat sammen. Udgangspunktet er at se på borgerne, som lever i samfundet og finde ud af, hvordan de er sat sammen, og hvilke årsager der er til den udvikling, der finder sted. Dette sker ved:

	• At undersøge befolkningen på forskellige måder • At finde frem til tendenser, grupperinger, adfærd og sammenhænge. Udgangspunktet for undersøgelserne kan være kulturelle, sociale, økonomiske, teknologiske eller noget helt andet. Det giver mulighed for at undersøge fx geografiske, kønsmæssige eller politiske forskelle i befolkningen. Indholdet dækker de faglige mål for samfundsfag, jf. Bilag 16 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 : *Samfundsmæssig udvikling* • Fra det traditionelle til det senmoderne • Teknologisk udvikling – samspil mellem teknologi og samfund *Sociale og kulturelle forklaringsmodeller* • Forskelle i det danske samfund (faktorer) • Forklaringsmodeller (fx målgrupper og behov, kapitaler og sociale felter, Minerva, Conzoom) *Sociologiske metoder* • Kvalitative og kvantitative metoder • Fejlkilder • Problemformulering Læringsmål: Du kan redegøre for hovedtræk i udviklingen fra det traditionelle og moderne samfund til det senmoderne samfund Du kan give eksempler på hvordan den teknologiske udvikling har påvirket arbejdsmarkedet Du kender til forskellige synsvinkler på udviklingen i samfundet Du kan forklare forskellige aspekter af forskelle mellem grupper i det danske samfund Du kan bruge forklaringsmodeller til at analysere sociale og kulturelle forskelle og ligheder Du kan forklare forskellen på kvantitativ og kvalitativ metode, samt give eksempler på begge
Praksisrelatering	I temaet sociologi bindes teori og modeller op på elevernes virkelighed som borgere i det danske (og globale) samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, samt aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag.
Vægtning (*anvendt varighed*)	11 modulers undervisning
Dokumentation	Dokumentationsopgaver i form af caseopgaver (med fokus på Jysk), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksionsopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote.
Løbende evaluering	Elevernes arbejde med caseopgaver vil løbende blive evalueret med mundtlig og skriftlig feedback, og eleverne vil give hinanden feedback på mundtlige præstationer som træning frem mod caseeksamen. Den løbende evaluering afspejles ved afslutning af temaet med et portfolioark.
Bedømmelsesgrundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (20%) • Dokumentationsopgave (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Refleksion over samfundsmæssig udvikling (20%)
Bedømmelseskriterier	*Mundtlig deltagelse og engagement:*

		• Det er mest vigtigt, at man er aktivt deltagende i undervisningen ved at indgå i diskussioner, prøve at besvare spørgsmål og arbejde med opgaverne • Det er også vigtigt at man stiller spørgsmål, hvis man er i tvivl om noget • Det er meget godt, hvis man udviser nysgerrighed om emnet og forsøger at fordybe sig *Dokumentationsopgave* • Det vigtigste er, at man sætter sig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere sin casevirksomhed • Det er også vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og at der er læst korrektur • Det er vigtigt, at man søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven *Forståelse af teori, modeller og metode* • Det vigtigste er, at man har en overordnet forståelse af teori og modeller, og kan bruge dem til at analysere virkelighedens problemstillinger • Det er også meget vigtigt, at man kan skelne mellem kvantitativ og kvalitativ metode, og give eksempler på undersøgelser, der hører under hver af dem *Refleksion over samfundsmæssig udvikling* • Her er det vigtigste, at man forsøger at forholde sig til det samfund, vi lever i, og at man kan se samfundsmæssige problemstillinger nuanceret, fra flere sider.
Samfundsfag: Økonomi	**Undervisningens tema**	Økonomi
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)	Økonomi spiller en stor rolle for samfundet. Denne del af bogen handler om, hvordan økonomien hænger sammen og påvirker samfundet. Vi er alle afhængige af, at der er sammenhæng i den fælles økonomi for samfundet. Indimellem kan det være svært at overskue, hvordan forskellige forhold påvirker hinanden. De enkelte afsnit skal give et overblik over forskellige forhold og begreber, som har betydning for samfundsøkonomien - og i sidste ende også dig som borger. Tilsammen skal det give en fornemmelse af, hvilke overvejelser der spiller ind, når der skal træffes beslutninger og tages initiativer, som har betydning for økonomien. Vi skal både se på, hvilke økonomiske værktøjer politikerne råder over og det økonomiske samspil mellem staten, virksomhederne og borgerne. Det handler altså om, hvad der påvirker og har betydning for de økonomiske beslutninger, og også hvilke konsekvenser de økonomiske beslutninger fører med sig. Indholdet dækker de faglige mål for samfundsfag, jf. Bilag 16 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 *Økonomi* • Udbud og efterspørgsel samt økonomiske faktorer • BNP • Betalingsbalancen og international handel *Økonomiske mål* • Konjunkturer • Økonomiske mål i Danmark og EU *Det økonomiske kredsløb* • Husholdningerne • Virksomhederne • Den offentlige sektor

	• Den finansielle sektor • Udlandet *Økonomisk styring* • Økonomisk politik • Økonomisk politik i EU <u>Læringsmål:</u> Du kan forklare sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel og den afledede effekt på BNP Du kan anvende det økonomiske kredsløb, beskrive de enkelte sektorer og deres indflydelse Du kan forklare konjunkturernes indflydelse på dansk økonomi samt diskutere økonomiske mål Du kan redefor for de forskellige økonomiske politikker og sætte dem i spil i det økonomiske kredsløb Du kan diskutere Danmarks økonomiske samspil med EU og udlandet generelt
Praksisrelatering	I temaet økonomi bruges teori og modeller til at skabe forståelse for udviklingen i dansk økonomi gennem inddragelse aktuelle temaer, case-virksomheder og nyhedsartikler.
Vægtning (*anvendt varighed*)	13 modulers undervisning
Dokumentation	Dokumentationsopgaver i form af caseopgaver (med fokus på Jysk), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksionsopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote.
Løbende evaluering	Elevernes arbejde med caseopgaver vil løbende blive evalueret med mundtlig og skriftlig feedback, og eleverne vil give hinanden feedback på mundtlige præstationer som træning frem mod caseeksamen.
Bedømmelsesgrundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (20%) • Dokumentationsopgave (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Refleksion over samfundsmæssig-økonomisk udvikling (20%)
Bedømmelseskriterier	*Mundtlig deltagelse og engagement:* • Det er mest vigtigt, at du er aktivt deltagende i undervisningen ved at indgå i diskussioner, prøve at besvare spørgsmål og arbejde med opgaverne • Det er også vigtigt at du stiller spørgsmål, hvis du er i tvivl om noget • Det er godt at følge med nyheder – TV-aviser, almindelige aviser etc. - da de ofte vil danne grundlag for debatter i klassen *Dokumentationsopgave* • Det vigtigste er, at man sætter sig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din case-virksomhed • Det er også vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og at der er læst korrektur • Det er vigtigt, at man søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven *Forståelse af teori, modeller og metode* • Det vigtigste er, at man har en overordnet forståelse af teori og modeller, og kan bruge dem til at analysere virkelighedens problemstillinger

		• Det er afgørende, at du kan argumentere for valg af økonomisk styringsværktøj, når du ved hjælp af det økonomiske kredsløb skal løse en samfundsøkonomisk udfordring *Refleksion over samfundsmæssig-økonomisk udvikling* • Her er det vigtigste, at man forsøger at forholde sig til det samfund, vi lever i, og at man kan se samfundsmæssige problemstillinger nuanceret, fra flere sider.

Bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag fremgår af nedenstående afsnit om lovgrundlag.

Bedømmelse ved afslutning af GF1

- Erhvervsfagene bedømmes bestået / ikke bestået
- Grundfagene: Et fag afsluttes med sidste undervisningstime, hvorefter afsluttende standpunktskarakter afgives
- Eksamen: Et af grundfagene udtrækkes til eksamen med afgivelse af eksamenskarakter.

Grundforløb + (GF+)

Hvis det er mere end to år siden, at man har afsluttet folkeskolen, kan det være en mulighed at starte på GF+ og umiddelbart derefter fortsætte på Grundforløb 2/GF2.

GF+ startes op to gang om året – i forår og efterår, og har varighed på 10 uger og indeholder elementer af nedenstående erhvervsfag, hvoraf de kursiverede erhvervsfag som minimum er inddraget:

Erhvervsfag

• Erhvervsfag 2	*1,5 uger*	*Arbejdspladskultur*
	1,0 uger	Praktikpladssøgning
	1,5 uger	Samfund og sundhed
• Erhvervsfag 3	*1,0 uger*	*Arbejdsplanlægning og samarbejde*
	1,0 uger	Faglig dokumentation
	1,0 uger	*Faglig kommunikation*
	1,0 uger	Innovation
	1,0 uger	*Metodelære*

Kombinationsfag

Der undervises i følgende elementer på GF+:

- Danskfaglige kompetencer
- Samfundsfaglige kompetencer
- Sproglige kompetencer
- Færdigheder i regning
- Færdigheder i praktikpladssøgning

Beskrivelserne af de respektive erhvervsfag fremgår af bekendtgørelsen for grundfag, erhvervsfag og kombinationsfag. Se nedenstående afsnit om lovgrundlag.

Læringsaktiviteter

På GF+ indgår følgende læringsaktiviteter i det nedenfor beskrevne læringsmiljø.

Læringselementer

Målene fra erhvervsfagene er fordelt på temaerne. Eleverne præsenteres i OneNote ved opstart af hvert tema for læringsmål for temaet, så den enkelte elev har mulighed for undervejs at følge arbejdet med erhvervsfagene.

Læringsmiljø

For at sikre et godt socialt miljø blandt eleverne er alle tilknyttet en stamklasse.

Undervisningen tilrettelægges tematiseret, hvor hvert tema udfoldes i et projektorienteret forløb. Elementerne i kombinationsfaget peger ind i projekterne og bidrager hermed til den erhvervsrettede projektorienterede undervisning.

Undervisningen tilrettelægges helhedsorienteret med henblik på elevernes tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer. Projektarbejde som didaktisk metode er bærende i GF+. Undervisning på GF+ er dermed generelt kendetegnet ved, at teori og praksis kombineres i anvendelsesorienteret erhvervsrettet undervisning med inddragelse af ekstern sparring. Det kan være i form af virksomhedsbesøg, af oplæg udefra, af eksterne input fra erhvervslivet ved bedømmelser eller i form af eksterne aftagere af elevernes arbejde. Skolen oplever, at ekstern sparring har en positiv effekt på elevernes motivation; elevernes forståelse forstærkes af den virkelighedsnære kontekst, som bedømmelsen dermed foregår i.

Undervisningen differentieres, så den enkelte elev bliver udfordret på egne evner og interesser.

Undervisningsdifferentiering

Undervisningen differentieres i forhold til elevens standpunkt, forudsætninger og behov. Den digitale ramme for differentieringen er OneNote Class Notebook, som samler alle grundfag og forløb i en præfabrikeret struktur, hvilket understøtter den svage elev i at orientere sig i materialerne og som yderligere giver en platform, hvor viden kan genbesøges faktuelt, auditivt og visuelt. Brugen af OneNote Class Notebook åbner ligeledes naturlige muligheder for at udfordre den stærke elev ud over klassens fælles undervisning. Måden, hvorpå der differentieres, er afhængig af elevernes kompetencer, undervisningens indhold og aktivitet. Der differentieres i forhold til elevforudsætninger, metode, opgaver, medier, organisering (CL-principper) og fagligt niveau, således at undervisningen tager hensyn til elevernes forskellige måder at lære på og deres faglige forudsætninger og evt. erhvervserfaring.
Der differentieres ud fra følgende kriterier:

- Fagligt niveau (elevernes kognitive niveau i forhold til faget)
- Fagligt engagement (elevernes motivation og lyst til at lære)
- Socialt engagement (elevernes evne til at indgå i samspil med andre)

Differentieringen kommer til udtryk i undervisningen i form af valg af:

- Indhold/mål
- Metoder
- Organiseringsform
- Materialer/medier/inddragelse af IT

- Tid til opgaveløsning

Feedback
Eleverne har kendskab til kriterierne, som de bliver vurderet i forhold til. Der opstilles for hvert tema læringsmål, hvor eleven gennem besvarelse af læringsmålene og ved udarbejdelse af portfolio-ark forholder sig til egen indsats og til eget læringsudbytte i hvert tema. Der arbejdes på den vis helhedsorienteret og metakognitivt med elevernes synlige læring.

Eleverne opnår gennem feedback efter hvert tema overblik over egen progression i uddannelsen.

Evaluering
Hvert år gennemføres den centrale IT-baserede elev-tilfredshedsundersøgelse i hver afdeling. Undersøgelsen foregår i efteråret, og resultatet bliver gjort til genstand for en drøftelse, såvel i skolens ledelse, som i de enkelte klasseteams, hvor den danner baggrund for opfølgningsplan og fremadrettede løbende evalueringer med eleverne.

Bedømmelse GF+
- Erhvervsfag bedømmes bestået/ikke bestået
- Kombinationsfaget bedømmes bestået/ikke bestået
- Beståelse er ikke en forudsætning for at fortsætte på GF2.

Grundforløb 2/GF2
GF2EUX startes op i januar, har som nævnt en varighed på 20 uger og indeholder:

Grundfag GF2 20 uger
Der undervises i følgende obligatoriske grundfag på GF2EUX:

- Afsætning C
- Erhvervsinformatik C
- Matematik C
- Organisation C
- Virksomhedsøkonomi C

Læringsaktiviteter
På GF2 indgår nedenstående læringsaktiviteter i det herunder beskrevne læringsmiljø.

USF/uddannelsesspecifikke fag
USF gennemføres som afsluttende tværfagligt forløb i samarbejde med lokale virksomheder og/eller efter elevens brancheønske. I forløbet arbejdes yderligere i dybden med faglige elementer i forhold til videns-, færdigheds- og kompetencekrav for valgt uddannelsesretning.

Der er efter GF2 skiftekompetence mellem detail og handel, således at begge uddannelsesspecifikke fag giver adgang til hovedforløb som EUD i begge uddannelsesretninger.

Læringsmiljø

For at sikre et godt socialt miljø blandt eleverne er alle tilknyttet en stamklasse.

Undervisningen gennemføres som et mix af tværfaglig, projektorienteret, praksisnær, erhvervsrettet og faglig undervisning. Undervisningen varierer mellem klasseundervisning, gruppeopgaver, individuelle opgaver og projektorienteret undervisning.

Grundfagene peger ind i de tværfaglige forløb. Hvor grundfagsemner ikke naturligt peger ind i projekterne, gennemføres undervisningen som faglig erhvervsrettet undervisning.

Undervisningen tilrettelægges helhedsorienteret med henblik på elevernes tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer. Undervisning i Grundforløbets 2. del er kendetegnet ved, at teori og praksis kombineres i anvendelsesorienteret erhvervsrettet undervisning med inddragelse af ekstern sparring. Det kan være i form af oplæg udefra eller i form af eksterne aftagere af elevernes arbejde. Skolen oplever, at ekstern sparring har en positiv effekt på elevernes motivation; elevernes forståelse forstærkes af den virkelighedsnære kontekst.

Eksterne besøg – såvel ud af huset som ind i huset – er grundet Corona-pandemien på lavt niveau.

Undervisningen differentieres, så den enkelte elev bliver udfordret på egne evner og interesser set i forhold til valgte brancheretning.

Tværfagligt forløb

Fagene virksomhedsøkonomi, erhvervsinformatik og afsætning indgår med faglige målpinde i en uges praktik i lokal selvvalgt virksomhed.

Undervisningsdifferentiering

Undervisningen differentieres i forhold til elevens standpunkt, forudsætninger og behov. Den digitale ramme for differentieringen er OneNote Class Notebook, som samler alle grundfag og forløb i en præfabrikeret struktur, hvilket understøtter den svage elev i at orientere sig i materialerne og som yderligere giver en platform, hvor viden kan genbesøges faktuelt, auditivt og visuelt. Brugen af OneNote Class Notebook åbner ligeledes naturlige muligheder for at udfordre den stærke elev ud over klassens fælles undervisning. Måden, hvorpå der differentieres, er afhængig af elevernes kompetencer, undervisningens indhold og aktivitet. Der differentieres i forhold til elevforudsætninger, metode, opgaver, medier, organisering (CL-principper) og fagligt niveau, således at undervisningen tager hensyn til elevernes forskellige måder at lære på og deres faglige forudsætninger og evt. erhvervserfaring.
Der differentieres ud fra følgende kriterier:

- Fagligt niveau (elevernes kognitive niveau i forhold til faget)
- Fagligt engagement (elevernes motivation og lyst til at lære)
- Socialt engagement (elevernes evne til at indgå i samspil med andre)

Differentieringen kommer til udtryk i undervisningen i form af valg af:

- Indhold/mål

- Metoder
- Organiseringsform
- Materialer/medier/inddragelse af IT
- Tid til opgaveløsning

Dokumentationskrav i grundfag

Der skal i grundfagene på niveau C udarbejdes dokumentation jf. grundfagsbekendtgørelsen. Form og omfang af dokumentationsopgaverne er fastsat her:

- Afsætning: Som led i undervisningen arbejder eleven med en brancherelevant case udarbejdet af skolen eller en virksomhed, hvor fagets metoder og modeller anvendes til belysning af en konkret problemstilling. Casen skal dække faget bredt og omfatte mindst fem af de faglige mål og tilhørende kernestof. Casearbejdet dokumenteres med præsentation baseret på minimum 2 normalsider.
- Erhvervsinformatik: Arbejdsportfolio med minimum to produkter fra hver af fagets tre hovedområder (samlet i alt minimum 1,5 normalsider), hvorfra der udvælges præsentationsportfolio, som ligeledes repræsenterer alle tre hovedområder. Udformning vil oftest være noter og/eller opgaveløsninger fra bog.
- Virksomhedsøkonomi: Analyse af indtjeningsevnen udarbejdet i Excel ark med brug af formler, herunder sumformel og referencer, samt flettede tekstfelter med tekstmæssig besvarelse af spørgsmål (0,5-1 normalside) på tværs af minimum fem af fagets hovedområder. Dokumentationsopgaven danner baggrund for en mundtlig præsentation
- Matematik: Projektrapport i Word, minimum 6 normalsider
- Organisation: Selvvalgt emne (synopsis og præsentationsmateriale)
- Dansk: Portfolio med teksttyper, som har relevans i forhold til elevens uddannelsesretning og fremtidige jobsituation i erhvervslivet, til elevens videre uddannelse og i forhold til elevens personlige udvikling.
- Engelsk: Individuel opgave (synopsis i Word med et indholdsmæssigt omfang på 1 - 2 sider samt præsentationsmateriale på Power Point)
- Samfundsfag: Mindre casebaseret opgave, som dækker alle tre af fagets hovedområder.

Feedback

Eleverne har kendskab til kriterierne, de bliver vurderet i forhold til. Der opstilles for hvert forløb, såvel tværfagligt som monofagligt, læringsmål, hvor eleven forholder sig til eget læringsudbytte. Som led i denne proces udarbejdes tillige portfolio-ark efter USF-forløb. Der arbejdes på den vis helhedsorienteret og metakognitivt med elevernes synlige læring.

Der afvikles individuelle samtaler efter praktikuge, som understøtter elevens bevidsthed om niveau, retning og eget udviklingspotentiale.

Eleverne opnår gennem løbende feedback overblik over egen progression i uddannelsen.

Undervisningsbeskrivelser for grundfag

Afsætning C Virksomheds- forståelse	Undervisningens tema	Virksomhedsforståelse
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Indhold: Virksomheder har til alle tider haft en bevidsthed om, hvordan de tjener deres penge, og hvordan de skaber et overskud; været bevidste om, hvordan kunder skal behandles for at opnå gode resultater. Eleven lærer om de 3 traditionelle offline forretningsmodeller: produktions-, service-handelsvirksomheder samt forretningsmodeller på e-handel. Hvordan virksomheden kan differentiere sig. Hvad virksomheden sælger, til hvem og hvordan. Eleven lærer om virksomhedskoncepter. Den grundlæggende idè og plan for virksomheden. Eleven arbejder med SWOT - analyse og lærer at se og vurdere en virksomheds interne og eksterne situation. Til forståelse af en virksomheds interne og eksterne situation præsenteres eleven for Omverdensmodellen. Distributionskæden (varens vej fra producent til forbruger) er et væsentligt område til virksomhedsforståelse, handel mellem virksomheder og kunder. Eleven skal kunne redegøre for forskellene for købsadfærden på B2C + og B2B markedet. Ligeledes skal eleven kunne redegøre for de 3 delmarkeder (det industrielle, det offentlige og mellemhandlermarkedet. Eleven skal have viden om Købeloven, herunder regler om reklamationsret, fortrydelsesret samt formodningsreglen. Ligeledes skal eleven have kendskab til sælgers pligter ved levering: rette kvalitet, rette tid, rette sted og rette pris herunder forskellen på væsentlige og uvæsentlige mangler. Indholdet dækker de faglige mål for Afsætning, jf. Bilag 2 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 Virksomhedsforståelse: • Forretningsmodeller • Forretningskonceptet • Distributionskæden • SWOT modellen • Markeder • Lovgivning Læringsmål: ☐ Du kan redegøre for forskellige traditionelle forretningsmodeller ☐ Du kan redegøre for forskellige digitale forretningsmodeller ☐ Du kan redegøre for begreberne virksomhedens idé, vision og værdi ☐ Du kan redegøre for en virksomheds forretningskoncept ☐ Du kan forklare distributionskædens elementer og opbygning ☐ Du kan redegøre for begrebet Channel Marketing ☐ Du kan referere SWOT-modellens opbygning ☐ Du kan redegøre for SWOT-modellens indhold og opbygning ☐ Du kan give konkrete eksempler på forhold, der indgår i en SWOT-model ☐ Du kan redegøre for kendetegnene for konsumentmarkedet (B2C) ☐ Du kan redegøre for kendetegnene for producentmarkedet (B2B) ☐ Du kan referere relevante love og regler i forbindelse med et salg

	☐ Du kan redegøre for relevante love og regler vedrørende produkter og serviceydelser ☐ Du kan referere til købeloven omkring reklamations- og fortrydelsesregel samt formodningsreglen ☐ Du kan redegøre for sælgers 4 pligter ved levering og købers rettigheder ved sælgers manglende opfyldelse af de 4 pligter Undervisningen veksler mellem teorigennemgang, individuelle opgaver, gruppearbejde og gruppefremlæggelser. Eleverne videooptagelser, ved løsning af praktiske opgaver, vil indgå som træning i fremlæggelser. I 1. tema er klasserum og det sociale begge vigtige elementer i forberedelsen for at opnå et godt læringsrum og miljø.
Praksisrelatering	I faget inddrages relevante og aktuelle nyhedsartikler fra mange virksomheder. Undersøgelse af købsadfærd på B2C og B2B markeder og undersøgelse af virksomheders hjemmesider og fysiske besøg i virksomheder, skaber forståelse for den verden, som eleverne skal forstå og kunne agere i efter forløbet. Studietur til Aarhus med virksomhedsbesøg vil ligeledes indgå i arbejdet med elevernes forståelse af virksomhedsforståelse.
Vægtning (*anvendt varighed*)	13 moduler
Dokumentation	Dokumentationsopgaver i form af caseopgaver (flere virksomheder anvendes. Eks. REMA1000,), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote. Portfolioark anvendes ved afslutning af tema, som refleksion- og repetitionsark. Caseopgaver anvendes som træning til den endelige caseeksamen.
Løbende evaluering	Forskellige gruppearbejder fremlægges med PowerPoint eller plancher. Plancher hænger på vægge til repetition. Løbende feedback på mundtlige og skriftlige præstationer, som træning til case eksamen.
Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30) • Refleksion over sammenhænge i faget (20%) • Dokumentationsopgaven (20%)
Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge teori og modeller til at analysere forskellige virksomheder Refleksion over sammenhænge i faget: • Det er vigtigt, at du kan forstå sammenhænge i faget og sammenhæng til de arbejdsområder faget præsenterer i forhold til dit uddannelsesvalg. • Det er ligeledes vigtigt, at du kan se, hvilke områder inden for dit uddannelsesvalg, som er relevante at kende og forstå, at du kan have indflydelse på fremadrettet.

		Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din casevirksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur • Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Afsætning C Efterspørgsel	Undervisningens tema	Efterspørgsel
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Indhold: Segmentering og målgruppevalg er vigtig at foretage i virksomhederne. Jo mere viden virksomheden har om målgruppen, jo mere præcist kan virksomheden være, når den kommunikerer med kunderne. Eleven arbejder med segmentering og målgruppevalg på B2C og B2B markeder. Eleven anvender metoder til at beskrive købsadfærd og trends i forhold til et konkret produkt eller en virksomhed. Eleven arbejder med online og offline segmenteringskriterier Eleven anvender segmenteringsprocessen på en virksomhed ved brug af segmenteringskriterier som demografi, adfærd og livsstil. Eleven arbejder med forskellige segmenteringsmodeller (GLAD - modellen, Minerva-modellen og Gallup Kompas) Eleven ser nærmere på kundernes adfærd på B2C-markedet. Hvornår får kunden lyst til at købe en vare? Hvad er afgørende for, om varen ender i indkøbskurven og hvor købes varen? Spørgsmålene indgår i virksomhedernes overvejelser, når de skal finde ud af, hvordan de skal markedsføre og sælge deres produkter. Eleven anvender teori om Maslows Behovspyramide og Købemotiver i opgaveløsninger Adfærd, Behovspyramiden og købemotiver I arbejdet med Trend, anvender ser vi på Omverdensmodellen. Indholdet dækker de faglige mål for Afsætning, jf. Bilag 2 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 Efterspørgsel: • Segmentering på konsumentmarkedet (B2C) og producentmarkedet (B2B) • Segmenteringsprocessen • Livsstilsmodeller • Forbrugernes behov • Forbrugernes købemotiver • Forbrugernes købsadfærd Læringsmål: ☐ Du kan referere til metoder til at segmentere markeder og vælge målgrupper ☐ Du kan redegøre for metoder til at segmentere markeder og vælge målgrupper ☐ Du kan anvende metoder til at segmentere markeder og vælge operationelle målgrupper ☐ Du kan redegøre for forbrugernes behov og Maslows behovspyramide ☐ Du kan redegøre for forbrugernes købemotiver ☐ Du kan redegøre for forbrugernes købsadfærd ☐ Du kan Identificere digitale trends på B2B-markedet

		Undervisningen veksler mellem teorigennemgang, individuelle opgaver, gruppearbejde og gruppefremlæggelser. Eleverne videooptagelser, ved løsning af praktiske opgaver, vil indgå som træning i fremlæggelser.
	Praksisrelatering	I faget inddrages relevante og aktuelle nyhedsartikler fra mange virksomheder. Undersøgelse af forskellige virksomheders hjemmesider og fysiske besøg i virksomheder for at se nærmere på segmenter og målgruppevalg. Eleverne deltager i en studietur til Aarhus, hvor der indgår virksomhedsbesøg, herunder besøg i Jysk` distributionscenter i Uldum. Besøg i butikker (herunder Salling), og besøget i Jysk, vil give eleverne et godt billede af forskellige målgrupper og målgruppers behov og købsadfærd.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	9 moduler
	Dokumentation	Dokumentationsopgaver i form af caseopgaver (flere virksomheder anvendes. Eks. REMA1000,), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote. Caseopgaver anvendes som træning til den endelige caseeksamen. Portfolioark anvendes ved afslutning af tema, som refleksion- og repetitionsark. Portfolio indgår som evalueringsredskab og skal afspejle alle mål for området.
	Løbende evaluering	Løbende feedback på elevernes caseopgaver. Eleven arbejder med opgaver i de forskellige modeller nævnt under "særlige fokuspunkter". Foregår som individuelle opgaver og i grupper og arbejdet fremlægges løbende i modulerne.
	Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30) • Refleksion over sammenhænge i faget (20%) • Dokumentationsopgaven (20%)
	Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge teori og modeller til at analysere forskellige virksomheder Refleksion over sammenhænge i faget: • Det er vigtigt, at du kan forstå sammenhænge i faget og sammenhæng ti • Det er vigtigt, at du kan reflektere over virksomhedernes valg af målgruppe ud fra arbejdet med segmentering • Det er ligeledes vigtigt, at du kan reflektere over virksomhedernes behov for kendskab til kunders adfærd, behov og købemotiver. Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din casevirksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur • Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Afsætning C Udbud	Undervisningens tema	Udbud

Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Indhold: Ingen virksomheder er alene på et marked. Alle virksomheder vil have konkurrenter, der går efter at sælge deres produkter til de samme kunder. Virksomhederne skal have indsigt i det marked, de opererer på, og hvem deres konkurrenter er. På den måde kan de bedre gennemskue, hvordan de får den størst mulige andel af markedet. Eleven arbejder med begrebet konkurrence og skal kunne identificere en virksomheds konkurrenter. Eleven arbejder med konkrete virksomheder inden for de forskellige uddannelsesretninger og anvender Skydeskivemodellen til at beskrive virksomhedernes konkurrenter i forhold til snæver- og bred konkurrence. Eleven skal kende til en virksomheds konkurrencesituation ved at kunne opdele markedet i det effektive, det latente og det potentielle marked. Eleven arbejder med Identifikation af virksomhedens konkurrenter, konkurrencesituationen for et produkt eller en virksomhed og markedsopdeling. Indholdet dækker de faglige mål for Afsætning, jf. Bilag 2 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 Udbud: • Konkurrencesituationen • Markedsformer • Opdeling af markedet • Konkurrentanalyse Læringsmål: ☐ Du kan redegøre for konkurrencesituationen med tilhørende modeller ☐ Du kan redegøre for de forskellige markedsformer, herunder præferencer og antal udbydere ☐ Du kan redegøre for opdeling af markedet ☐ Du kan redegøre for indholdet af en konkurrentanalyse ☐ Du kan redegøre for begrebet markedsposition ☐ Du kan anvende Skydeskivemodellen på virksomheder Undervisningen veksler mellem teorigennemgang, individuelle opgaver, gruppearbejde og gruppefremlæggelser.
Praksisrelatering	I faget inddrages relevante virksomheder. Eleverne udarbejder en konkurrentanalyse på 2 selvvalgte virksomheder.
Vægtning (*anvendt varighed*)	3 moduler
Dokumentation	Dokumentationsopgaven/ opgaven i konkurrentanalyse, jf. temaets studieplan i OneNote
Løbende evaluering	Løbende feedback på elevernes individuelle opgaver og gruppeopgaver. Fokus på opgaven: konkurrentanalyse.
Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Konkurrentanalyse opgaven (30%) • Dokumentationsopgaven (10%)
Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl

			• Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge relevant teori og modeller til løsning af opgaven i Konkurrentanalyse. Konkurrentanalyse opgaven: • Det er det vigtigste, at du gennem opgaven viser, at du har forstået, hvor vigtigt, det er for virksomheder at kunne lave analyser af konkurrenter. Hvis en virksomhed ikke holder øje med sine konkurrenter, vil det være svært at klare sig i konkurrencen om kunderne. Det er igennem denne opgave, at du vil kunne vise forståelse for emnet. Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din casevirksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur • Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Afsætning C Marketingmix		Undervisningens tema:	Marketingmix
		Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Indhold: En virksomhed skal sælge produkter, der skaber værdi for deres kunder. Derfor må virksomheden overveje, hvilket marketingmix, der rammer målgruppen bedst muligt, så virksomheden kan nå sine mål. Der laves et marketingmix for hvert produkt der sælges. Et produkt kan både være et fysisk produkt, en vare, men det kan også være en serviceydelse. De vigtigste overvejelser virksomheden må gøre, handler om produktet. Virksomheden skal have styr på, hvilke produkter den ønsker at sælge til forbrugerne og ikke mindst hvilke målgrupper, det vil være relevant at gå efter. Eleven får indsigt i de forhold, der har betydning for placering af en butik. Hvor skal butikken fx ligge, hvis det er en fysisk butik? Hvilken betydning kan det få, at mange virksomheder i dag både er til stede som fysisk butik og har en webshop? Eleven vil se på de forskellige former for kæder, som stadig flere butikker bliver en del af. Prisen på et produkt er et vigtigt parameter og indgår derfor som ét af de fire P'er i marketingmixet. Det er ikke kun discountvarerne, der skal være billige. Vi shopper også rundt i butikkerne for at finde de gode tilbud på mærkevarer. Mange kunder er drevet af købemotivet thrifty, altså at købe billigt. Den store vækst i nethandel er med til at øge kundernes fokus på prisen. Ofte er en vare billigere på nettet end i en fysisk butik. Ved at besøge et website, der tilbyder prismatch, er det ret nemt at gennemskue, hvor en vare er billigst. Virksomhederne er helt klar over dette og bruger derfor meget tid på at finde frem til den rigtige pris på varerne og serviceydelserne. En metode til i at finde den rigtige salgspris er at lave en kalkulation. Virksomheder anvender de medier, der er tilgængelige, og som virker bedst til at skabe interesse for deres virksomhed og deres produkter. En virksomheds promotion-aktiviteter er anvendelsen af den række værktøjer, som virksomheden bruger til at kommunikere med forbrugerne. Et andet ord for promotion er markedsføring. Det handler altså om at påvirke forbrugerne til at købe virksomhedens produkter.

	Når en virksomhed planlægger sine promotion-aktiviteter, vælger virksomheden mellem forskellige værktøjer og medier ud fra virksomhedens opfattelse af, hvilke værktøjer og medier der bedst kan anvendes til at påvirke målgruppen. Eleven skal ud fra en virksomheds målgruppe kunne udarbejde marketingmix (online/offline) for et konkret produkt eller virksomhed. Eleven skal kende forskelle på markedsføring online og offline. Eleven skal stifte bekendtskab med influencermarketing. Indholdet dækker de faglige mål for Afsætning, jf. Bilag 2 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 Marketingmix (de 4P`er): • Produkt (kvalitet, emballage, sortiment, service, mærke) • Placering • Pris • Promotion Læringsmål: ☐ Du kan redegøre for forskellige kvalitetsegenskaber ☐ Du kan redegøre for emballage ☐ Du kan redegøre for sortiment ☐ Du kan give eksempler på service ☐ Du kan redegøre for en mærkevare og et handelsmærke ☐ Du kan redegøre for de forskellige kædetyper ☐ Du kan redegøre for placering i forskellige typer virksomheder ☐ Du kan kende til placering af webshop contra fysisk butik ☐ Du kan redegøre for metoder til prisfastsættelse ☐ Du kan redegøre for betydningen af konkurrenternes pris ☐ Du kan redegøre for, hvordan kundernes ønsker og behov indvirker på prisen ☐ Du kan forklare, hvordan begrebet prismatch fungerer og anvendes ☐ Du kan identificere en virksomheds grundlæggende promotion-aktiviteter i forhold til målgruppen - med fokus på online promotion ☐ Du kan anvende viden om virksomheders grundlæggende promotion-aktiviteter til at udarbejde konkrete forslag til promotion-aktiviteter - med fokus på online promotion ☐ Du kan anvende parametre på en konkret virksomhed Undervisningen veksler mellem teorigennemgang, individuelle opgaver, gruppearbejde og gruppefremlæggelser. Eleverne videooptagelser, ved løsning af praktiske opgaver, vil indgå som træning i fremlæggelser.
Praksisrelatering	I faget inddrages relevante og aktuelle nyhedsartikler fra mange virksomheder. Undersøgelse af virksomheders hjemmesider og fysiske besøg i virksomheder, skaber forståelse for den verden, som eleverne skal forstå og kunne agere i efter forløbet. Eleverne vil gennem arbejdet med selvvalgte virksomheder og casevirksomheder få forståelse for sammenhængen mellem en virksomheds valg af handlingsparametre og målgruppen.

	Vægtning (*anvendt varighed*)	11 moduler
	Dokumentation	Dokumentation i form af case opgaverne. Løbende mundtlige og skriftlige opgaver i undervisningen, jf. temaets studieplan i OneNote. Portfolioark anvendes ved afslutning af tema, som refleksion- og repetitionsark.
	Løbende evaluering	Eleverne får løbende feedback på mundtlige fremlæggelser og det skriftlige arbejde i dokumentationsopgaverne. Der er individuelle samtaler om progressionen i temaet.
	Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Refleksion over sammenhænge i faget (30%) • Dokumentationsopgaven (20%)
	Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge teori og modeller til at forstå sammenhængen mellem valg af handlingsparametre og målgruppe Refleksion over sammenhænge i faget: • Det er vigtigt, at du kan forstå sammenhænge i faget (virksomhedernes forskellige valg af handlingsparametre) • Det er vigtigt, at du kan reflektere over virksomhedernes valg • Det er ligeledes vigtigt, at du kan reflektere over de mange forskellige muligheder virksomhederne har med online og offline promotion Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din casevirksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur • Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Afsætning C Service og kundebetjening	Undervisningens tema	Service og kundebetjening
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Indhold: Kundeservice er en kernekompetence i både fysiske butikker, webshops, servicevirksomheder og i mange offentlige virksomheder. Det giver stor værdi at have fokus på sine kunders behov og ønsker. Uanset hvilken branche, så vil kunderne forvente at få en god kundeservice. Undersøgelser viser, at kundeservice er et af danskernes vigtigste kontaktpunkter til virksomheder. Den oplevelse, vi har med kundeservice, hvad enten den er digital, telefonisk eller personlig, er afgørende for vores opfattelse af virksomheden. Vigtigheden af at have at levere en god kundeservice og -betjening forstærkes af, at de to markedsføringsbegreber, "Word of mouth" og "Word of mouse", spiller en stor rolle på dette område. De to begreber dækker over, at kunderne fortæller til deres relationer om en god oplevelse i en forretning (Word of mouth) eller poster det på sociale medier (Word of mouse). Omvendt kan en dårlig oplevelse blive til en shitstorm.

	Eleven skal arbejde med service ud fra en konkret virksomheds målgruppe, gerne virksomhed inden for området, som eleven ønsker som læreplads. Eleven skal kunne give eksempler på service Før-Under og Efter salg. Og eleven skal kende forskellige kundetyper. Eleven skal gennem rollespil, kendskab til 5x20 - reglen og forskellige kundetyper kunne forklare god og dårlig kundeservice og kende betydningen af god personlig fremtræden og kommunikation. Eleven skal kunne anvende salgstrappen. Eleven skal redegøre for servicekoncepter og servicepakken og kunne give eksempler fra forskellige virksomheder. Indholdet dækker de faglige mål for Afsætning, jf. Bilag 2 i Grundfagsbekendtgørelsen: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692 Service og kundebetjening: • God kundeservice • Offline kundebetjening • Online kundebetjening • Salgstrappen • Servicekoncepter og pakken Læringsmål: ☐ Du kan redegøre for forskellige kundetyper ☐ Du kan redegøre for 5x20 reglen og anvende reglen i forhold salgstrappen ☐ Du kan anvende salgstrappen i forhold til salg ☐ Du kan Identificere god service før, under og efter købet ☐ Du kan anvende viden om service god service – både offline og online ☐ Du kan redegøre for servicekoncepter og servicepakken Undervisningen veksler mellem teorigennemgang, individuelle opgaver (herunder rollespil), gruppearbejde og gruppefremlæggelser. Eleverne videooptagelser, ved løsning af praktiske opgaver, vil indgå som træning i fremlæggelser.
Praksisrelatering	I faget inddrages relevante eksempler fra elevernes egne erfaringer fra bl.a. praktikugen ude i de mange forskellige virksomheder. Besøg i virksomheder, hvor eleverne observerer salg og personlig fremtræden inden for forskellige brancher, skaber forståelse for den verden, som eleverne skal forstå og kunne agere i efter forløbet.
Vægtning (*anvendt varighed*)	5 moduler
Dokumentation	Dokumentation i form af case opgaverne. Mundtlige og skriftlige opgaver i undervisningen og videooptagelser af rollespil jf. temaets studieplan i OneNote.
Løbende evaluering	Eleverne får løbende feedback på mundtlige og skriftlige opgaver (rollespil bruges i flere sammenhænge)
Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (40%) • Forståelse af teori, modeller og metode (40) • Dokumentationsopgaven (20%)
Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen og går aktivt ind i rollespilsopgaverne • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret.

		• Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge teori og modeller til at forstå bl.a. salgsarbejde og personlig fremtræden Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din casevirksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur • Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Erhvervsinformatik C Digital myndiggørelse	Undervisningens tema	Digital myndiggørelse
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Læringsmål: Det handler om, at du skal lære at forholde dig kritisk, refleksivt og konstruktivt til indførelse af digitale teknologier og automatisering i det erhverv, du er ved at uddanne dig til. Det betyder, at du skal kunne forholde dig til det positive såvel som det negative ved den digitale udvikling i dit kommende erhverv, og at du skal kunne komme med forbedringsforslag til teknologien. Faglige mål: • kan handle med dømmekraft i komplekse professionelle situationer og vurdere digitale artefakters betydning for arbejdsgange, arbejdets organisering, organisationen og for samfundet. • kan redegøre for og diskutere beskyttelse af virksomheders, kunders og brugeres digitale data og for de generelle tekniske og samfundsmæssige aspekter af it-sikkerhed. • kan i en erhvervsfaglig kontekst analysere et digitalt artefakts forudsætninger, indstillinger, funktionalitet samt intenderet brug. Arbejdsmetoder: Der veksles mellem overblikksskabende forløb, eksperimenter, øvelser og projekt(er), med fokus på en anvendelsesorienteret tilgang til fagets stof samt udvikling af elevernes innovative kompetencer. Eleverne skal anvende faglig viden og metoder, enten individuelt eller i grupper, som tilvejebringer løsningsforslag til et konkret og virkelighedsnært problem inden for deres erhvervsfaglige hovedområde eller uddannelse. Løsningsforslaget skal være et værdiskabende digitalt artefakt (eller dele heraf), der præsenteres og evalueres. Den enkelte elev dokumenterer løbende sin faglige udvikling i en arbejdsportfolio.
	Praksisrelatering	Praksisrelation tager form af, inddragelse af aktuelle emner relaterende til læringsmålene, diskussionsoplæg, inddragelse af elevens egne erfaringer.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	12 moduler
	Dokumentation	Eleven dokumenterer løbende sin faglige udvikling i en individuel arbejdsportfolio. Dokumentation kan indeholde materiale udarbejdet i arbejdsgrupper i undervisningen. Dokumentationen i arbejdsportfolio kan have form af f.eks. it-systemer, noter, synopser, journaler, programbeskrivelser og rapporter.
	Løbende evaluering	Både undervisningen og elevens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringens formål er at understøtte progressionen i den enkelte elevs læring og skal sikre, at eleverne reflekterer over deres faglige udvikling i sammenhæng med faget og erhvervsuddannelsen som helhed.
	Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (30%)

		• Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Refleksion over sammenhænge i faget (20%) • Dokumentationsopgaven (20%)
	Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge teori og modeller til at analysere forskellige virksomheder Refleksion over sammenhænge i faget: • Det er vigtigt, at du kan forstå sammenhænge i faget og sammenhæng til andre fag Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din case virksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur • Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Erhvervsinformatik C Erhvervsrettet digital udvikling	Undervisningens tema	Erhvervsrettet digital udvikling
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Læringsmål: Det er det konkrete, praktiske arbejde med dine forbedringsforslag til teknologien i dit kommende erhverv - altså det arbejde, der skal føre frem til fx videreudvikling af en eksisterende app eller nyudvikling inden for den digitale teknologi. Dvs. at du bl.a. skal lære om planlægning og gennemførelse af designprocesser. Faglige mål: 1. kan med udgangspunkt i en analyse af et digitalt artefakt fra fagområdet redesigne artefaktet og brugen af dette på en værdiskabende måde. 2. kan selvstændigt tilrettelægge og udføre iterative designprocesser Arbejdsmetoder: Der veksles mellem overblikksskabende forløb, eksperimenter, øvelser og projekt(er), med fokus på en anvendelsesorienteret tilgang til fagets stof samt udvikling af elevernes innovative kompetencer. Eleverne skal anvende faglig viden og metoder, enten individuelt eller i grupper, som tilvejebringer løsningsforslag til et konkret og virkelighedsnært problem inden for deres erhvervsfaglige hovedområde eller uddannelse. Løsningsforslaget skal være et værdiskabende digitalt artefakt (eller dele heraf), der præsenteres og evalueres. Den enkelte elev dokumenterer løbende sin faglige udvikling i en arbejdsportfolio.
	Praksisrelatering	Praksisrelation tager form af, inddragelse af aktuelle emner relaterende til læringsmålene, diskussionsoplæg, inddragelse af elevens egne erfaringer.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	6 moduler
	Dokumentation	Eleven dokumenterer løbende sin faglige udvikling i en individuel arbejdsportfolio. Dokumentation kan indeholde materiale udarbejdet i arbejdsgrupper i undervisningen.

		Dokumentationen i arbejdsportfolio kan have form af f.eks. it-systemer, noter, synopser, journaler, programbeskrivelser og rapporter.
	Løbende evaluering	Både undervisningen og elevens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringens formål er at understøtte progressionen i den enkelte elevs læring og skal sikre, at eleverne reflekterer over deres faglige udvikling i sammenhæng med faget og erhvervsuddannelsen som helhed.
	Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Refleksion over sammenhænge i faget (20%) Dokumentationsopgaven (20%)
	Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge teori og modeller til at analysere forskellige virksomheder Refleksion over sammenhænge i faget: • Det er vigtigt, at du kan forstå sammenhænge i faget og sammenhæng til andre fag Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din case virksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Erhvervsinformatik C Teknologisk handleevne og computational tankegang	Undervisningens tema	Teknologisk handleevne og computational tankegang
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Læringsmål: Det betyder, at du skal have grundlæggende viden og færdigheder indenfor netværk, algoritmer, programmering samt data og anvendelse af data. Denne viden og disse færdigheder skal du nemlig bruge til at komme med forbedringsforslag til teknologien indenfor dit erhverv og til at arbejde med dine forbedringsforslag. Faglige mål: 1. kan anvende computational tankegang til løsning af problemstillinger i en erhvervsfaglig kontekst 2. kan identificere basale strukturer i et programmeringssprog og anvende grundlæggende programmering til modifikation og (videre)udvikling af programmer 3. kan redegøre for netværksarkitektur 4. kan redegøre for opbygning af og anvendelse af enkle erhvervsfaglige databaser, udtrække information samt bearbejde information i disse Arbejdsmetoder: Der veksles mellem overblikskabende forløb, eksperimenter, øvelser og projekt(er), med fokus på en anvendelsesorienteret tilgang til fagets stof samt udvikling af elevernes innovative kompetencer. Eleverne skal anvende faglig viden og metoder, enten individuelt eller i grupper, som tilvejebringer løsningsforslag til et konkret og

		virkelighedsnært problem inden for deres erhvervsfaglige hovedområde eller uddannelse. Løsningsforslaget skal være et værdiskabende digitalt artefakt (eller dele heraf), der præsenteres og evalueres. Den enkelte elev dokumenterer løbende sin faglige udvikling i en arbejdsportfolio.
	Praksisrelatering	Praksisrelation tager form af, inddragelse af aktuelle emner relaterende til læringsmålene, diskussionsoplæg, inddragelse af elevens egne erfaringer.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	21 moduler
	Dokumentation	Eleven dokumenterer løbende sin faglige udvikling i en individuel arbejdsportfolio. Dokumentation kan indeholde materiale udarbejdet i arbejdsgrupper i undervisningen. Dokumentationen i arbejdsportfolio kan have form af f.eks. it-systemer, noter, synopser, journaler, programbeskrivelser og rapporter.
	Løbende evaluering	Både undervisningen og elevens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringens formål er at understøtte progressionen i den enkelte elevs læring og skal sikre, at eleverne reflekterer over deres faglige udvikling i sammenhæng med faget og erhvervsuddannelsen som helhed.
	Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Refleksion over sammenhænge i faget (20%) Dokumentationsopgaven (20%)
	Bedømmelses-kriterier	Mundtlig deltagelse og engagement: • Det er vigtigt, at du er aktiv i undervisningen • Det er vigtigt, at du stiller spørgsmål, når du er i tvivl • Det er vigtigt, at du forsøger at svare på spørgsmål, også selv om du ikke er 100% sikker på svaret. • Det er vigtigt, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner i klassen • Det er også vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig Forståelse af teori, modeller og metode: • Det er vigtigt, at du kan forstå teori og teoretiske modeller og anvende disse i forskellige sammenhænge • Det er ligeledes vigtigt, at du kan bruge teori og modeller til at analysere forskellige virksomheder Refleksion over sammenhænge i faget: • Det er vigtigt, at du kan forstå sammenhænge i faget og sammenhæng til andre fag Dokumentationsopgaven: • Det er vigtigt, at du sætter dig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere din case virksomhed • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og der er læst korrektur Det er ligeledes vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven
Matematik C Data i praksis	Undervisningens tema	DATA I PRAKSIS
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	DATA I PRAKSIS er et introducerende forløb, som skal give indtryk af, hvordan præsentation af data kan både berige og manipulere den viden, der formidles om virksomheder og om samfundet generelt. Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480 I forløbet arbejdes med: Anvendelse af regnetekniske hjælpemidler

		Kapitel 2 Data i Praksis • Pivottabel og præsentation af data • Grafmanipulation Der arbejdes i høj grad i individuelt tempo i forløbet. Undervisers rolle er primært coachende for at møde eleverne på hver deres niveau i den logiske intelligens. Læringsmål: Intro - Data i praksis Du kan hente data ud fra Statistikbanken til Excel Du kan omdanne data i Excel til pivottabel Du kan opstille diagram ud fra pivottabel Du kan med tekst beskrive, hvad data i diagram viser Du kan i en graf manipulere det budskab, som din målgruppe skal modtage
	Praksisrelatering	Praksisrelateringen sker på baggrund af data i forløbet og dialog omkring, hvad man kan formidle - og hvordan det kan manipuleres - på baggrund af de udvalgte data. Her italesættes bl.a. virksomheders muligheder for at tydeliggøre og/eller skabe særlig vinkler i de budskaber, de ønsker at formidle.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 6 moduler à 60 minutter i forløbet
	Dokumentation	Individuel afprøvning i bogens øvelser i kapitel 2: Data i Praksis https://plushhx1.systime.dk/
	Løbende evaluering	Evalueringen af forløbet dels formativt gennem undervisers coachende rolle i opstarten og gennem feedback på individuel opgave på baggrund af elevens egen uddannelsesretning og specialeønske.
	Bedømmelses-grundlag	Set i lyset af det relativt korte og introducerende forløb vil bedømmelsesgrundlaget primært være den afleverede opgave, som dækker læringsmålene i forløbet.
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at der er sammenhæng mellem tekst og data i forhold til: • Relevant sammenhæng mellem data og tekst, herunder tekstens tydeliggørelse af dataene i diagrammet Det er også godt, at teksten forklarer det manipulerede budskab: • Hvordan er der manipuleret? • Hvorfor vil det for målgruppen for budskabet virke anderledes efter manipulationen?
Matematik C Regning	Undervisningens tema	REGNING
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Regning er et emne, som skal genopfriske og styrke den grundlæggende matematik og dermed sikre en "værktøjskasse" ved arbejdet med den øvrige matematik på niveau C. Emnet skal også træne overslagsregning i situationer fra elevens erhvervsuddannelse. Der indgår screening for matematikvanskeligheder i starten af forløbet. Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480 I forløbet arbejdes med: • Regneregler, herunder parenteser og regningsarternes hierarki • Overslagsregning • Brøkregning • Regning med potenser og rødder • Reduktion • Simpel algebraisk manipulation • Anvendelse af regnetekniske hjælpemidler

		Et særligt fokuspunkt er at opnå bevidsthed om anvendelsen af korrekte regneregler i relevante situationer. Der er således mere fokus på bevidstheden om, at reglerne findes - og kan opsøges og anvendes - end der er fokus på udenadslære for de enkelte regler. Et andet særligt fokuspunkt er at opnå bevidsthed om at simplificere den givne matematiske udfordring så meget som muligt ved hjælp af reduktion. Undervisers rolle er i forløbet primært coachende for at møde eleverne på de forskellige udgangspunkter, som den indledende screening dokumenterer. Læringsmål: **Regning** Du kan sætte korrekt fortegn, når parentesen fjernes Du kan anvende regnehierarkiet på alle niveauer Du kan regne med parenteser Du kan anvende brøkregnereglerne Du kan anvende regneregler for rødder Du kan anvende regneregler for potenser Du kan afgrænse et interval Du kan anvende overslagsregning i en merkantil sammenhæng
	Praksisrelatering	Praksisrelateringen kommer til udtryk ved udformningen af træningsopgaverne i bogen fra Systime "Plus 1 hhx (eux)"
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 9 moduler à 60 minutter i forløbet
	Dokumentation	Der arbejdes i træningsopgaver ved selvstudie gennem bogens afsnit. https://plushhx1.systime.dk/ Udarbejdelse af plancher og herudfra mundtlig præsentation af regneregler. Workshops med overslagsregning.
	Løbende evaluering	Den formative evaluering kommer i dette færdighedstrænende forløb til udtryk i dialogen med den enkelte elev samt dialogen i klassen ved opsamling undervejs.
	Bedømmelses-grundlag	Elevens opfyldelse af symbol- og formalismekompetencen - dvs. om eleven har opnået færdighederne, som læringsmålene beskriver. Det vægtede bedømmelsesgrundlag skal ses i lyset af, at færdighederne skal anvendes på det merkantile område. 50 % Regnehierarki og brug af parenteser 20 % Overslagsregning 10 % Intervalafgrænsning 10 % Rødder og potenser 10 % Brøkregning
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du beregner korrekt ved at du anvender regnehierarkiet og parenteser korrekt Det er også vigtigt, at du kan foretage overslagsregning - dvs. at du i praktiske situationer har en "cirka-idé" om resultatet Det er godt, hvis du også har styr på regler for at vise intervaller, brøkregneregler samt regneregler for rødder og potenser.
Matematik C Matematik i årsregnskabet	Undervisningens tema	MATEMATIK I ÅRSREGNSKABET
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder,*	Matematik i årsregnskabet er et emne, som støtter såvel den erhvervsfaglige som den matematiske forståelse for procentregning, finansregning for kort- og langfristet gæld samt for anlægsaktivers værditab over en årrække.

faglige mål, læringsmål)

Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag:
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480

I forløbet arbejdes med:

- Regning med procenter
- Anvendelse af regnetekniske hjælpemidler

Finansregning - Kapitel 6 finans

- Rentesregning, herunder frem- og tilbageskrivning af en kapital, beregning af rentefod, antal terminer og gennemsnitlig procent
- Årlig effektiv rente
- Kendskab til årlig omkostning i procent
- Indekstal
- Annuitetsregning, herunder opsparings- og gældsannuitet, beregning af annuitetsydelse, rentefod og antal ydelser
- Amortisationsplan
- Perspektivering af finansregning til det virksomhedsøkonomiske emne "Årsregnskab" med kort- og langfristet gæld

Introduktion til funktioner i sammenhæng med afskrivninger i faget VØ

- Koordinatsystemet - uafhængig og afhængig variabel
- Grundlæggende om lineære funktioner: Grafisk afbildning og opstilling ud fra lineær afskrivning
- Grundlæggende om eksponentielle funktioner: Grafisk afbildning og opstilling ud fra saldoafskrivninger
- Forståelse for, hvordan en funktion afspejler et forløb på udviklingen i den afhængige variabel ud fra udviklingen i den uafhængige variabel; værdi på et anlægsaktiv efter en årrække med enten lineært eller eksponentielt værditab

Der arbejdes på baggrund af oplæg i dialog og i workshops - dertil anvendes egenproducerede film om procentregning. Taktil indlæring understøttes i bevægelsesøvelser med matematik-mosaikker. Den individuelle fordybelse sker gennem digitale materialer opsat i Sway med forklaringsfilm og beregningsfilm samt henvisninger til træningsopgaver.

Læringsmål:

Procentregning:
Du kan beregne procenten, når du kender tallene
Du kan beregne tallet, når du kender procenten
Du kan beregne stigning og fald i procent
Du kan omskrive decimaltal til procenttal - og tilbage igen
Du kan beregne en ændring i procent
Du kan forklare forskellen på procentpoint og procent

Finansregning:
Du kan anvende finansregneren til at beregne K_n (fremtidsværdien af et beløb)
Du kan anvende finansregneren til at beregne K_0 (nutidsværdien af et fremtidigt beløb)
Du kan redegøre for, hvad ”rente pr. termin” betyder
Du kan beregne den effektive rente ud fra ”rente pr. termin” og antal terminer
Du kan beregne den gennemsnitlige rente pr. termin
Du kan redegøre for, hvad ÅOP indebærer

	Du kan beregne renten ud fra K_0 og K_n og n
	Du kan beregne antal terminer ud fra K_0, K_n og r
	Du kan forklare, hvad en annuitet er
	Du kan fremskrive en annuitet, A_n
	Du kan beregne nutidsværdien af en annuitet, A_0
	Du kan beregne ydelsen på en annuitet
	Du kan opstille en amortisationstabel, så du kan forklare indholdet i terminerne
	Introduktion til lineære funktioner:
	Du kan beskrive koordinatsystemets akser
	Du kan aflæse et punkt i koordinatsystemet
	Du kan redegøre for den uafhængige variabel og den afhængige variabel
	Du kan beskrive, hvad b i en lineær funktion viser
	Du kan beskrive, hvad hældningskoefficienten a i en lineær funktion viser
	Du kan forklare, hvad en funktionsforskrift er
	Du kan skrive en funktion for en lineær afskrivning
	Du kan tegne en funktion for en lineær afskrivning
	Introduktion til eksponentielle funktioner:
	Du kan beskrive, hvad b i en eksponentiel funktion viser
	Du kan beskrive, hvad a i en eksponentiel funktion viser
	Du kan forklare, hvad fremskrivningsfaktoren er
	Du kan beskrive, hvad r i en eksponentiel funktion viser
	Du kan forklare, hvad vækstraten er
	Du kan forklare sammenhængen mellem a og r
	Du kan skrive en eksponentiel funktion for en saldoafskrivning
	Du kan tegne en eksponentiel funktion for en saldoafskrivning
	Du kan skrive en eksponentiel funktion for finans med ét beløb
	Du kan tegne en eksponentiel funktion for finans med ét beløb
Praksisrelatering	Praksisrelateringen sker primært gennem koordineringen af studieplanen med faget virksomhedsøkonomi. Såvel værdiforringelse, værdiansættelse samt kort- og langfristet gæld i en virksomhed - i dialog eksemplificeret i virksomheder i elevernes uddannelsesretninger - bliver således det, som matematikken anvendes på og på den måde sættes matematikken i relation til uddannelsernes merkantile område.
Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 15 moduler à 60 minutter i forløbet til finansregning Der anvendes 5 moduler à 60 minutter i forløbet til introduktion til funktioner
Dokumentation	• Træningsopgaver i finansregning i https://plushhx1.systime.dk/ • Træningsopgaver i arbejdet med Sways om introduktion til funktioner i samspil med faget virksomhedsøkonomi
Løbende evaluering	Finansregning, herunder procentregning: • Den løbende evaluering kommer til udtryk i dialogen om træningsopgaverne, hvor eleven bekræftes og/eller guides videre i det individuelle faglige niveau • Derudover gives evaluering på individuel afleveringsopgave i finansregning. Introduktion til funktioner foregår i elevens individuelle arbejde i Sways, hvorfor den løbende evaluering beror på elevens behov for støtte undervejs. Evalueringen generelt til alle elever vil derimod komme til udtryk i de efterfølgende forløb om lineære funktioner og eksponentielle funktioner.

	Bedømmelses-grundlag	Det vægtede bedømmelsesgrundlag skal ses i lyset af, at færdighederne i læringsmålene skal anvendes i kompetencer på det merkantile område. 40% Procentregning i en merkantil sammenhæng 30 % Håndtering (korrekt beregning og forklaring) af finansregningens hovedelementer: Rente og termin 30 % Grundlæggende kompetence i arbejdet med lineære og eksponentielle funktioner i en merkantil sammenhæng
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan regne korrekt med procenter i enhver sammenhæng - både i forhold til fx • Priser og moms • Renter og lån • Omsætning og omkostninger, stigning og fald Det er også vigtigt, at du viser, at du forstår lån i en virksomhed, ved at du • Kan beregne korrekt i forhold til rente og termin • Kan forklare om ÅOP • Kan forklare om annuitetens længde og ydelsens sammensætning Det er godt, hvis du også kan vise, at du forstår det grundlæggende ved lineære og eksponentielle funktioner, ved at du • Kan redegøre for uafhængig og afhængig variabel i eksempler i forhold til virksomheder • Kan forklare funktionernes udvikling i virksomhedseksemplerne
Matematik C Lineære funktioner	Undervisningens tema	LINEÆRE FUNKTIONER
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	LINEÆRE FUNKTIONER tager fat i den grundlæggende forståelse for en lineær sammenhæng mellem den uafhængige og den afhængige variabel - ofte sat ind i en situation fra elevens erhvervsuddannelse. Emnet indeholder også arbejde med såvel grafisk som beregningsmæssig løsning af ligninger og uligheder - dette også sat ind i en erhvervsfaglig kontekst. Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480 I forløbet arbejdes med: • Intervaller • Den uafhængige og den afhængige variabel • Ligninger og uligheder hhv. i og før/efter skæringspunkt • Lineære funktioner med tilhørende grafiske afbildninger • Løsning af ligninger og simple uligheder Kapitel 3 Lineære funktioner Der arbejdes i individuelt tempo i Sways med instruktionsfilm og opgaver - dette afveksles med dialog om - og præsentation af - de løste opgaver. Læringsmål, som alle fremgår af forløbets Sways: Du kan beregne forskriften for en lineær funktion ud fra to kendte punkter Du kan beregne forskriften for en lineær funktion ud fra et kendt punkt og hældningen (a) Du kan beregne forskriften for en lineær funktion ud fra et kendt punkt og skæringen med Y-aksen (b) Du kan forklare, hvad et nulpunkt viser Du kan foretage funktionsanalyse af en lineær funktion

		Du kan beregne et nulpunkt Du kan overveje definitionsmængde for en pris/afsætningsfunktion Du kan ved at sammenligne udbud og efterspørgsel vurdere ligevægtsprisen på markedet Du kan ved at indsætte XY-plot i Excel få vist den lineære funktion i diagrammet Du kan ved at anvende to punkter fra XY-plot beregne den lineære funktion Du kan forklare, hvad man finder ved at løse en ligning Du kan løse ligninger grafisk Du kan forklare, hvad et skæringspunkt viser Du kan løse uligheder grafisk Du kan sammenligne to tilbud i en virksomhed ved løsning af grafiske uligheder Du kan beregne en ligning med en ubekendt (dvs. hvor der er én slags bogstav - som regel x) Du kan løse uligheder ved beregning Du kan løse ligninger og uligheder ved at indtaste i CalcMe Du kan tegne en stykkevis lineær funktion Du kan finde forskriften for en stykkevis lineær funktion
	Praksisrelatering	• Forståelse for brugen af især uligheder i en virksomhedsøkonomisk beslutning • Forståelse for intervaller i samfundsøkonomisk kontekst.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 17 moduler à 60 minutter i forløbet
	Dokumentation	Træningsopgaver i https://plushhx1.systime.dk/ og direkte fra Sways.
	Løbende evaluering	
	Bedømmelses-grundlag	
	Bedømmelses-kriterier	
Matematik C Eksponentielle funktioner	Undervisningens tema	EKSPONENTIELLE FUNKTIONER
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	EKSPONENTIELLE FUNKTIONER skal skabe bindeled mellem procentregning og samfundsudvikling i udvalgte områder relevante for elevens erhvervsuddannelse. Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480 I forløbet arbejdes med: • Eksponentielle funktioner og logaritmefunktioner med tilhørende grafiske afbildninger • Forståelse for eksponentiel udvikling • Regressionsanalyse

		• Anvendelse af regressionsanalyse som relevant værktøj i situationer fra erhvervsuddannelsen • Regressionsanalysens afgrænsede intervaller i virkelighedens verden Kapitel 4 Vækst og regression Der veksles mellem oplæg og individuelt/gruppevis arbejde med øvelsesopgaver samt dialog om/præsentationer af de løste opgaver. Læringsmål: **Regression** Du kan forklare, hvad XY-plot er Du kan anvende regressionsværktøjet til at "spå om fremtiden" Du kan anvende regressionsværktøjet til at finde forskriften for en funktion ud fra to kendte punkter Du kan forklare brugen af determinationskoefficienten R^2 og af korrelationskoefficienten R Du kan overføre data fra Excel til regressionsværktøjet **Eksponentielle funktioner** Du kan redegøre for fordobling og halvering Du kan beregne forskriften for en eksponentiel funktion ud fra to kendte punkter Du kan beregne forskriften for en eksponentiel funktion ud fra et kendt punkt og fordoblingskonstanten Du kan løse ligninger med eksponentielle funktioner i Graftegner Du kan løse ligninger med eksponentielle funktioner ved indtastning i CalcMe Du kan anvende eksponentielle funktioner til at finde ligevægtsprisen på en vare Du kan vurdere en realistisk værdimængde på en eksponentiel funktion i den merkantile verden (VØ og afsætning) **Logaritmefunktioner** Du kan beskrive kort om logaritmefunktioner Du kan anvende log og ln på lommeregner Du kan anvende regneregler for den naturlige logaritme ln
	Praksisrelatering	Praksisrelateringen kommer særligt til udtryk gennem træningsopgavernes rammer, som dels er afsætningsøkonomiske, dels samfundsøkonomiske og dels virksomhedsøkonomiske. Derudover tales elevernes uddannelsesretninger og evt. brancheønsker ind i dialogen om opgaverne.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 13 moduler à 60 minutter i forløbet
	Dokumentation	Der arbejdes i træningsopgaver i https://plushhx1.systime.dk/
	Løbende evaluering	
	Bedømmelses-grundlag	
	Bedømmelses-kriterier	
Matematik C Andengradsfunktioner	Undervisningens tema	ANDENGRADSFUNKTIONER

Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	ANDENGRADSFUNKTIONER er et emne, som afvikles i tæt samspil med erhvervsfaglige begreber fra faget virksomhedsøkonomi. Parablen skal bruges til at se sammenhænge mellem afsætning og omsætning - og i sidste ende mellem afsætning og det optimale overskud samt fastsættelse af den optimale salgspris med baggrund i det optimale overskud. Emnet er optakt til matematikprojektet. Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480 Der arbejdes i forløbet med: • Andengradsfunktioner med tilhørende grafiske afbildninger Kapitel 7 Andengradsfunktioner Forløbet afvikles i et miks mellem oplæg og individuelt/gruppevis arbejde med øvelsesopgaver samt dialog om/præsentationer af de løste opgaver. Læringsmål:
	Andengradsfunktioner
	Du kan forklare, hvad "a" i en parabel viser
	Du kan forklare, hvad "b" i en parabel viser
	Du kan forklare, hvad "c" i en parabel viser
	Du kan grafisk aflæse antal nulpunkter i en parabel
	Du kan redegøre for, hvad diskriminantens værdi (<0, >0, =0) betyder
	Du kan beregne diskriminanten
	Du kan grafisk skitsere en parabel, når jeg kender fortegn på a, b, c, d
	Du kan, vha. fagudtryk fra VØ, redegøre for begrebet ekstremum i en funktion.
	Du kan beregne parablens nulpunkter
	Du kan beregne parablens toppunkt
	Du kan afmærke parablens punkter i GeoGebra
	Du kan beregne parablens nulpunkter i CAS
	Du kan omskrive til andengradsligning
	Du kan bestemme intervallet for en andengradsulighed ved aflæsning i GeoGebra
	Du kan bestemme intervallet for en andengradsulighed ved indtastning i CAS
	Du kan bestemme intervallet for en andengradsulighed ved beregning af x1 og x2.
	Du kan foretage funktionsanalyse af en andengradsfunktion
Praksisrelatering	Brug af andengradsfunktioner i en virksomhedsøkonomisk sammenhæng, hvor optimering af overskud er målet. Herunder en virksomhedsøkonomisk forståelse for, hvad nulpunkter og toppunkter viser og hvordan brug af toppunktet kan lede hen til fastsættelse af optimal salgspris.
Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 20 moduler à 60 minutter i forløbet
Dokumentation	Der arbejdes i træningsopgaver i https://plushhx1.systime.dk/
Løbende evaluering	
Bedømmelses-grundlag	

	Bedømmelses-kriterier	
Matematik C Projekt	Undervisningens tema	MATEMATIKPROJEKT
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Det obligatoriske projektforløb tager udgangspunkt i en kendt merkantil virksomhed, hvor eleven ud fra virksomhedsøkonomiske oplysninger skal anvende matematikken til at modellere, analysere og konkludere på en praktisk problemstilling. Der kan eventuelt inddrages andre forhold fra fagene afsætning, samfundsfag og virksomhedsøkonomi i arbejdet med en helhedsforståelse for matematikkens rolle i merkantile problemstillinger. Projektforløbet har udgangspunkt i et projektoplæg udarbejdet af læreren. Projektoplægget fastsætter rammerne for projektet og sikrer et tilstrækkeligt matematisk niveau. Projektforløbet skal give eleven mulighed for at arbejde med opstilling, afgrænsning, løsning og konklusion på spørgsmålene samt fortolkning af resultatet. Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480 Kernestof fra områderne regning, matematik i årsregnskabet samt funktioner kan anvendes i projektet Afviklingen af forløbet sker i en ramme, som minder om processer for større opgaver på det kommende merkantile studieår: Præsentation af projektoplæg efterfulgt af individuel vejledning om dels problemformulering og dels analysearbejdet. Taksonomiske niveauer: • Redegørelse • Analyse Læringsmål: Matematikprojektet har i forhold til kernestof ikke nogen nye læringsmål og udgør derfor: • Du kan - ud fra en beskrevet situation i en virksomhed - opstille en problemformulering • Du kan derefter løse opgaven ved hjælp af den matematik, som du allerede har lært i faget • Du kan skrive en redegørelse for den matematik, som du har brugt til at løse opgaven • Du kan skrive en analyse - dvs. skrive afsnit, hvor du løser og forklarer og kommenterer • Du kan skrive en konklusion ud fra den problemformulering, som du selv har skrevet for din opgave.
	Praksisrelatering	Eleven opstiller med vejledning selv et problem, som tager udgangspunkt i en situation fra elevens erhvervsuddannelse ud fra lærers givne projektoplæg.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 15 moduler à 60 minutter i forløbet
	Dokumentation	Individuel udarbejdelse af rapport på 6 normalsider. • Normalside er 2400 tegn inkl. mellemrum • Forside, indholdsfortegnelse, kildeliste og bilag indgår ikke i opgørelse af normalsiderne
	Løbende evaluering	Individuel vejledning til både problemformulering og udarbejdelse af projektet.
	Bedømmelses-grundlag	Den skriftlige præstation i projektrapporten.

	Bedømmelses-kriterier	
Matematik C Statistik	Undervisningens tema	STATISTIK
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	STATISTIK handler om at behandle data fra erhvervslivet - og samfundet generelt - på en måde, som hjælper os til at få overblik over, hvad de data fortæller noget om. Det handler også om at skabe en bevidsthed omkring de muligheder for informationer, man som virksomhed kan opnå ved hjælp af statistik. Faglige mål jf. bekendtgørelsen for grundfag og erhvervsfag: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692#idedacb093-1f0f-4fbc-a8b5-f33f90959480 Der arbejdes i forløbet med: 1. Empiriske observationssæt, herunder grafiske beskrivelser og statistiske deskriptorer 2. Udtræk af data fra database. 3. Konstruktion af tabeller 4. Grafisk beskrivelse af observationssæt, herunder frekvensfunktioner og sumfunktioner 5. Middelværdi, varians og standardafvigelse Der er særligt fokus på forståelse af begreberne: • Repræsentativ undersøgelse • Sammenhæng mellem frekvenser og sandsynligheder • Forskellen på diskrete og kontinuerte data • Statistiske deskriptorer Kapitel 5 Statistik Læringsmål: Statistik Du kan redegøre for begrebet ”population”. Du kan redegøre for begrebet ”repræsentativ stikprøve”. Du kan forklare betydningen af hyppighed. Du kan forklare betydningen af summeret frekvens. Du kan beskrive sandsynlighed, P, ved at anvende frekvenser. Du kan udarbejde statistik på diskrete data. Du kan udarbejde statistik på kontinuerte data. Du kan redegøre for begrebet "Outlier" Du kan redegøre for begrebet ”typetal”/”typeinterval”. Du kan beregne middelværdien (gennemsnittet). Du kan forklare fraktiler i statistik. Du kan forklare kvartilsæt i statistik. Du kan forklare, hvad medianen viser. Du kan redegøre for, hvad spredningsmål (variationsbredde og spredning) generelt viser
	Praksisrelatering	Derudover kan der arbejdes projektorienteret med situationer fra elevens erhvervsuddannelse.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 11 moduler à 60 minutter i forløbet

	Dokumentation	I forløbet arbejdes selvstændigt ud fra opgaver i https://plushhx1.systime.dk/index.php?id=716.
	Løbende evaluering	
	Bedømmelsesgrundlag	
	Bedømmelseskriterier	
Organisation C Organisationsteori	Undervisningens tema	Organisationsteori
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Vi vil i dette introducerende forløb undersøge begrebet organisation og dykke ned i de væsentligste organisationsteorier for at danne et teoretisk grundlag for undersøgelse af organisationer. Der er særligt fokus på at kunne forklare og definere begrebet "organisation", samt at have overordnet kendskab til organisationsniveauer, -strukturer og ledelse. Der er særligt fokus på forståelse af organisationsteoriens udvikling fra klassisk til nyere organisation, og de skoledannelser, der hører under teorierne; hhv. Den bureaukratiske skole, videnskabelig virksomhedsledelse, den administrative skole, den humanistiske skole, systemteori, situationsafhængig organisation, samt aktuelle tendenser og krav i samfundet. • *Ledelse og organisation i historisk perspektiv* • klassiske og nyere skoler <u>Læringsmål:</u> [ORGANISATIONSTEORI] ☐ Du kan forklare begrebet "organisation" ☐ Du kan forklare hvordan og hvorfor en organisation skal ses som en transformationsenhed ☐ Du har overblik over organisationsteoriernes udvikling ☐ Du kan give eksempler på forskellige organisationsteorier og hvad kernen i dem er ☐ Du kan skelne mellem "klassisk organisation" og "nyere organisationsteori" ☐ Du kan beskrive ligheder og kontraster mellem forskellige organisationsteorier ☐ Du kan analysere en casevirksomhed på baggrund af organisationsteorier
	Praksisrelatering	I temaet bindes teori og modeller op på elevernes virkelighed som borgere i det danske samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, samt aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag og erhvervserfaring.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	11 modulers undervisning
	Dokumentation	Arbejde med quiz og caseopgaver (individuelle og i mindre grupper), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksionsopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote.

	Løbende evaluering	Elevernes caseopgaver vil løbende blive evalueret med mundtlig feedback fra underviser og medstuderende. Der gives skriftlig formativ feedback på afleveringsopgaver med 1-2-3-vurdereing for synliggørelse af niveau.
	Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (40%) • Dokumentationsopgaver (caseopgaver) (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%)
	Bedømmelses-kriterier	*Mundtlig deltagelse og engagement:* • Det er mest vigtigt, at man er aktivt deltagende i undervisningen ved at indgå i diskussioner, prøve at besvare spørgsmål og arbejde med opgaverne • Det er også vigtigt at man stiller spørgsmål, hvis man er i tvivl om noget • Det er meget godt, hvis man udviser nysgerrighed om emnet og forsøger at fordybe sig *Dokumentationsopgaver* • Det vigtigste er, at man sætter sig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere sin casevirksomhed • Det er også vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og at der er læst korrektur på skriftligt arbejder • Det er vigtigt, at man søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven *Forståelse af teori, modeller og metode* • Det vigtigste er, at man har en overordnet forståelse af teori og modeller, og kan bruge dem til at analysere virkelighedens problemstillinger
Organisation C Individet i organisationen	Undervisningens tema	Individet i organisationen
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Vi vil i dette forløb arbejde med individets rolle i organisationen; grupper og teams; samt HR! Der er særligt fokus på forståelse af individets rolle i organisationen på baggrund af teorier om personlighedstyper, intelligens og motivation. Der er særligt fokus på arbejde med gruppetyper og –roller, gruppedynamik og konflikthåndtering i organisationen. Der er særligt fokus på Human Resources og de arbejdsopgaver, der ligger herunder - særligt kompetenceudvikling. • *Motivationsteori* – adfærdsmæssigt og humanistisk perspektiv, psykologisk kontrakt • *Personaleudvikling og ledelse* - personlighedsteori, personlighedstest, medarbejderudvikling, lederudvikling <u>Læringsmål:</u> [INDIVIDET I ORGANISATIONEN] ☐ Du kan redegøre for The Big 5 personlighedsteori ☐ Du kan forklare forskellen på "personlighed" og "identitet"

	☐ Du kan diskutere, hvad man kan bruge personlighedsprofiler til i en organisation ☐ Du kan skelne mellem klassisk og nyere opfattelse af intelligens ☐ Du kan redegøre for Howard Gardners intelligensteori ☐ Du kender forskellige motivationsteorier ☐ Du kan analysere motivationsfaktorer ud fra forskellige teorier ☐ Du kan diskutere trivselsfaktorer og konsekvenserne heraf i en organisation
Praksisrelatering	I temaet bindes teori og modeller op på elevernes virkelighed som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse, samt som fremtidige (og måske nuværende) ansatte i en dansk virksomhed. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, samt aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag og erhvervserfaring.
Vægtning (*anvendt varighed*)	15 modulers undervisning
Dokumentation	Arbejde med quiz og caseopgaver (individuelle og i mindre grupper), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksionsopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote. Derudover vil eleverne selv tage personligheds- og intelligenstests.
Løbende evaluering	Elevernes caseopgaver vil løbende blive evalueret med mundtlig feedback fra underviser og medstuderende. Der gives skriftlig formativ feedback på afleveringsopgaver med 1-2-3-vurdereing for synliggørelse af niveau.
Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse og engagement (20%) • Dokumentationsopgave(r) (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%) • Refleksion over egen rolle som (nuværende/fremtidig) individ i en organisation (20%)
Bedømmelses-kriterier	*Mundtlig deltagelse og engagement:* • Det er mest vigtigt, at man er aktivt deltagende i undervisningen ved at indgå i diskussioner, prøve at besvare spørgsmål og arbejde med opgaverne • Det er også vigtigt at man stiller spørgsmål, hvis man er i tvivl om noget • Det er meget godt, hvis man udviser nysgerrighed om emnet og forsøger at fordybe sig *Dokumentationsopgave(r)* • Det vigtigste er, at man sætter sig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere sin casevirksomhed • Det er også vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og at der er læst korrektur • Det er vigtigt, at man søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven *Forståelse af teori, modeller og metode* • Det vigtigste er, at man har en overordnet forståelse af teori og modeller, og kan bruge dem til at analysere virkelighedens problemstillinger

		Refleksion over samfundsmæssig udvikling • Her er det vigtigste, at man forsøger at forholde sig til egen rolle som individ i en organisation og i forhold til gruppedynamik, både som studerende og som fremtidig medarbejder/kollega
Organisation C Organisations-struktur		
	Undervisningens tema	Organisationsstruktur
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Vi vil arbejde med forskellige former for ledelse og ledelsesniveauer, styringsprocesser og organisationsstruktur. Der er særligt fokus på forskellige ledelsesniveauer, lederens roller og arbejdsopgaver, samt på forskellige ledelsesformer. Slutteligt vil der være særligt fokus på konflikter i styringsprocesser, synergieffekter, virksomhedens idégrundlag, idé og mål, samt virksomhedens styring. • *Ledelsesteori* – leadership, management og coaching, lederroller, menneskesyn, ledergitter, situationsbestemt ledelse • *Organisationsstruktur og design* – arbejdsdeling og organisationsprincipper, konfigurationer/idealtyper, organisationsform <u>Læringsmål:</u> [ORGANISATIONSSTRUKTUR] ☐ Du kan redegøre for forskellige lederstile og ledelsesformer ☐ Du kan identificere en organisations forskellige interessegrupper ☐ Du kan analysere en virksomheds interne og eksterne forhold, SWOT ☐ Du kan baggrund af en SWOT-analyse, kan jeg vurdere et idégrundlag for en given virksomhed ☐ Du kan vurdere, om en organisation er "effektiv" ud fra forskellige parametre ☐ Du kan redegøre for forskellige beslutningsprocesser
	Praksisrelatering	I temaet bindes teori og modeller op på elevernes virkelighed som borgere i det danske samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, samt aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag og erhvervserfaring.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	18 modulers undervisning
	Dokumentation	Arbejde med quiz og caseopgaver (individuelle og i mindre grupper), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksionsopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote. Eleverne udarbejder video-præsentationer i grupper.
	Løbende evaluering	Elevernes caseopgaver vil løbende blive evalueret med mundtlig feedback fra underviser og medstuderende. Der gives skriftlig formativ feedback på afleveringsopgaver med 1-2-3-vurdereing for synliggørelse af niveau.
	Bedømmelses-grundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag:

		• Mundtlig deltagelse og engagement (40%) • Dokumentationsopgave(r) (caseopgaver) (30%) • Forståelse af teori, modeller og metode (30%)
	Bedømmelses-kriterier	*Mundtlig deltagelse og engagement:* • Det er mest vigtigt, at man er aktivt deltagende i undervisningen ved at indgå i diskussioner, prøve at besvare spørgsmål og arbejde med opgaverne • Det er også vigtigt at man stiller spørgsmål, hvis man er i tvivl om noget • Det er meget godt, hvis man udviser nysgerrighed om emnet og forsøger at fordybe sig *Dokumentationsopgave(r)* • Det vigtigste er, at man sætter sig grundigt ind i teorien, der passer til opgaven, og bruger den aktivt til at analysere sin casevirksomhed • Det er også vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og at der er læst korrektur på skriftligt arbejder • Det er vigtigt, at man søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven *Forståelse af teori, modeller og metode* • Det vigtigste er, at man har en overordnet forståelse af teori og modeller, og kan bruge dem til at analysere virkelighedens problemstillinger
Organisation C Kultur og etik		
	Undervisningens tema	Kultur og etik, inkl. Selvvalgt emne
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Vi arbejder med organisationskultur, organisationsetik og organisationsdesign i dette sidste forløb for faget Organisation. Der er særligt fokus på kulturfaktorer og kulturtyper, samt hvordan vores kendskab til de grundlæggende organisationsteorier kan spille ind i et moderne, situationsafhængigt organisationsdesign. *Organisationskultur* - perspektiver på organisationskultur, kulturdimensioner, kultur og ledelse. <u>Læringsmål:</u> [KULTUR OG ETIK] ☐ Du kan forklare, hvilke elementer, der indgår i en virksomhedskultur, hvordan kulturen opstår, og hvad der påvirker kulturen, herunder Geert Hofstedes kulturdimensioner ☐ Du kan redegøre for kulturniveauer i virksomheden og vide, hvad der ligger på de forskellige niveauer ☐ Du kan kender til fordele og ulemper ved en stærk virksomhedskultur ☐ Du kan redegøre for etik i virksomheder

		☐ Du kan selvstændigt udvælge et emne inden for faget Organisation til brug ved caseeksamen, samt udarbejde synopsis + præsentationsmateriale
	Praksisrelatering	I temaet bindes teori og modeller op på elevernes virkelighed som borgere i det danske (og globale) samfund, samt som studerende på en merkantil ungdomsuddannelse. Der inddrages erhvervsfaglige artikler og casevirksomheder, samt aktuelle emner og problemstillinger fra elevernes hverdag og erhvervserfaring.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	13 modulers undervisning
	Dokumentation	Arbejde med quiz og caseopgaver (individuelle og i mindre grupper), løbende skriftlige og mundtlige opgaver i undervisningen samt refleksionsopgaver, jf. temaets studieplan i OneNote. Eleverne udarbejder synopsis og præsentationsmateriale på baggrund af den enkelte elevs selvvalgte emne, bestemt i samråd med underviser.
	Løbende evaluering	Elevernes arbejde med caseopgaver vil løbende blive evalueret med mundtlig og skriftlig feedback, og eleverne vil give hinanden feedback på mundtlige præstationer som træning frem mod caseeksamen.
	Bedømmelsesgrundlag	Temaets primære bedømmelsesgrundlag: • Mundtlig deltagelse (20%) • Anvendelse af teori i forhold selvvalgt casevirksomhed (25%) • Dokumentationsopgave – selvvalgt emne (25%) • Engagement i området (30%)
	Bedømmelseskriterier	*Mundtlig deltagelse:* • Det vigtigste her er, at du er aktiv i undervisningen • Det er også vigtigt, at du stiller spørgsmål når du er i tvivl • Det er vigtigere at forsøge at svare på spørgsmål, også selvom du ikke er 100% sikker *Anvendelse af teori i forhold til selvvalgt casevirksomhed:* • Det vigtigste her er, at du kan se modeller og teori i forhold til din selvvalgte casevirksomhed *Dokumentationsopgave – selvvalgt emne:* • Det vigtigste er, at du har udarbejdet og afleveret fyldestgørende synopsis + præsentationsmateriale over dit selvvalgte emne • Det er vigtigt, at opgaven er gennemarbejdet og at der er læst korrektur • Det er vigtigt, at du søger hjælp, hvis du er i tvivl om opgaven *Engagement i området:* • Det vigtigste er, at du engagerer dig aktivt i alle opgaver og diskussioner på klassen • Det er også meget vigtigt, at du udviser nysgerrighed for området og fordyber dig
Virksomheds-økonomi C Virksomheden		
	Undervisningens tema	Introduktion til virksomhed

Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Faglige mål: • Sammenligne virksomhedstyper og ejerformer samt finansiering • Redegøre for momssystemet og udføre beregninger af moms Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof: • Typer af virksomheder i distributionskæden/servicevirksomhed (dækkes i faget afsætning) • Hvilke måder, man kan eje en virksomhed på (ejerformer) og CVR (registreringsnummer for virksomhed) • Fremskaffelse af kapital til en virksomhed (hvem kommer pengene fra?) • Momssystemet ved drift af virksomhed Læringsmål: Du kan sammenligne virksomhedstyper Du kan sammenligne de 4 ejerformer Du kan redegøre for, hvad egenkapital er Du kan redegøre for, hvad fremmedkapital er Du kan redegøre for, hvad en kassekredit er Du kan beskrive, hvad et CVR-nummer er Du kan redegøre for momssystemet i Danmark Du kan beregne en pris inkl. moms Du kan beregne en pris ekskl. moms Du kan beregne og forklare, hvad en virksomhed skal afregne i moms Du kan beskrive momsfristerne for virksomhederne Der er særligt fokus på at kunne forklare forskelle indenfor virksomhedstyper og indenfor de fire ejerformer, herunder hæftelse. Der er særligt fokus på forståelse for typer kapitalfremskaffelse: hhv. egenkapital og fremmedkapital, herunder hensigtsmæssig finansiering via hhv. kassekredit og langfristet lån. Endeligt er der fokus på momssystemet, såvel beregninger af priser m/u moms som beregning og forklaring af momsafregningen. Arbejdsmetoder veksler mellem gennemgang for klassen, refleksioner i grupper samt individuelle beregningsøvelser.
Praksisrelatering	Praksisrelateringen kommer til udtryk særligt i gennemgang af typer, ejerformer og finansieringen, hvor der i såvel oplæg, opgaver som diskussioner hele tiden eksemplificeres i forhold til merkantile virksomheder – og så vidt muligt i forhold til virksomheder, som eleverne har tilknytning til gennem fx fritidsjobs eller tidligere erhvervserfaring og/eller som eleverne ønsker tilknytning til i deres valgte uddannelsesretning.
Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 6 moduler à 60 minutter i forløbet og det lille tidsforbrug afspejler den overordnede introducerende tanke med forløbet.
Dokumentation	Der udarbejdes individuelle beregningsøvelser i iBogen fra Systime "Virksomhedsøkonomi F-C til EUD/EUX" https://virksomhed-fc-eudeux.systime.dk/
Løbende evaluering	Der gives undervejs i forløbet formativ evaluering i forbindelse med gennemgang af opgaver og som sparring i arbejdsprocessen. Forløbets læringsmål er i høj grad redegørende eller praksisorienteret i sine beregninger - og den løbende evaluering vil derfor have fokus på at få disse grundlæggende begreber indarbejdet som et fundament for det videre arbejde i faget.
Bedømmelses-grundlag	Grundet forløbets indledende karakter vil bedømmelsesgrundlaget være ligeligt vægtet mellem grundforståelse for typer, ejerformer, overordnet finansiering samt momssystemet.

	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan sammenligne og forklare forskelle for • Virksomhedstyper med hinanden • Ejerformer med hinanden • Egenkapital og fremmedkapital (langfristet gæld og kassekredit) Det er også vigtigt, at du kan • Beregne priser ekskl. og inkl. moms • Forklare om afregning af moms
Virksomheds-økonomi C Regnskab	Undervisningens tema	Årsregnskabets overordnede indhold for handelsvirksomheder i selskabsform

	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Faglige mål:
		• Forklare den økonomiske proces i en virksomhed
		• Forklare et regnskabs opbygning og udføre beregninger i forhold til virksomhedens resultat og balance
		
		Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof:
		Den økonomiske proces i en virksomhed.
		Forklaring af et regnskabs opbygning.
		Fra aktivitet til bilag til regnskab til ny aktivitet
		• Resultatopgørelsen
		• Balancen
		• Likvide beholdninger
		• Regnskabsopstilling som udskrevet balance fra økonomisystem, dvs. uden noter
		• Afskrivninger
		• Beregning af:
		  • Bruttoavance
		  • Bruttoavanceprocent
		  • Lineær afskrivning
		  • Resultat
		  • Anlægsaktiver
		  • Omsætningsaktiver
		  • Egenkapital
		  • Fremmedkapital
		
		Læringsmål:
		Du kan redegøre for, hvad et bilag vil sige
		Du kan beskrive, hvordan nogle af de ting, man som medarbejder gør i en virksomhed, bliver til en økonomisk handling og et bilag
		Du kan redegøre for, hvilke punkter der skal være i et bilag
		Du kan forklare, hvilke to hovedområder, en resultatopgørelse viser
		Du kan beregne og forklare alle punkter i resultatopgørelsen
		Du kan beregne og forklare bruttoavanceprocenten
		Du kan beregne afskrivninger på et anlægsaktiv
		Du kan forklare forskellen på afskrivninger og akkumulerede afskrivninger
		Du kan forklare, hvilke to hovedområder en balance viser
		Du kan forklare forskellen på anlægsaktiver og omsætningsaktiver
		Du kan forklare forskellen på egenkapital og fremmedkapital
		Du kan beregne og forklare alle punkter i balancen
		Du kan forklare udviklingen i egenkapitalen
		Du kan forklare, hvordan et bilag påvirker regnskabets punkter (konti)
		Du kan forklare, hvordan et bilag påvirker virksomhedens resultatopgørelse (overskud/underskud)

		Du kan forklare, hvordan et bilag påvirker virksomhedens likviditet (pengebeholdning) Du kan sammenligne måder, hvorpå en virksomhed kan forbedre sin bruttoavanceprocent Arbejdsmetoder veksler mellem brug af informationsvideo, instruktionsvideo, fælles kinæstetiske hhv. kommunikative forståelsesøvelser på klassen, individuelle beregningsøvelser samt gruppevise refleksionsøvelser
	Praksisrelatering	Praksisrelateringen kommer til udtryk særligt i gennemgang af regnskabets enkeltdele, hvor der i såvel oplæg, opgaver som diskussioner hele tiden eksemplificeres i forhold til merkantile virksomheder – og så vidt muligt i forhold til virksomheder, som eleverne har tilknytning til gennem fx fritidsjobs eller tidligere erhvervserfaring og/eller som eleverne ønsker tilknytning til i deres valgte uddannelsesretning.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 12 moduler à 60 minutter i forløbet og det relativt store tidsforbrug afspejler den væsentlighed, der ligger i at opnå en grundforståelse for regnskabets konstruktion.
	Dokumentation	Der udarbejdes individuelle beregningsøvelser i iBogen fra Systime "Virksomhedsøkonomi F-C til EUD/EUX" https://virksomhed-fc-eudeux.systime.dk/. Derudover udarbejdes individuel skabelon i Excel med formler til brug for opstilling af årsregnskab.
	Løbende evaluering	Der gives undervejs i forløbet formativ evaluering i forbindelse med gennemgang af opgaver og som sparring på forståelsesøvelser og refleksionsøvelser. Dertil gives formativ evaluering ad flere omgange på hver elevs individuelle opstilling af årsregnskab i Excel. Der gives summativ evaluering for forløbet i form af en niveauvurdering og en personlig kommentar skrevet på Lectio. Niveauvurderingen er udtrykt ved niveau 1, 2 eller 3, som defineres på følgende måde: 1: På kanten til at bestå – ikke tilfredsstillende 2: Bestået – tilfredsstillende niveau 3: Bestået – flot niveau
	Bedømmelses-grundlag	10%: Forståelse for proces fra bilag til regnskab uden noter for handelsvirksomhed 25%: Forklaring af regnskabets enkeltdele med eksempler fra virksomheder fra den merkantile verden 25 %: Forklaring af regnskabets mellemregninger og hvordan de beregnes 40 %: Forklaring af økonomiske handlingers påvirkning på regnskabets mellemregninger, herunder bruttoavanceprocent, og totaler samt virksomhedens likviditet.
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan forklare hvor og hvordan resultat og likviditet påvirkes, når der sker noget i virksomheden. Det er også vigtigt, at du kan give eksempler på, hvad der hører ind under de enkelte poster i årsregnskabet. Det er godt også at have styr udregningerne i årsregnskabet.
Virksomheds-økonomi C Variable omkostninger	Undervisningens tema	Variable omkostninger er et emne, som skal give forståelse for, hvordan beslutninger og handlinger skaber omkostninger i en virksomhed
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Fagligt mål: • Forklare og beregne forskellige typer af en virksomheds omkostninger Der arbejdes med intern regnskabsopdeling i variable omkostninger og kapacitetsomkostninger, hvilket bruges i forståelsen af, hvordan de variable økonomiske handlinger påvirker virksomhedens årsregnskab. I emnet indgår 1 af de 4 obligatoriske punkter udvalgt blandt supplerende stof: 1. Nulpunktsberegninger for pris- og kvalitetsændring samt reklamenulpunkt Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof:

		• Variable omkostninger Beregning af: • Samlede variable omkostninger • Dækningsbidrag pr. stk. og i alt • Forkalkulation ved samhandel med ind- og udland Læringsmål: Du kan beregne og forklare variable omkostninger Du kan beregne og forklare dækningsbidrag Du kan beskrive, hvad en virksomhed skal tage hensyn til ved fastsættelse af salgspris på varer Du kan beregne og forklare en forkalkulation ved handel fra udlandet Du kan beregne og forklare en bidragskalkulation Du kan beregne og forklare en priskalkulation Du kan beregne og forklare nulpunkter for pris- og kvalitetsændring Der er særligt fokus på, hvordan dækningsbidrag efter de variable omkostninger skal kunne dække kapacitetsomkostningerne og sikre et overskud. Der er i den forbindelse også et særligt fokus på beregning og forklaring af priskalkulation ved samhandel med udland. Hertil beregning og forklaring af nulpunkt. Arbejdsmetoder: Diskussion, praktiske øvelser, quiz og små ekskursioner til forståelse af omkostningstyper. Workshop i priskalkulation efterfulgt af individuel/parvis løsning af træningsopgaver i regneark. Generelt er det klassisk for VØ-faget at oplæg efterfølges af individuel/gruppevis løsning af træningsopgaver i regneark.
	Praksisrelatering	Der arbejdes i praksis i en praktikuge med læringsmål i forhold til omkostningsforståelse. Praksisrelateringen kommer særligt til udtryk i små ekskursioner og i diskussioner, hvor indhold og størrelse af de variable omkostningers betydning sættes i relation til lokale virksomheder og til virksomheder, som er kendte og/eller relevante for eleverne i kraft af deres fritidsjobs, tidligere erfaring og/eller deres ønsker til læreplads.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 8 moduler à 60 minutter og sammenholdt med forløbet om kapacitetsomkostninger afspejler det relativt store tidsforbrug afspejler den væsentlighed, der ligger i at opnå forståelse for grundlaget for at bedrive købmandskab.
	Dokumentation	Der udarbejdes individuelle beregningsøvelser i iBogen fra Systime "Virksomhedsøkonomi F-C til EUD/EUX" https://virksomhed-fc-eudeux.systime.dk/. Der udarbejdes individuelt ud fra skabelon med egen udfyldelse af formler i Excel dokument til opstilling af pris- og bidragskalkulation.
	Løbende evaluering	Der gives undervejs i forløbet formativ evaluering i forbindelse med gennemgang af opgaver og som sparring på forståelsesøvelser og refleksionsøvelser. Der gives summativ evaluering for forløbet i form af en niveauvurdering og en personlig kommentar skrevet på Lectio. Niveauvurderingen er udtrykt ved niveau 1, 2 eller 3, som defineres på følgende måde: 1: På kanten til at bestå – ikke tilfredsstillende 2: Bestået – tilfredsstillende niveau 3: Bestået – flot niveau
	Bedømmelses-grundlag	50%: Forklaring af, hvad variable omkostninger vil sige (hvad de afhænger af) og ud fra forkalkulationen give eksempler på, hvad de består af. 30%: Forklaring af, hvad dækningsbidrag er - og hvad nulpunkt betyder i forhold til dækningsbidrag.

		20 %: Beregninger i Excel med formler til udregning af kalkulationer og nulpunkter.
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan forklare hvad variable omkostninger er - med eksempler. Det er også vigtigt at have styr på forklaringen af dækningsbidrag og nulpunkter. Det er godt, at du kan udarbejde kalkulationer og beregninger af dækningsbidrag med formler i Excel korrekt.
Virksomheds-økonomi C Kapacitets-omkostninger	Undervisningens tema	Kapacitetsomkostninger er et emne, som skal give forståelse for, hvordan beslutninger og handlinger skaber omkostninger i en virksomhed
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Faglige mål: • Forklare og beregne forskellige typer af en virksomheds omkostninger • Forklare en virksomheds lagermotiver og logistikomkostninger Der arbejdes med intern regnskabsopdeling i variable omkostninger og kapacitetsomkostninger, hvilket bruges i forståelsen af, hvordan de økonomiske handlinger påvirker virksomhedens årsregnskab. I emnet indgår 2 af de 4 obligatoriske punkter udvalgt blandt supplerende stof: 1. Personaleressourcernes effektivitet 2. Indkøbsstyring Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof: • Kapacitetsomkostninger • Lønformer og opdeling i hhv. variable og kapacitetsomkostninger • Lagermotiver ud fra logistikomkostninger Beregning af: • Samlede kapacitetsomkostninger Læringsmål: Du kan beregne og forklare kapacitetsomkostninger Du kan sammenligne de to lønformer tidløn og præstationsløn Du kan beregne og forklare personaleressourcernes effektivitet Du kan redegøre for, hvad varestrøm (logistik) er Du kan redegøre for de fem typer af logistikomkostninger Du kan redegøre for de fem typer af leveringsservice Du kan forklare sammenhænge mellem varelagerets størrelse og logistikomkostninger Du kan forklare, hvad ordreomkostninger er Du kan beregne og forklare den optimale indkøbsstørrelse I fagområdet logistik er særligt fokus på overvejelser omkring lagerstørrelsens rolle i virksomhedens indtægtsmuligheder og særligt omkostninger. Arbejdsmetoder: Diskussion, praktiske øvelser, quiz og små ekskursioner til forståelse af omkostningstyper. Workshop i priskalkulation efterfulgt af individuel/parvis løsning af træningsopgaver i regneark. Generelt er det klassisk for VØ-faget at oplæg efterfølges af individuel/gruppevis løsning af træningsopgaver i regneark.
	Praksisrelatering	Der arbejdes i praksis i en praktikuge med læringsmål i forhold til omkostningsforståelse. Praksisrelateringen kommer i undervisningen særligt til udtryk i små ekskursioner og i diskussioner, hvor indhold og størrelse af kapacitetsomkostningernes betydning sættes i relation til lokale virksomheder og til virksomheder, som er kendte og/eller relevante

		for eleverne i kraft af deres fritidsjobs, tidligere erfaring og/eller deres ønsker til læreplads.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes 10 moduler à 60 minutter og sammenholdt med forløbet om variable omkostninger afspejler det relativt store tidsforbrug den væsentlighed, der ligger i at opnå forståelse for grundlaget for at bedrive købmandskab.
	Dokumentation	Der udarbejdes individuelle beregningsøvelser i iBogen fra Systime "Virksomhedsøkonomi F-C til EUD/EUX" https://virksomhed-fc-eudeux.systime.dk/. Der arbejde i indkøbsstyring med egen oprettelse og brug af absolut cellereference i løsning af opgaverne i Excel.
	Løbende evaluering	Der gives undervejs i forløbet formativ evaluering i forbindelse med gennemgang af opgaver og som sparring på forståelsesøvelser og refleksionsøvelser. Der gives summativ evaluering for forløbet i form af en niveauvurdering og en personlig kommentar skrevet på Lectio. Niveauvurderingen er udtrykt ved niveau 1, 2 eller 3, som defineres på følgende måde: 1: På kanten til at bestå – ikke tilfredsstillende 2: Bestået – tilfredsstillende niveau 3: Bestået – flot niveau
	Bedømmelses-grundlag	35 %: Forklaring af - og eksempler på - hvad kapacitetsomkostninger vil sige og hvad forskellen er i forhold til variable omkostninger. 35 %: Beregning og forklaring af optimal indkøbsstørrelse sammenlignet med behov for stort/lille lagerlokale. 15 %: Forståelse for løntyperne tidløn og præstationsløn. 15 %: Beregning og forklaring af personaleressourcers effektivitet.
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan forklare, hvordan kapacitetsomkostninger er vigtige og kan give eksempler på, hvordan de styres (afskrivninger, lagerstørrelse, løn mv). Det er også vigtigt, at du kan foretage beregninger i Excel i forhold til kapacitetsomkostninger og indkøbsstyring.
Virksomheds-økonomi C Samlede omkostninger	Undervisningens tema	Samlede omkostninger giver det samlede billede af variable omkostninger og kapacitetsomkostninger
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Fagligt mål: • Forklare og beregne forskellige typer af en virksomheds omkostninger Der arbejdes med overblikket over den samlede omkostningsstruktur og grundlæggende forståelse af betydningen for denne for virksomhedens konkurrenceevne. Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof: • Variable omkostninger • Kapacitetsomkostninger Beregning af: • Samlede omkostninger Læringsmål: Du kan beregne og forklare samlede omkostninger Du kan beregne og forklare samlede omkostninger pr. enhed Du kan redegøre for betydningen af SO pr. enhed for virksomhedens mulighed for at skabe overskud Du kan sammenligne omkostningsstrukturer mellem forskellige brancher Arbejdsmetoder: Oplæg og praktiske øvelser Generelt er det klassisk for VØ-faget at oplæg efterfølges af individuel/gruppevis løsning af træningsopgaver i regneark.

	Praksisrelatering	Det samlede omkostningsbillede italesættes i relation til de praksisbetragtninger, der allerede er kommet til udtryk i forløbene om variable omkostninger og om kapacitetsomkostninger.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Der anvendes blot 2 moduler à 60 minutter - dog sammenholdt med forløbene om variable omkostninger og kapacitetsomkostninger afspejler det relativt store tidsforbrug den væsentlighed, der ligger i at opnå forståelse for grundlaget for at bedrive købmandskab.
	Dokumentation	Der udarbejdes individuelle beregningsøvelser i iBogen fra Systime "Virksomhedsøkonomi F-C til EUD/EUX" https://virksomhed-fc-eudeux.systime.dk/.
	Løbende evaluering	Den formative evaluering i dette korte, opsamlende forløb foregår i de afsluttende diskussioner på klassen om det samlede omkostningsbillede.
	Bedømmelses-grundlag	Dette korte forløb er ikke isoleret til bedømmelse, idet det er en opsamling på de to foregående forløb om hhv. variable omkostninger og kapacitetsomkostninger.
	Bedømmelses-kriterier	Dette korte forløb er ikke isoleret til bedømmelse, idet det er en opsamling på de to foregående forløb om hhv. variable omkostninger og kapacitetsomkostninger.
Virksomheds-økonomi C Budgetter	Undervisningens tema	Kvartalsopdelte resultat- og likviditetsbudgetter

	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Fagligt mål:
		• Forklare og beregne et resultatbudget og et likviditetsbudget samt foretage budgetkontrol
		
		Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof:
		• Kvartalsopdelt resultatbudget
		• Budgetkontrol
		• Likviditetsbudget med varekøb og -salg på kredit
		• Udgift, omkostning, udbetaling - med mulig tilføjelse af indtægt og indbetaling
		• Beregning af:
		  ○ Kvartalsopdelt resultatbudget
		  ○ Forskel budget og regnskab (budgetkontrol)
		  ○ Kvartalsopdelt likviditetsbudget med likviditetsreserve primo og ultimo
		
		Læringsmål:
		Du kan redegøre for, hvad et budget vil sige
		Du kan beregne og forklare et kvartalsopdelt resultatbudget
		Du kan beregne og forklare budgetkontrol
		Du kan beregne og forklare et kvartalsopdelt likviditetsbudget
		Du kan forklare, hvorfor der kan være store udsving i løbet af kvartalerne
		Du kan forklare begrebet udgift
		Du kan forklare begrebet omkostning
		Du kan forklare begrebet udbetaling
		Du kan forklare begrebet indtægt
		Du kan forklare begrebet indbetaling
		
		Ved resultatbudgettet er der særligt fokus på forklaring af udviklingen ned igennem budgettet fra start til slut med tydelighed på, hvor der sker markante ting, og om budgettet ser tilfredsstillende ud. Kontrollen af resultatbudgettet skal særligt forklare, hvor der er væsentlige afvigelser og hvad der kan være mulige årsager til afvigelserne.
		
		Ved likviditetsbudgettet er der særligt fokus på forklaring af, hvorfor der kan være store forskelle fra kvartal til kvartal.

		Arbejdsmetoder: Lærerstyret oplæg efterfulgt af individuel/parvis træningsopgaver og fælles refleksion over de særlige fokuspunkter.
	Praksisrelatering	Praksisrelateringen kommer særligt til udtryk ved typerne af opgaver og samtalerne på klassen, hvor vi taler ind i de praktiske likviditetsmæssige udfordringer der kan opstå - trods forventet positivt resultat.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Temaet har en varighed på 5 moduler à 60 minutter.
	Dokumentation	Der udarbejdes individuelle beregningsøvelser i iBogen fra Systime "Virksomhedsøkonomi F-C til EUD/EUX" https://virksomhed-fc-eudeux.systime.dk/
	Løbende evaluering	Der gives undervejs i forløbet formativ evaluering i forbindelse med gennemgang af opgaver og som sparring på forståelsesøvelser.
	Bedømmelses-grundlag	60 %: Forståelse for forskelle og ligheder mellem udarbejdede resultatbudgetter og likviditetsbudgetter. 15 %: Forståelse for udsving i budgetternes kvartaler. 15 %: Forståelse for hvorfor man laver budgetkontrol. 10 %: Forklaring af emnets fem begreber: Udgift, omkostning, udbetaling, indtægt, indbetaling.
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan beregne og forklare hvad et kvartalsvist resultatbudget og et kvartalsvist likviditetsbudget indeholder og hvordan man kan bruge dem i praksis til at drive sin virksomhed. Det er også vigtigt, at du kan beregne og forklare om, hvordan man i praksis har gavn af budgetkontrol. Det er godt også at kunne forklare emnets fem begreber: Udgift, omkostning, udbetaling, indtægt, indbetaling.
Virksomheds-økonomi C ERP-system	Undervisningens tema	ERP står for Enterprise Resource Planning. I daglig tale: Økonomistyringssystem eller økonomisystem.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Fagligt mål: • Redegøre for og illustrere et ERP-Systems rolle og funktioner i en virksomhed Emnet ERP-SYSTEM handler om hvad et ERP-System bruges til i virksomheden, at det er modulopbygget, og at de forskellige moduler anvendes til forskellige formål af medarbejdere med forskellige funktioner. Her arbejdes ud fra økonomistyringssystemet Dynamics C5. I emnet indgår 1 af de 4 obligatoriske punkter udvalgt blandt supplerende stof: 1. Udføre databehandling af rapporter fra ERP-system Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof: • Virksomhedens brug af et ERP-system: ○ Indlæsning af bilag ○ Finansmodul ○ Debitormodul ○ Kreditormodul ○ Lagermodul ○ Rapporter (saldoliste og salgsstatistik) Læringsmål: Du kan redegøre for de 4 moduler i ERP-systemet Dynamics C5 Du kan forklare eksempler på, hvilke typer af virksomheder, der har gavn af hvilke moduler Du kan sammenligne indlæsning og bogføring af bilag

		Du kan forklare, hvilke oplysninger man kan se i hvilke moduler (finans, debitor, kreditor, lager) Du kan forklare eksempler på, hvem i virksomheden, der arbejder i hvilke moduler (finans, debitor, kreditor, lager) og hvilke udskrifter, de kan bruge hver især Du kan forklare, hvor og hvordan en købsfaktura påvirker modulerne i ERP-systemet Du kan forklare, hvor og hvordan en salgsfaktura påvirker i modulerne i ERP-systemet Du kan vurdere kreditor-betalingsbetingelsers betydning for likviditeten Du kan vurdere debitor-betalingsbetingelsers betydning for likviditeten Du kan vurdere fordele ved at bruge et ERP-system Du kan forklare eksempler på, hvordan man kan bruge diagrammer med data fra et ERP-system hentet over i Excel i Pivottabel. Der er særligt fokus på at kunne illustrere et ERP-systems rolle og funktioner i en virksomhed. Her er således ikke krav om direkte brug af ERP-systemet - men derimod krav om at kunne illustrere oprettelse af fakturaer og demonstrere forståelse for brug af modulerne, særligt i forbindelse med data om køb og salg. I det supplerende punkt er der særligt fokus på at kunne eksportere data til regneark og på at anvende disse data til at aflæse informationer i en given Pivottabel, hvilket trænes i USF-forløbet. Arbejdsmetoder: Diskussioner af modulernes anvendelse i typiske merkantile virksomheder. Individuel/parvis arbejde i Dynamics C5 omkring eksport af data til regneark og videre afkodning af informationer i Excel.
	Praksisrelatering	Praksisrelateringen kommer særligt til udtryk i dialog omkring forskellige virksomhedstypers brug af ERP-system - og dette i relation til elevernes oplevelser i praktikugen tidligere på GF2.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	Temaet har en varighed på 5 moduler à 60 minutter.
	Dokumentation	Der foretages udtræk fra ERP-systemet, som behandles i Excel dokument.
	Løbende evaluering	Den løbende evaluering finder i dette praksisorienterede forløb sted som en del af dialogen i klasserummet omkring brug og betydning af et ERP-system
	Bedømmelses-grundlag	60%: Forståelse for brug af modulerne i ERP-systemet i relation til virksomhedstype. 20 %: Forståelse for fakturering i ERP-systemet - påvirkning i modulerne og den praktiske betydning af betalingsbetingelserne. 20 %: Udtræk og Pivotbehandling af data fra ERP-system.
	Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan fortælle om, hvordan ERP-systemet bruges i forskellige virksomheder - hvem, der bruger hvad i systemet og hvad de bruger det til. Det er godt, hvis du også kan trække data ud af ERP-systemet og udarbejde fx søjlediagrammer ud fra de data, du har hentet i ERP-systemet.
Virksomheds-økonomi C Økonomiske effektivitet	Undervisningens tema	Dokumentationsopgave, hvori emnet "Økonomisk effektivitet" indgår.
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)*	Fagligt mål: • Beregne nøgletal og forklare hvordan en virksomhed kan optimere resultat og likviditet I dokumentationsopgaven arbejdes med emnet "Økonomisk effektivitet". Der beregnes nøgletal, som anvendes til at forklare, hvordan det står til i virksomheden og hvad virksomheden burde overveje at ændre på for at opnå et bedre resultat og en bedre likviditet.

	Dokumentationsopgaven kan udarbejdes af højest tre elever i fællesskab, og alle har ansvaret for hele dokumentationen. Hvis opgaven udarbejdes i grupper, skal gruppens samarbejde og tilrettelæggelse af arbejdet dokumenteres.
	
	Undervisningens indhold er centreret om følgende kernestof:
	• Alle poster i årsregnskabet - dog særligt dem, som er fremhævet i temaet "Regnskab"
	• Beregning af:
	  ○ Bruttoavanceprocent
	  ○ Dækningsgrad
	  ○ Overskudsgrad
	  ○ Indekstal på nettoomsætning og omkostninger
	• Sammenligning:
	  ○ Over tid eller i forhold til mål
	  ○ Med andre virksomheder eller med branchen generelt.
	
	Læringsmål:
	Du kan forklare forskellen på resultatopgørelsen og balancen
	Du kan forklare hvad indtægter, omkostninger, aktiver og passiver er
	Du kan beregne og forklare nøgletal Overskudsgrad, dækningsgrad og bruttoavanceprocent
	Du kan beregne og forklare indekstal til analyse af indtjeningsevnen
	Du kan forklare udviklingen i virksomhedens indtjeningsevne vha. nøgletal og indekstal
	Du kan forklare, hvad der kan forbedre virksomhedens resultat
	Du kan forklare, hvad der kan forbedre virksomhedens likviditet
	
	Det er særligt i fokus at nøgle- og indekstal anvendes til at give forklarede forslag til, hvad virksomheden kan ændre på for at forbedre sit resultat og sin likviditet.
	
	Arbejdsformen er projektorienteret med individuel vejledning og adgang til instruktions- og forklaringsfilm.

Praksisrelatering	Praksisrelateringen sker ved, at der arbejdes i udvalgte, fiktive virksomheder, som tildeles grupperne med tanke på elevernes uddannelsesretning og ønsker for læreplads.
Vægtning (*anvendt varighed*)	Temaet har en varighed på 10 moduler à 60 minutter inklusive mundtlige gruppefremlæggelser.
Dokumentation	Individuel eller grupper à højest 3 elever udarbejder dokumentationsopgave i Excel efter de stillede indholdsmæssige og formelle krav. Opgaven fremlægges med Excel til godkendelse af afslutning af faget. Afslutning af faget forudsætter at dokumentationsopgaven er afleveret og fremlagt på fyldestgørende vis.
Løbende evaluering	Formativ evaluering foregår primært ved vejledningssamtaler med grupperne. Summativ evaluering for dokumentationsopgaven gives efter fremlæggelse.
Bedømmelses-grundlag	100 %: Den mundtlige fremlæggelse med brug af dokumentationsopgaven udarbejdet i Excel
Bedømmelses-kriterier	Det er vigtigst, at du kan forklare, hvordan du kan se, om det er gået bedre eller dårligere for virksomheden i perioden - BÅDE ved at bruge dine nøgletal OG ved at bruge dine indekstal. Du skal også kunne forklare, hvad virksomheden kan forbedre - ved at bruge dine beregnede nøgletal og indekstal. Det er også vigtigt, at du til fremlæggelsen kommer ind på alle spørgsmål i opgaven og å den måde viser, at du kan bruge fagets emner.

Undervisningsbeskrivelser for de uddannelsesspecifikke fag (USF)

DETAIL	Undervisningens tema	Grundforløbsprøve i uddannelsesretning Detail
	Undervisningens indhold ***(arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål)***	De faglige mål for undervisningen i USF detail består af videns-, færdigheds- og kompetencemål. Disse fremgår af https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/367 Der er særlig fokus på at arbejde efter kompetencemålene: *Eleven har kompetence til at kunne:* *1) selvstændigt anvende viden om økonomiske sammenhænge og afgøre om et tiltag, fx et salgs- eller markedsføringsinitiativ, ud fra om kalkulationen er rentabelt eller ej, og herunder forklare hvorfor tiltaget enten skal gennemføres eller ej,* *2) være bevidst om salgsprocessen og selvstændigt planlægge og udføre salg og serviceopgaver ud fra en viden om kundeservice, strategi, kundeadfærd, præferencestruktur, kulturelle normer og værdier samt mulige kommunikationskanaler,* *3) selvstændigt afgøre valg af afsætningskanal og kunne planlægge og udføre formidling i forhold til afgrænsede opgaver inden for salg, indkøb og logistik og udpege forskelle i anvendelse af metoder og værktøjer i forhold til kulturer, virksomhedskoncepter, kommunikationskanaler og målgrupper og endvidere selvstændigt at kunne præsentere et produkt, et koncept eller lignende over for en forsamling,* *4) selvstændigt i ukendte situationer tage ansvar for afgrænsede opgaver inden for en virksomheds salgs-, kundeservice-, indkøbs- eller logistikfunktion ud fra en helhedsforståelse af værdi- og forsyningskæder som virksomheden indgår i og* *5) selvstændigt planlægge og udføre digital databehandling i forhold til afgrænsede arbejdsprocesser og udpege forskelle i virksomheders behov for og behandling af data.* Tilrettelæggelse af indhold: Fagene rækker i de første 15 uger frem mod USF, hvor eleverne arbejder med elementer, som skal anvendes i USF. Undervisningen tilrettelægges i de sidste 5 uger af grundforløbet projektorienteret og praksisnært, hvor omdrejningspunktet er en lokal virksomhed i elevens uddannelsesretning. Eleven arbejder i en kombination af korte online-forløb fra Videnscenterportalen, egne produktioner af Wix Webspot og Office-dokumenter samt opbygning af præsentation. Det faglige fundament fra grundfagene gør eleven i stand til at vise kompetencerne dels med brug af teori og dels gennem de praksisorienterede produktioner. LÆRINGSMÅL: • Du kan Illustrere, fra ERP-systemet, hvordan man kan anvende data til at vurdere salget • Du kan udarbejde nulpunktsberegning med formler i Excel • Du kan give eksempler på, hvordan handelsvirksomheden kan indsamle data om kunder og købsadfærd • Du kan give eksempel på, hvilken betydning GDPR har for handelsvirksomheden • Du kan forklare, hvordan handelsvirksomheden kan anvende de indsamlede data i forbindelse med salget • Du kan udarbejde eksempel på nøgletal for personaleressourcernes effektivitet og forklar, hvordan de kan bruges til at vurdere arbejdet i handelsvirksomheden • Du kan strukturere din fremlæggelse og præsentere din butik professionelt • Du kan udarbejde en Wix med spot på brand/varegruppe • Du kan forklare, hvorfor butikken anvender et valgte sociale medie i forhold til det udarbejdede webspot • Du kan give eksempler på fordele og ulemper ved butikkens forskellige mulige afsætningskanaler

		• Du kan vurdere, hvad der giver den bedste konkurrencemæssige fordel for din butik • Du kan forklare nulpunktsberegning udarbejdet i Excel – både betydning og beregning • Du kan give eksempler på, hvilke arbejdsopgaver, der har størst betydning i forhold til butikkens koncept (hænger sammen med værdikæden) • Du kan give eksempler på og forklare anvendelsen af salgstrappens faser i kundebetjening i forhold til butikkens koncept og målgruppe • Du kan redegøre for kundetyper for B2C og forklare kundeadfærd for B2C (giv eksempler i konkret salgssituation). • Du kan forklare (giv eksempel på) hvordan man med brug af konflikttrappen kan nedtrappe en konflikt. • Du kan give eksempler på og forklare A-, B- og C-placeringers betydning for butikkens indretning og omsætning. • Du kan give eksempler på og forklare VM-princippers betydning for butikkens indretning og omsætning. • Du kan give eksempler på, hvad reklamationsregler fra købeloven betyder for butikken. • Du kan give eksempler på, hvilken betydning markedsføringsloven har for butikken. • Du kan give eksempler på, hvilken betydning lov om copyright har for butikken. • Du kan, i forhold til målgrupper og salg, begrunde hvorfor butikken har både fysisk butik og webshop. • Du kan forklare, hvorfor butikken anvender det valgte sociale medie i forhold til det udarbejdede webspot. • Du kan ud fra den detailtilpassede værdikæde forklare, hvad der skaber særlig værdi for butikken. • Du er klar på at besvare uforberedte spørgsmål fra lærer om salg, service, indkøb og logistik, hvor du skal kunne bruge dine kompetencer i forhold til en anden butik eller i forhold til en anden målgruppe. Arbejdsmetoder: Undervisningen tilrettelægges helhedsorienteret fordi eleven arbejder ind i selvvalgt virksomhed i samlet case ud fra interesse og uddannelsesretning. Den valgte case indrammer dermed elevens arbejdsområder i en samlet helhed som på innovativ vis leder over mod elevens hovedforløb. Digitale medier og værktøjer inddrages systematisk, såvel i arbejdsproces som i produkt i afsluttende dokumentation.
	Praksisrelatering	Som nævnt under fagets indhold tilrettelægges undervisningen i de sidste 5 uger af grundforløbet projektorienteret og praksisnært, hvor omdrejningspunktet er en lokal virksomhed i elevens uddannelsesretning. Eleven arbejder i en kombination af korte online-forløb fra Videnscenterportalen, egne produktioner af Wix Webspot og Office-dokumenter samt opbygning af præsentation. Det faglige fundament fra grundfagene gør eleven i stand til at vise kompetencerne dels med brug af teori og dels gennem de praksisorienterede produktioner.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	130 timer
	Dokumentation	Der skal udarbejdes Webspot og foretages beregninger i Excel. Eleven skal til brug for eksaminationen udarbejde disposition i Word samt præsentation i PowerPoint.
	Løbende evaluering	Den løbende evaluering sker formativt (feed forward) som sparring på elevernes arbejdsprocesser, såvel i udfordringen med at reflektere over faglig helhed i projektet som i den faglige korrekthed i de udarbejde produkter undervejs i projektet. Sagt på en anden måde er vores fokus i den løbende evaluering at støtte elevernes metakognition.

	Bedømmelsesgrundlag	*Det er alene elevens mundtlige fremlæggelse, der vurderes til eksamen. Eleven vurderes på sin evne til selvstændigt at demonstrere fagets kompetencer.*
	Bedømmelseskriterier	*For at bestå grundforløbsprøven forventer skolen, at eleven opfylder uddannelsens væsentligste mål og krav. Eleven skal demonstrere sin evne til at anvende fagets teori i praktiske problemstillinger inden for faget gennem løsningen af en praktisk funderet opgave.* *Generelt skal der være større fokus på elevens evne til at anvende teorien i praksis end på selve kendskabet til teorien.* *Nærmere præcisering af bedømmelseskriterierne fremgår af fagbilaget.* *Skolen vægter og beskriver væsentlighed i forhold til kompetencemålene.* *Eleven skal i forberedelse til eksaminationen vælge blandt følgende bedømmelseskriterier for at vise, at han/hun har kompetencer inden for alle fem kompetenceområder.* ***1) Digital databehandling*** • *Eleven kan anvende hensigtsmæssige programmer/metoder til præsentation data.* • *Eleven kan anvende regnskabstal til at vurdere arbejdet i butikken* • *Eleven demonstrerer forståelse af, hvad fx data fra ERP-systemer kan anvendes til i en konkret butik.* • *Eleven kan anvende Excel til økonomiske beregninger.* • *Eleven demonstrerer forståelse for, hvordan butikken kan indsamle data om kunder, købsadfærd m.m., og senere anvende denne viden i forbindelse med salg.* ***2) Kommunikation og digital markedsføring*** • *Eleven kan planlægge og gennemføre en præsentation med brug af hensigtsmæssige medier/værktøjer.* • *Eleven kan udarbejde markedsføringsmateriale og vælge hensigtsmæssig kanal og medie til en konkret salgsindsats.* • *Eleven kan vurdere en konkret butiks mulighed for at anvende nye afsætningskanaler til at skabe konkurrencemæssige fordele.* ***3) Handelsregning*** • *Eleven kan udføre, forklare og tolke økonomiske beregninger (fx priskalkulation, nulpunktsberegning eller kalkulationsfaktor).* • *Eleven demonstrerer forståelse af den betydning, som butikkens koncept har for de arbejdsopgaver, der skal udføres i butikken.* ***4) Salg og service*** • *Eleven kan anvende salgstrappen og dens teorier hensigtsmæssigt i forhold til bl.a. kundetype, butikskoncept og målgruppe.* • *Eleven demonstrerer forståelse for de særlige kendetegn ved kundeadfærd på B2C-markedet, og hvordan de kan anvendes i forbindelse med en konkret salgssituation.* • *Eleven kan forklare butiksindretningens rolle for en konkret butiks koncept og indtjening.* • *Eleven demonstrerer forståelse for købelovens og andre udvalgte loves betydning for butikkens salgs- og reklamationsbehandling.* • *Eleven kan vælge en hensigtsmæssig markedsføringsform i forhold til en konkret målgruppe og salgsindsats i butikken.* ***5) Værdi- og forsyningskæder*** • *Eleven kan anvende den detailtilpassede værdikæde til at forklare de opgaver, der skaber værdi for en konkret butik.* • *Eleven kan perspektivere sin viden om salg, service, indkøb og logistik ved under eksaminationen at besvare uforberedte spørgsmål fra lærer.*

Væsentlige mangler:	***Uvæsentlige mangler:***
Fagets mål for digital databehandling	**Fagets mål for digital databehandling**
Eleven kan ikke anvende hensigtsmæssige metoder/programmer til præsentation af data.	*Elevens anvendelse af metoder og programmer har enkelte uhensigtsmæssigheder.*
Eleven kan ikke anvende Excel til beregninger.	*Eleven laver fejl i enkelte beregninger i Excel.*
Eleven forstår ikke hvilken betydning butikkens indsamling af data kan have for en konkret butiks drift, markedsføring og udvikling	*Eleven forstår ikke alle detaljer i den konkrete butiks muligheder for at anvende databehandling i drift, markedsføring og udvikling.*
Fagets mål for kommunikation og digital markedsføring	**Fagets mål for kommunikation og digital markedsføring**
Ikke at kunne opbygge /have opbygget en præsentation.	*At præsentationen er uhensigtsmæssigt udformet (fx farver, animationer, tekstmængde).*
Den mundtlige præsentation er så lav eller utydelig, at den er svær at høre og/eller forstå.	*Den mundtlige præsentation er til tider utydelig.*
Ikke at forstå de forskellige afsætningskanalers muligheder i forhold til den konkrete butik.	Ikke at have alle de mulige afsætningskanaler med i bedømmelsen.
Bruger ingen begreber fra butiksindretning og visual merchandising til forklaring af butiksspejl og minimodel.	Kan ikke huske alle begreberne fra butiksindretning og visual merchandising til forklaring af butiksspejl og minimodel.
Fagets mål for handelsregning	**Fagets mål for handelsregning**
Ikke at kunne forklare beregningerne i beregningseksemplet.	Ikke at kunne redegøre fuldstændigt for alle elementer i beregningerne.
Ikke at kunne forklare andre faktorer end økonomien, der ligger til grund for fx leverandørvalg.	Ikke at have alle de mulige faktorer med i vurderingen.
Ikke at forstå sammenhængen mellem virksomhedens koncept og løsningen af butikkens opgaver.	At forståelsen af sammenhængene ikke er helt dybdegående.
	Fagets mål for Salg og service

		Fagets mål for salg og service Kender ingen kundetyper og/eller forstår ikke kundeadfærd og dens begreber på B2C. Kender ikke salgstrappens faser, og kan ikke forklare anvendelsen af dem i en konkret kundebetjening. Kender ikke de grundlæggende reklamationsregler fra købeloven. Kender ikke/kan ikke forklare anvendelsen af konflikttrappens redskaber til nedtrapning af en konflikt i butikken. Kender ikke A-, B- og C-placeringers betydning for virksomhedens indretning og fortjeneste. **Fagets mål for værdi- og forsyningskæder** Kan ikke forklare hvad detailhandlens værdikæde kan bruges til i en konkret butik. Kan ikke perspektivere eller overføre anvendelsen af de detailrettede emner til en anden butik, en anden målgruppe og lignende, som svar på spørgsmål fra læreren under eksaminationen.	Husker ikke korrekt håndtering af enkelte kundetyper og/eller husker ikke alle begreber inden for kundeadfærd på B2C. Kan ikke anvende enkelte trin i salgs- og/eller konflikttrappen. Kender ikke alle detaljer i købelovens reklamationsregler. Mangler viden om/forståelse for anvendelsen af enkelte trin i konflikttrappen. *Kan ikke redegøre for alle varers placering i butikken.* **Fagets mål for værdi- og forsyningskæder** Kan ikke forklare alle delelementer i detailhandlens værdikæde i en konkret butik. Kan ikke dybdegående perspektivere eller overføre anvendelsen af de detailrettede emner til en anden butik, en anden målgruppe og lignende, som svar spørgsmål fra læreren under eksaminationen.
HANDEL	**Undervisningens tema**	Grundforløbsprøve i uddannelsesretning Handel	
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)	De faglige mål for undervisningen i USF handel består af videns-, færdigheds- og kompetencemål. Disse fremgår af https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/368 Der er særlig fokus på at arbejde efter kompetencemålene: *Eleven har kompetence til at kunne:* *1) selvstændigt anvende viden om økonomiske sammenhænge og afgøre om et tiltag, fx et salgs- eller markedsføringsinitiativ, ud fra om kalkulationen er rentabelt eller ej, og herunder forklare hvorfor tiltaget enten skal gennemføres eller ej,* *2) være bevidst om salgsprocessen og selvstændigt planlægge og udføre salg og serviceopgaver ud fra en viden om kundeservice, strategi, kundeadfærd, præferencestruktur, kulturelle normer og værdier samt mulige kommunikationskanaler,* *3) selvstændigt afgøre valg af afsætningskanal og kunne planlægge og udføre formidling i forhold til afgrænsede opgaver inden for salg, indkøb og logistik og udpege forskelle i anvendelse af metoder og værktøjer i forhold til kulturer, virksomhedskoncepter, kommunikationskanaler og målgrupper og endvidere selvstændigt at kunne præsentere et produkt, et koncept eller lignende over for en forsamling,*	

		4) selvstændigt i ukendte situationer tage ansvar for afgrænsede opgaver inden for en virksomheds salgs-, kundeservice-, indkøbs- eller logistikfunktion ud fra en helhedsforståelse af værdi- og forsyningskæder som virksomheden indgår i og *5) selvstændigt planlægge og udføre digital databehandling i forhold til afgrænsede arbejdsprocesser og udpege forskelle i virksomheders behov for og behandling af data.* Tilrettelæggelse af indhold: Fagene rækker i de første 15 uger frem mod USF, hvor eleverne arbejder med elementer, som skal anvendes i USF. Undervisningen tilrettelægges i de sidste 5 uger af grundforløbet projektorienteret og praksisnært, hvor omdrejningspunktet er en lokal virksomhed i elevens uddannelsesretning. Eleven arbejder i en kombination af korte online-forløb fra Videnscenterportalen, egne produktioner af Wix Webspot og Office-dokumenter samt opbygning af præsentation. Det faglige fundament fra grundfagene gør eleven i stand til at vise kompetencerne dels med brug af teori og dels gennem de praksisorienterede produktioner. LÆRINGSMÅL: • Du kan Illustrere, fra ERP-systemet, hvordan man kan anvende data til at vurdere salget • Du kan udarbejde nulpunktsberegning med formler i Excel (hænger sammen med handelsregning) • Du kan give eksempler på, hvordan handelsvirksomheden kan indsamle data om kunder og købsadfærd • Du kan give eksempler på, hvilken betydning GDPR har for handelsvirksomheden • Du kan forklare, hvordan handelsvirksomheden kan anvende de indsamlede data i forbindelse med salget. • Du kan udarbejde eksempel på nøgletal for personaleressourcernes effektivitet og forklar, hvordan de kan bruges til at vurdere arbejdet i handelsvirksomheden • Du kan strukturere din fremlæggelse og præsentere din virksomhed professionelt • Du kan udarbejde en Wix med spot på brand/varegruppe (min. 5 varenumre og max. 10 varenumre inden for et tema) • Du kan vælge et socialt medie til den konkrete salgsindsats og forklare, hvorfor handelsvirksomheden anvender det valgte sociale medie i forhold til det udarbejdede webspot • Du kan give eksempler på fordele og ulemper ved virksomhedens forskellige mulige afsætningskanaler • Du kan vurdere, hvad der giver den bedste konkurrencemæssige fordel for din virksomhed • Du kan forklare nulpunktsberegning udarbejdet i Excel (hænger sammen med digital databehandling) - og forklare betydning for hhv. butikken og beregning Excel • Du kan give eksempler på, hvilke arbejdsopgaver, der har størst betydning i forhold til virksomhedens strategi og koncert (hænger sammen med værdikæden) • Du kan redegøre for købstyper for B2B • Du kan forklare (med eksempel) anvendelsen af salgsteori i forhold til handelsvirksomhedens koncept og målgruppe på B2B-markedet • Du kan forklare (give eksempler) på kundeadfærd for B2B • Du kan forklare (med eksempel), hvordan man med brug af konflikttrappen kan nedtrappe en konflikt/en reklamation i handelsvirksomheden • Du kan give eksempel på hvad reklamationsregler fra købeloven betyder for handelsvirksomheden

		• Du kan give eksempler på hvilken betydning lov om copyright har for handelsvirksomheden • Du kan give eksempler på hvilken betydning markedsføringsloven har for handelsvirksomheden • Du kan begrunde, i forhold til målgrupper og salg, hvorfor handelsvirksomheden har brug for en webshop • Du kan forklare ud fra den handelstilpassede værdikæde, hvad der skaber særlig værdi for din handelsvirksomhed • Du kan besvare uforberedte spørgsmål fra lærer om salg, service, indkøb og logistik, vor du kan bruge dine kompetencer i forhold til en anden virksomhed eller i forhold til en anden målgruppe Arbejdsmetoder: Undervisningen tilrettelægges helhedsorienteret fordi eleven arbejder ind i selvvalgt virksomhed i samlet case ud fra interesse og uddannelsesretning. Den valgte case indrammer dermed elevens arbejdsområder i en samlet helhed som på innovativ vis leder over mod elevens hovedforløb. Digitale medier og værktøjer inddrages systematisk, såvel i arbejdsproces som i produkt i afsluttende dokumentation.
	Praksisrelatering	Som nævnt under fagets indhold tilrettelægges undervisningen i de sidste 5 uger af grundforløbet projektorienteret og praksisnært, hvor omdrejningspunktet er en lokal virksomhed i elevens uddannelsesretning. Eleven arbejder i en kombination af korte online-forløb fra Videnscenterportalen, egne produktioner af Wix Webspot og Office-dokumenter samt opbygning af præsentation. Det faglige fundament fra grundfagene gør eleven i stand til at vise kompetencerne dels med brug af teori og dels gennem de praksisorienterede produktioner.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	130 timer
	Dokumentation	Der skal udarbejdes Webspot og foretages beregninger i Excel. Eleven skal til brug for eksaminationen udarbejde disposition i Word samt præsentation i PowerPoint.
	Løbende evaluering	Den løbende evaluering sker formativt (feed forward) som sparring på elevernes arbejdsprocesser, såvel i udfordringen med at reflektere over faglig helhed i projektet som i den faglige korrekthed i de udarbejde produkter undervejs i projektet. Sagt på en anden måde er vores fokus i den løbende evaluering at støtte elevernes metakognition.
	Bedømmelsesgrundlag	*Det er alene elevens mundtlige fremlæggelse, der vurderes til eksamen. Eleven vurderes på sin evne til selvstændigt at demonstrere fagets kompetencer.*
	Bedømmelseskriterier	*For at bestå grundforløbsprøven forventer skolen, at eleven opfylder uddannelsens væsentligste mål og krav. Eleven skal demonstrere sin evne til at anvende fagets teori i praktiske problemstillinger inden for faget gennem løsningen af en praktisk funderet opgave.* *Generelt skal der være større fokus på elevens evne til at anvende teorien i praksis end på selve kendskabet til teorien.* *Nærmere præcisering af bedømmelseskriterierne fremgår af fagbilaget.* *Skolen vægter og beskriver væsentlighed i forhold til kompetencemålene.* *Eleven skal i forberedelse til eksaminationen vælge blandt følgende bedømmelseskriterier for at vise, at han/hun har kompetencer inden for alle fem kompetenceområder.* ***1) Digital databehandling*** • *Eleven kan anvende hensigtsmæssige programmer/metoder til præsentation data.* • *Eleven kan anvende regnskabstal til at vurdere arbejdet i butikken*

- *Eleven demonstrerer forståelse af, hvad fx data fra ERP-systemer kan anvendes til i en konkret butik.*
- *Eleven kan anvende Excel til økonomiske beregninger.*
- *Eleven demonstrerer forståelse for, hvordan butikken kan indsamle data om kunder, købsadfærd m.m., og senere anvende denne viden i forbindelse med salg.*

2) Kommunikation og digital markedsføring

- *Eleven kan planlægge og gennemføre en præsentation med brug af hensigtsmæssige medier/værktøjer.*
- *Eleven kan udarbejde markedsføringsmateriale og vælge hensigtsmæssig kanal og medie til en konkret salgsindsats.*
- *Eleven kan vurdere en konkret butiks mulighed for at anvende nye afsætningskanaler til at skabe konkurrencemæssige fordele.*

3) Handelsregning

- *Eleven kan udføre, forklare og tolke økonomiske beregninger (fx priskalkulation, nulpunktsberegning eller kalkulationsfaktor).*
- *Eleven demonstrerer forståelse af den betydning, som butikkens koncept har for de arbejdsopgaver, der skal udføres i butikken.*

4) Salg og service

- *Eleven kan anvende salgstrappen og dens teorier hensigtsmæssigt i forhold til bl.a. kundetype, butikskoncept og målgruppe.*
- *Eleven demonstrerer forståelse for de særlige kendetegn ved kundeadfærd på B2C-markedet, og hvordan de kan anvendes i forbindelse med en konkret salgssituation.*
- *Eleven kan forklare butiksindretningens rolle for en konkret butiks koncept og indtjening.*
- *Eleven demonstrerer forståelse for købelovens og andre udvalgte loves betydning for butikkens salgs- og reklamationsbehandling.*
- *Eleven kan vælge en hensigtsmæssig markedsføringsform i forhold til en konkret målgruppe og salgsindsats i butikken.*

5) Værdi- og forsyningskæder

- *Eleven kan anvende den detailtilpassede værdikæde til at forklare de opgaver, der skaber værdi for en konkret butik.*
- *Eleven kan perspektivere sin viden om salg, service, indkøb og logistik ved under eksaminationen at besvare uforberedte spørgsmål fra lærer.*

Væsentlige mangler:	***Uvæsentlige mangler:***
Fagets mål for digital databehandling *Eleven kan ikke anvende hensigtsmæssige metoder/programmer til præsentation af data.* *Eleven kan ikke anvende Excel til beregninger.* *Eleven forstår ikke hvilken betydning butikkens indsamling af data kan have*	**Fagets mål for digital databehandling** *Elevens anvendelse af metoder og programmer har enkelte uhensigtsmæssigheder.* *Eleven laver fejl i enkelte beregninger i Excel.* *Eleven forstår ikke alle detaljer i den konkrete butiks muligheder for*

		for en konkret butiks drift, markedsføring og udvikling **Fagets mål for kommunikation og digital markedsføring** Ikke at kunne opbygge /have opbygget en præsentation. Den mundtlige præsentation er så lav eller utydelig, at den er svær at høre og/eller forstå. Ikke at forstå de forskellige afsætningskanalers muligheder i forhold til den konkrete butik. Bruger ingen begreber fra butiksindretning og visual merchandising til forklaring af butiksspejl og minimodel. **Fagets mål for handelsregning** Ikke at kunne forklare beregningerne i beregningseksemplet. Ikke at kunne forklare andre faktorer end økonomien, der ligger til grund for fx leverandørvalg. Ikke at forstå sammenhængen mellem virksomhedens koncept og løsningen af butikkens opgaver. **Fagets mål for salg og service** Kender ingen kundetyper og/eller forstår ikke kundeadfærd og dens begreber på B2C. Kender ikke salgstrappens faser, og kan ikke forklare anvendelsen af dem i en konkret kundebetjening. Kender ikke de grundlæggende reklamationsregler fra købeloven. Kender ikke/kan ikke forklare anvendelsen af konflikttrappens redskaber til nedtrapning af en konflikt i butikken.	*at anvende databehandling i drift, markedsføring og udvikling.* **Fagets mål for kommunikation og digital markedsføring** *At præsentationen er uhensigtsmæssigt udformet (fx farver, animationer, tekstmængde).* *Den mundtlige præsentation er til tider utydelig.* Ikke at have alle de mulige afsætningskanaler med i bedømmelsen. Kan ikke huske alle begreberne fra butiksindretning og visual merchandising til forklaring af butiksspejl og minimodel. **Fagets mål for handelsregning** Ikke at kunne redegøre fuldstændigt for alle elementer i beregningerne. Ikke at have alle de mulige faktorer med i vurderingen. At forståelsen af sammenhængene ikke er helt dybdegående. **Fagets mål for Salg og service** Husker ikke korrekt håndtering af enkelte kundetyper og/eller husker ikke alle begreber inden for kundeadfærd på B2C. Kan ikke anvende enkelte trin i salgs- og/eller konflikttrappen. Kender ikke alle detaljer i købelovens reklamationsregler. Mangler viden om/forståelse for anvendelsen af enkelte trin i konflikttrappen. *Kan ikke redegøre for alle varers placering i butikken.*

		Kender ikke A-, B- og C-placeringers betydning for virksomhedens indretning og fortjeneste. **Fagets mål for værdi- og forsyningskæder** Kan ikke forklare hvad detailhandlens værdikæde kan bruges til i en konkret butik. Kan ikke perspektivere eller overføre anvendelsen af de detailrettede emner til en anden butik, en anden målgruppe og lignende, som svar på spørgsmål fra læreren under eksaminationen.	**Fagets mål for værdi- og forsyningskæder** Kan ikke forklare alle delelementer i detailhandlens værdikæde i en konkret butik. Kan ikke dybdegående perspektivere eller overføre anvendelsen af de detailrettede emner til en anden butik, en anden målgruppe og lignende, som svar spørgsmål fra læreren under eksaminationen.
KONTOR	**Undervisningens tema**	Grundforløbsprøve i uddannelsesretning Kontor	
	Undervisningens indhold (*arbejdsmetoder, faglige mål, læringsmål*)	De faglige mål for undervisningen i USF handel består af videns-, færdigheds- og kompetencemål. Disse fremgår af https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/369 Der er særlig fokus på at arbejde efter kompetencemålene: *Eleven skal have kompetence til på grundlæggende niveau at kunne:* *1) Planlægge og udføre digital databehandling selvstændigt i forhold til afgrænsede administrative arbejdsprocesser, udpege forskelle i virksomheders og institutioners behov for og behandling af data og innovere digitalisering af afgrænsede arbejdsprocesser.* *2) Planlægge og udføre mundtlig og skriftlig kommunikation selvstændigt i forhold til afgrænsede administrative arbejdsprocesser og udpege forskelle i anvendelse af sproget i forhold til kulturer, sprogpolitik og -normer, kommunikationskanaler og målgrupper.* *3) Planlægge og udføre afgrænsede administrative serviceopgaver selvstændigt ud fra en helhedsforståelse og udpege forskelle i anvendelsen af forskellige servicekoncepter, kvalitetskoncepter og normer.* Eleven skal derudover have færdigheder i at korrigere for følgende fejl eller afvigelser fra en plan eller en standard: 1) Fejl i databehandling. 2) Fejl i serviceopgaver. 3) Fejl i forhold til sprogrigtighed, grammatik og retskrivning. Tilrettelæggelse af indhold: Fagene rækker i de første 15 uger frem mod USF, hvor eleverne arbejder med elementer, som skal anvendes i USF. Undervisningen tilrettelægges i de sidste 5 uger af grundforløbet projektorienteret og praksisnært, hvor omdrejningspunktet er en lokal virksomhed i elevens uddannelsesretning. Eleven arbejder i fire hovedområder: Administrativ kommunikation, administrativ service, digital databehandling og ERP-system C5. Det faglige fundament fra grundfagene gør eleven i stand til at vise kompetencerne dels med brug af teori og dels gennem de praksisorienterede produktioner. LÆRINGSMÅL: • Du kan skrive et korrekt forretningsbrev • Du kan tilpasse din kommunikation til målgrupper, kommunikationskanaler og efter sprogpolitik	

		• Du har grundlæggende kendskab til persondataloven • Du kan fra Office pakken anvende Word til brevskrivning samt Excel og Power Point på rutineret niveau • Du kan anvende Outlook til fx mødeindkaldelser • Du kan arbejde innovativt i forhold til digitale arbejdsprocesser • Du kan på grundlæggende niveau registrere og fejlrette i ERP-systemet C5 • Du kan give konkrete forslag til kvalitetssikring af en virksomheds servicekoncept • Du kan redegøre for, hvordan kvalitet i det administrative arbejde påvirker arbejdsprocesser og modtagere i virksomheden • Du kan redegøre for, hvordan kvalitet i det administrative arbejde påvirker omkostninger i virksomheden Digitale medier og værktøjer inddrages systematisk, såvel i arbejdsproces som i produkt i afsluttende dokumentation.
	Praksisrelatering	Som nævnt under fagets indhold tilrettelægges undervisningen i de sidste 5 uger af grundforløbet projektorienteret og praksisnært, hvor omdrejningspunktet er en lokal virksomhed i elevens uddannelsesretning. . Eleven arbejder i fire hovedområder: Administrativ kommunikation, administrativ service, digital databehandling og ERP-system C5. Det faglige fundament fra grundfagene gør eleven i stand til at vise kompetencerne dels med brug af teori og dels gennem de praksisorienterede produktioner.
	Vægtning (*anvendt varighed*)	130 timer
	Dokumentation	Der skal udarbejdes forretningsbreve, mødeindkaldelser samt udskrifter fra ERP-systemet C5. Derudover skal der udarbejdes produkter i Excel på rutineret niveau. Yderligere skal forslag til kvalitetssikrings af servicekoncept dokumenteres. Eleven skal til brug for eksaminationen udarbejde disposition i Word samt præsentation i PowerPoint på rutineret niveau.
	Løbende evaluering	Den løbende evaluering sker formativt (feed forward) som sparring på elevernes arbejdsprocesser, såvel i udfordringen med at reflektere over faglig helhed i projektet som i den faglige korrekthed i de udarbejde produkter undervejs i projektet. Sagt på en anden måde er vores fokus i den løbende evaluering at støtte elevernes metakognition.
	Bedømmelsesgrundlag	*Det er alene elevens mundtlige fremlæggelse, der vurderes til eksamen. Eleven vurderes på sin evne til selvstændigt at demonstrere fagets kompetencer.*
	Bedømmelseskriterier	*For at bestå grundforløbsprøven forventer skolen, at eleven opfylder uddannelsens væsentligste mål og krav. Eleven skal demonstrere sin evne til at anvende fagets teori i praktiske problemstillinger inden for faget gennem løsningen af en praktisk funderet opgave. Generelt skal der være større fokus på elevens evne til at anvende teorien i praksis end på selve kendskabet til teorien.* *Nærmere præcisering af bedømmelseskriterierne fremgår af fagbilaget.* *Skolen vægter og beskriver væsentlighed i forhold til kompetencemålene.* ***Væsentlige mangler*** Fagets mål for Kommunikation Prioritet: Høj • Ikke at have styr på hovedreglerne i et godt brevsprog og korrekt brevopstilling. ***Uvæsentlige mangler*** Fagets mål for Kommunikation Prioritet: Høj • Ikke at have fuldt korrekt bøjning af uregelmæssigt bøjede ord og ikke at have fuldt korrekt kommatering.

		• Ikke at kunne tilpasse sin kommunikation til forskellige målgrupper og kommunikationskanaler og tilpasse sit sprog til en udvalgt sprogpolitik. Fagets mål for Databehandling Prioritet: Høj • Kender ikke persondataloven og de grundlæggende principper. • Kan ikke anvende anviste digitale værktøjer, herunder f.eks. Officepakkens programmer til løsning af en administrativ opgave. • Har ikke kendskab til gængse digitale løsninger til en beskrevet arbejdsproces, fx Access. • Kan ikke anvende et regneark og et præsentationsprogram på et rutineret niveau. Fagets mål for Kvalitet og service Prioritet: Mellem • Kan ikke udarbejde konkrete forslag til kvalitetssikring af virksomhedens servicekoncept. • Kan ikke redegøre for, hvordan kvalitet i de administrative opgaver påvirker øvrige funktioner.	• *Ikke at have en nuanceret forståelse af, hvordan der skal kommunikeres til sin målgruppe.* Fagets mål for Databehandling Prioritet: Høj • *Kan ikke redegøre nuanceret for persondataloven.* • *Kan ikke anvende avancerede funktioner i anviste digitale værktøjer til løsning af en administrativ opgave.* • *Kan ikke i detaljer redegøre for, hvordan en valgt digital løsning skal anvendes på en beskrevet arbejdsproces fx Access.* • *Fejl i anvendelsen af avancerede funktioner i regneark og præsentationsprogrammer.* Fagets mål for Kvalitet og service Prioritet: Mellem • *Kan ikke redegøre for alle elementer i metoder/koncepter til kvalitetssikring af virksomhedens servicekoncept.* *Kan kun på et overordnet plan redegøre for forskel i omkostninger ved de forskellige kvalitetskoncepter.*
	Undervisningens tema	Grundforløbsprøve i uddannelsesretning Kontor	

Bekendtgørelserne for grundfag hhv. uddannelsesspecifikke fag fremgår af nedenstående afsnit om lovgrundlag.

Bedømmelse GF2

- Grundfagene: Et fag afsluttes med sidste undervisningstime, hvorefter afsluttende standpunktskarakter afgives
- USF/Uddannelsesspecifikke fag: Her gives en afsluttende standpunktskarakter
- Valgfag:
  - Hvis der indgår grundfag, afsluttes disse med sidste undervisningstime, hvorefter afsluttende standpunktskarakter afgives
  - for de øvrige valgfag afgives ligeledes karakter

- Eksamen: Et af grundfagene (inkl. grundfag valgt som valgfag) udtrækkes til eksamen i casevirksomheden (skoleår 2021/22: Sport24), hvorefter eksamenskarakter afgives
- Eksamen: Grundforløbsprøve i USF/Uddannelsesspecifikke fag. Prøven skal bestås.

EUX-studieår

Der gennemføres forløb som retter sig mod detail, handel, event og kontor. Der er skiftekompetence mellem alle fem uddannelsesretninger og EUX 1. del giver derfor ligeledes adgang til hovedforløb i finans.

Optagelse på studieåret

For at få adgang til EUX-studieåret, skal følgende fag være gennemført med et samlet karaktergennemsnit på mindst 2,0:

- Dansk C
- Engelsk C
- Afsætning C
- Erhvervsinformatik C
- Virksomhedsøkonomi C
- Matematik C
- Organisation C
- Samfundsfag C

Derudover skal grundforløbsprøven på GF2 være bestået.

Indhold på studieåret

- Dansk A
- Engelsk B
- Informatik B
- Virksomhedsøkonomi B
- Erhvervsjura C
- Et løft af niveau i to fag:
    - Afsætning B
    - International økonomi B
- Erhvervsområde med afsluttende projekt (tværfagligt)

For fag fra de gymnasiale læreplaner udarbejdes undervisningsbeskrivelse på Lectio.

Der arbejdes i studieåret helhedsorienteret i virkelighedsnære projekter, både internt, i EuxBizCup og i samarbejde med lokal virksomhed i erhvervsområdet; EO1, EO2 og EOP. Dette gælder uanset starttidspunkt for uddannelsen.

Overblik over bekendtgørelser/læreplaner på EUX

EUX grundforløb 1. del	
Dansk C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne
Engelsk C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne
Samfundsfag C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne

Afsætning C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne
Erhvervsinformatik C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne
Virksomhedsøkonomi C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne
Organisation C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne
Matematik C	Bek. om grundfag, erhvervsfag i erhvervsuddannelserne

EUX studieår	
Dansk A	HHX læreplan
Engelsk B	Bek. om særlige gymnasiale fag mv. til brug for erhvervsuddannelser
Informatik B	Bek. om særlige gymnasiale fag mv. til brug for erhvervsuddannelser
Virksomhedsøkonomi B	Bek. om særlige gymnasiale fag mv. til brug for erhvervsuddannelser
Erhvervsjura C	HHX læreplan
Afsætning B	HHX læreplan
International økonomi B	HHX læreplan

Link fremgår af nedenstående afsnit med lovgrundlag.

Samspil mellem gymnasiale fag og uddannelsesretning

Dansk A	Detail	Handel	Kontor
Tekster, der behandler emner inden for erhvervsmæssige forhold	Dansk er et humanistisk fag, der beskæftiger sig med litteratur, sprog og medier i en national og global kontekst. Fagets kerne er det intensive arbejde med dansksprogede tekster, både receptivt og produktivt. Fagets formål er at styrke elevernes almendannelse gennem tekstanalyse og tekstproduktion med udgangspunkt i viden og kundskaber om fagets stofområder. Fagets metode adskiller sig fra de fleste andre fag (på eux) ved den analytiske, fortolkningsmæssige og metakommunikative tilgang til en mangfoldighed af tekster, hvor - Fagets ideal er at bidrage til at udvikle elevernes selv- og omverdensforståelse som led i den personlige og kulturelle identitetsdannelse.		

Kernestof i engelsk B - hovedområder	Detail	Handel	Kontor
Tekster, der behandler emner inden for erhvervsmæssige forhold	Alle uddannelsesretninger læser samme emne om 'konsumerisme og pandemi'. Særligt fokus for detail elever: · ændringer i købsadfærd blandt konsumenter, fx øget nethandel, ændringer i efterspørgsel på forskellige varer etc.	Alle uddannelsesretninger læser samme emne om konsumerisme og pandemi. Særligt fokus for handelselever: · hvordan global handel påvirkes af en pandemi, fx slowbalisation, ændringer i in- og outsourcing tendenser etc.	Alle uddannelsesretninger læser samme emne om konsumerisme og pandemi. Særligt fokus for kontor elever: · digitalisering af offentlig administration under en pandemi

Kernestof i Afsætning B - hovedområder	Detail	Handel	Kontor

Samfundsvidenskabelig metode og markedsanalyse	*– Kvantitative, kvalitative og komparative analysemetoder* *– Datakilder: primære og sekundære samt interne og eksterne* *BTC. Hvad køber kunderne og hvorfor?*	*– Kvantitative, kvalitative og komparative analysemetoder* *– Datakilder: primære og sekundære samt interne og eksterne* BTB. Hvad køber virksomhederne og hvorfor?	*– Kvantitative, kvalitative og komparative analysemetoder* *– Datakilder: primære og sekundære samt interne og eksterne* *Administration og undersøgelser.*
Den interne situation	*– Værdikæder* *– Forretningsmodeller* *BTC. Road til marked. Salgskanaler.*	*– Værdikæder* *– Forretningsmodeller* *BTB. Road til marked. Salgskanaler.*	*– Værdikæder* *– Forretningsmodeller* Stat, region og kommunens rolle. Og administration i forhold til virksomhederne.
Den eksterne situation	*– Omverdensforhold nationalt og globalt* *– Branche- og konkurrenceforhold* *– Købsadfærd på business-to-business og business-to-consumer markeder* *BTC. Hvordan har denne indflydelse på forbrugerens valg?*	*– Omverdensforhold nationalt og globalt* *– Branche- og konkurrenceforhold* *– Købsadfærd på business-to-business og business-to-consumer markeder* *BTB. Hvordan har denne indflydelse på virksomhedernes valg?*	*– Omverdensforhold nationalt og globalt* *– Branche- og konkurrenceforhold* *– Købsadfærd på business-to-business og business-to-consumer markeder.* Hvad er det for mekanismer der har indflydelse på adfærden?
Strategi	*– Mission, vision og værdier* *Porter på BTC markedet.*	*– Mission, vision og værdier* *Porter på BTB markedet.*	*– Mission, vision og værdier* Hvilke modeller og processer benyttes?
Segmentering, målgruppevalg og positionering på business-to-consumer markedet *– Segmentering, målgruppevalg og positionering nationalt*	Målgrupper BTC	Målgrupper BTB	Målgrupper generelt
Marketing mix på business-to-consumer markedet *– Marketing mixet nationalt*	Kampagner, Købsbeslutningsprocesser, tidsstyring. BTC	Kampagner, Købsbeslutningsprocesser, tidsstyring. BTB.	Kampagner, Købsbeslutningsprocesser, tidsstyring.

Kernestof i IF B hovedområder	Detail	Handel	Kontor
IT-systemers og menneskelig aktivitets gensidige påvirkning	IT-systemer og brugeres gensidige påvirkning og konsekvens i forhold til kommunikation, effektivisering, købsadfærd og etik.	IT-systemer og brugeres gensidige påvirkning og konsekvens i forhold til kommunikation, effektivisering, købsadfærd og etik.	Modellering som middel til at forstå et problemområde. Brugsmønstre til afdækning af brugertypers krav til et it-system. Arbejdsformer i udviklingsarbejdet. Brugertest til kvalitetssikring af et it-system i forhold til brugertypers krav.
IT-sikkerhed, netværk og arkitektur	IT-sikkerhedspolitik	IT-sikkerhedspolitik Client-server arkitektur. Internettets teknologi og sikre kommunikationsformer.	IT-sikkerhedspolitik Client-server arkitektur.
IT i erhvervslivet	IT-strategi. Standardsystemer og forretningssystemer herunder ERP, CRM og CMS. IT-projektstyring	IT-strategi. Standardsystemer og forretningssystemer herunder ERP, CRM og CMS. IT-projektstyring	IT-strategi. Standardsystemer og forretningssystemer herunder ERP, CRM og CMS. IT-projektstyring
Repræsentation og manipulation af data		Relationelle databaser og databaseforespørgsler.	Data og datatypers repræsentation og manipulation. Relationelle databaser og databaseforespørgsler.
Programmering			Funktioner. Variable, sekvenser, løkker og forgreninger.

Interaktionsdesign	Principper for interaktionsdesign.	Prototyper til i samarbejde med brugerne at udvikle it-systemets interaktionsdesign i en brancherelevant kontekst. Principper for interaktionsdesign. Modellering af interaktion mellem it-systemet og omgivelserne.	Design af en brugergrænseflade og den tilhørende interaktion. Prototyper til i samarbejde med brugerne at udvikle it-systemets interaktionsdesign i en brancherelevant kontekst. Principper for interaktionsdesign. Modellering af interaktion mellem it-systemet og omgivelserne.
Innovation	Eksempler på og kategorisering af brancherelevante, innovative it-systemer.	Eksempler på og kategorisering af brancherelevante, innovative it-systemer.	Eksempler på og kategorisering af brancherelevante, innovative it-systemer.

Kernestof i erhvervsjura c - hovedområder	Detail	Handel	Kontor
Demokratisk forståelse med fokus på sammenhængen mellem jura, moral og etik samt digital dannelse	• Almen dannelse	• Almen dannelse	• Almen dannelse
Retskilder og det danske retssystem	• Almen dannelse	• Almen dannelse	• Almen dannelse
Juridisk metode	• Almen dannelse	• Almen dannelse	• Almen dannelse
Erstatning udenfor kontrakt, herunder generelle forsikringsretslige principper	• Erstatningsansvar for skadevoldende adfærd • forsikring	• Erstatningsansvar for skadevoldende adfærd • forsikring	• Erstatningsansvar for skadevoldende adfærd • forsikring
Aftaleret, herunder kontrakters indgåelse nationalt, aftalers ugyldighed og fuldmagt	• aftalemodellen • fuldmagtsregler • aftalers ugyldighed dette med fokus på blandt andet stillingsfuldmagter	• aftalemodellen • fuldmagtsregler • aftalers ugyldighed dette med fokus på ugyldighedsregler	• aftalemodellen • fuldmagtsregler • aftalers ugyldighed dette med fokus på blandt andet stillingsfuldmagter
Forbrugerret, herunder aftaler, køb og betaling	• forbrugerkøberet • forbrugeraftaler (heriblandt nethandel) • betalingskortregler	• forbrugerkøberet • forbrugeraftaler (heriblandt nethandel) • betalingskortregler	• forbrugerkøberet • forbrugeraftaler (heriblandt nethandel) • betalingskortregler
Markedsføringsret	• forbrugerombudsmanden fokus på overholdelse af reglerne ift. forbrugere	• forbrugerombudsmanden fokus på overholdelse af reglerne ift. konkurrenter	• forbrugerombudsmanden • markedsføring også ift. offentlige institutioner
Køberet med fokus på nationale regler i handelskøb	• handelskøb • sælgers misligholdelse og købers misligholdelsesbeføjelser	• handelskøb • både køber og sælgers misligholdelse og deres indbydes misligholdelsesbeføjelser	• handelskøb • både køber og sælgers misligholdelse og deres indbydes misligholdelsesbeføjelser
Kreditret med fokus på fysiske personers hæftelse og kreditsikring i forbrugerforhold samt de generelle principper i individualforfølgning, derudover arbejdes der med selskabsret som valgfrit emne	• hæftelse • kaution • inkasso • fogedret • selskabsformerne og deres hæftelse	• hæftelse • kaution • inkasso • fogedret • selskabsformerne og deres hæftelse	• hæftelse • kaution • inkasso • fogedret • selskabsformerne og deres hæftelse

Kernestof i Virksomhedsøkonomi B - hovedområder	Detail	Handel	Kontor
Virksomheden og dens økonomi	• Forretningsmodel i fht. forsyningskæden for detail • Interessenter • Bidragskalkulationer for detailvirksomhed	• Forretningsmodel i fht. forsyningskæden for handel • Interessenter	• Forretningsmodel generelt - også med fokus på offentlige virksomheder • Interessenter – også for offentlige virksomheder

		• Bidragskalkulationer for handelsvirksomhed	• Bidragskalkulationer generelt - også for servicevirksomhed
Rapportering	Krav til årsrapporten er ens uanset virksomhedstype – derfor kommer koblingen til den enkelte uddannelse primært til udtryk i arbejdet med rapportering af samfundsansvar: • Kvantitativ og kvalitativ rapportering af samfundsansvar til detailvirksomheders interessenter med fokus på forbrugeren	Krav til årsrapporten er ens uanset virksomhedstype – derfor kommer koblingen til den enkelte uddannelse primært til udtryk i arbejdet med rapportering af samfundsansvar: • Kvantitativ og kvalitativ rapportering af samfundsansvar til handels-virksomheders interessenter med fokus på aftagere i forsyningskæden	Krav til årsrapporten er ens uanset virksomhedstype – derfor kommer koblingen til den enkelte uddannelse primært til udtryk i arbejdet med rapportering af samfundsansvar: • Kvantitativ og kvalitativ rapportering af samfundsansvar med fokus på kommunikative virkemidler
Analyse	• Interne og eksterne forhold i fht. forsyningskæden for detail og strategi herudfra • Et regnskabsmæssigt fokus på omkostningsstrukturen i forhold til forretningsmodellen for detail	• Interne og eksterne forhold i fht. forsyningskæden for handel og strategi herudfra • Et regnskabsmæssigt fokus på omkostningsstrukturen i forhold til forretningsmodellen for handel	• Interne og eksterne forhold i fht. forsyningskæden generelt -også for produktion og strategi herudfra • Primært regnskabsmæssigt fokus i forhold til det private erhvervsliv – dog med referencer til offentlige virksomheder

International økonomi afvikles i henhold til vejledning til den særlige gymnasiale læreplan, se nedenstående afsnit om lovgrundlag.

Elevens arbejdstid, fordybelsestid og individuel pulje

Undervisningen gennemføres som fuldtidsundervisning med 25 ugentlige timer på skolen plus hjemmearbejde i form af lektier og afleveringer. Skoleundervisningen gennemføres, så elevens arbejdstid for undervisningsforløb og projekter, herunder hjemmearbejde, svarer til arbejdstiden for en fuldtidsbeskæftiget på arbejdsmarkedet. Elevens hjemmearbejde omfatter såvel almindelige lektier som udarbejdelse og færdiggørelse af afleveringsopgaver samt forberedelse af fremlæggelser mv.
Den nærmere beskrivelse af forventet arbejdstid, herunder hjemmearbejde, er beskrevet for den enkelte læringsaktivitet i elevens studieplan.
Der indgår 350 timers fordybelsestid i elevens hjemmearbejde fordelt over hele EUX-forløbet: GF1, GF2 og det studiekompetencegivende år på følgende vis:

Fag	GF1	GF2	Studiekompetencegivende forløb 1. semester	Studiekompetencegivende forløb 2. semester
Dansk	Niveau C	Niveau C	Niveau A	Niveau A
	15/10	15/10	20/15	20/15
Engelsk	Niveau C	Niveau C	Niveau B	Niveau B
	15/10	15/10	20/15	20/15
Samfundsfag	Niveau C	Niveau C		
	15/10	15/10		
Matematik		Niveau C		
		20/15		
International økonomi			Niveau B	Niveau B
			3	4
Erhvervsjura C			Niveau C	Niveau C
			6	7
EIF/IF		Niveau C	Niveau B	Niveau B
		15/10	15/10	15/10
VØ		Niveau C	Niveau B	Niveau B
		15/10	20/15	20/15
Afsætning		Niveau C	Niveau B	Niveau B
		15/10	15/10	15/10
Organisation		Niveau C		
		15/10		
Uddannelsesspecifikke fag		5		
Erhvervsområde			EO1 EUXBizCup: 5 EO2/EOO Forlagt undervisning: 15	

Der indgår 80 timers individuel pulje fordelt over hele EUX-forløbet: GF1, GF2 og det studiekompetencegivende år på følgende vis:

Årgang	Aktivitet	Tidspunkt	Moduler	Timer
GF1	Webinar og screening	Intro	1	1,33
	Ekstra moduler - flyt C- til A-niveau/dansk	Efterår	8	10,67
	Ekstra moduler - flyt C- til A-niveau/engelsk	Efterår	7	9,33
GF2	Omlagt skriftlighed matematik C		2	2,67
	Omlagt skriftlighed AØ C		2	2,67
	Omlagt skriftlighed IT C		2	2,67
	Omlagt skriftlighed VØ C		2	2,67
	USF (ét modul pr. uge)	Forår	4	5,33
	Ekskursion	Torsdag eft. sidste eksamen	80 min, 1 a 50	6,16
Studieår	Omlagt skriftlighed dansk A			5
	Omlagt skriftlighed engelsk B			5
	Omlagt skriftlighed VØ B			5
	Omlagt skriftlighed IØ B			5
	Omlagt skriftlighed AØ B			5
	Forlagt undervisning (1 uge)	Uge 44	6	8
	Kursusforløb: Rapportskrivning EO-opgaven		2	2,67
	Kursusforløb: Rapportskrivning EOP		1	1,33
I alt				80,49

Studieplan for erhvervsområdet (EO) på merkantil EUX

Projekt-forløb og tema	Placering	Fag	Kernestof fra fagene	Problemstilling	Faglige mål	UT (i alt 75T)	FT	Studiemetoder	Mundtlige, skriftlige og digitale produktkrav	Evaluering
EO1 EUX BizCup	Efterår (før uge 42)	AØ B VØ B IF B	**Virksomhedsøkonomi B:** - CSR - Ejerformer - Nulpunktsberegninger - Budgettering **Afsætning B:** - Datakilder - Værdikæder - Mission, Vision og værdier - Omverdensforhold - Forretningsmodeller - SWOT-analyse - Konkurrencestrategier - Vækststrategier **Informatik B:** - Interaktionsdesign med fokus på widgets - Inkrementel innovation - Repræsentation og analyse af data.	Problem-stilling i forbindelse med EUXBizCup Gruppen udarbejder under vejledning egen problemformulering.	1. beherske relevante faglige mål i erhvervsområdets fag og sætte sig ind i nye faglige områder 2. Undersøge og afgrænse en erhvervsrettet problemstilling ved at kombinere viden og metoder fra forskellige fag 3. søge, vurdere og anvende fagligt relevant information 5. beherske mundtlige fremstillingsformer, herunder besvare en opgave fyldestgørende 6. vurdere forskellige fags og metoders muligheder og begrænsninger i arbejdet med en problemstilling 7. anvende relevante studiemetoder, herunder planlægge og strukturere eget arbejde.	25	5	Gruppearbejde Stillet problem-formulering PBL-forløb Innovations-hjulet	Konkret løsningsforslag til problem-formuleringen, som kan implementeres af virksomheden direkte. Metodeovervejelser og den analyse, der ligger til grund for løsningsforslaget. Videopræsentation på maks. 10 minutter	Mundtlig gruppe-feedback fra alle tre fag. Klassens vinder går videre i den nationale konkurrence. Der gives en gruppe-karakter.
EO2 Praktik **EO-opgaven (EOO)**	Efterår (uge 43 - jul)	Alle fag: AØ B Dansk A IF B VØ B IØ B ENG B ER C	Relevant kernestof i forhold til de(n) erfarede udfordring(er) hos den virksomhed, som eleven er i praktik hos.	Før praktik: Eleverne overvejer individuelt problemstilling er i relation til udfordringer hos den aktuelle praktikvirksomhed. Eleverne vælger fagkombination. Efter praktik: Eleverne udarbejder individuelt problemformuleringer i relation til udfordringer hos den aktuelle praktikvirksomhed.	1. beherske relevante faglige mål i erhvervsområdets fag og sætte sig ind i nye faglige områder 2. Undersøge en erhvervsrettet problemstilling ved at kombinere viden og metoder fra forskellige fag 3. søge, vurdere og anvende fagligt relevant information 4. kombinere viden og metoder fra fagene til indsamling og analyse af empiri og bearbejdning af problemstillingen 5. beherske mundtlige fremstillingsformer, herunder besvare en opgave fyldestgørende 6. vurdere forskellige fags og metoders muligheder og begrænsninger i arbejdet med en problemstilling 7. anvende relevante studiemetoder, herunder planlægge og strukturere eget arbejde.	32 (fra fagene) 8 (individuelle timepulje)	15	Individuelt arbejde Informationsindsamling Eleverne opstiller relevante underspørgsmål jævnfør deres uddannelsesretning.	Skriftligt: Rapport på 5-7 normalsider á 2400 anslag. Individuel mundtlig fremlæggelse af EO-opgaven for underviser(e) og ekstern fagperson jf. bekendtgørelsen for erhvervsområdet.	Der gives en individuel karakter.
EO-projektet (EOP)	Primo marts	Selvvalgt fag-kombination To fag, hvoraf mindst et skal være på mindst B-niveau, og mindst et skal være et merkantilt fag.		Selvvalgt område Aktuel merkantil problemstilling, der er relevant i elevens erhvervsuddannelse. Der er ikke krav til "valg af virksomhed".	Målene 1-7	20	30		Skriftlig rapport: Omfang på 12-17 normalsider á 2400 anslag Mundtlig eksamination: Eksaminationstiden er 30. min. Der er ikke forberedelse.	Der gives én karakter ud fra en helheds-bedømmelse (skriftlige opgavebesvarelse og den mundtlige eksamination).

Bedømmelse studieåret

På EUX studieår afgives gymnasial standpunktskarakter i december og afsluttende standpunktskarakter i maj. Dertil deltages i terminsprøve i dansk A med henblik på dels at prøve det faglige niveau og dels at afprøve Netprøver.

- Grundfagene: Her gives afsluttende standpunktskarakter.
- Eksamen i erhvervsområdeprojekt: Her gives afsluttende karakter.
- Eksamen i grundfag: Der udtrækkes 6 eksamener i grundfag. Her gives afsluttende karakter

EUX - erhvervsområdeprojekt

Bedømmelse af erhvervsområdeprojektet på EUX følger ministeriets bekendtgørelse for særlige gymnasiale fag. Se nedenstående afsnit om lovgrundlag.

Omeksamination og frivillig indstilling til eksamen

I fag, hvor der er et beståelseskrav på 02, har eleven med standpunktskarakter under 02 mulighed for at indstille sig til eksamen, hvis faget ikke bliver udtrukket til eksamen, da denne standpunktskarakter ellers vil hindre elevens videre uddannelsesforløb. Eleven skal senest 14 dage efter at karaktererne er blevet offentliggjort, give skolen skriftlig besked om, at eleven ønsker at indstille sig til eksamen.
I forbindelse med omprøver i det uddannelsesspecifikke fag, skal eleven ikke udarbejde et nyt eksaminationsgrundlag, men kan tage udgangspunkt i det allerede udarbejdede.

En eksaminand kan på ny indstille sig til at deltage i samme prøve, hvis eksaminanden ikke har opnået min. karakteren 02 i den første grundfagseksamen eller ikke har opnået bedømmelsen "bestået" i grundforløbsprøven. Skolen kan ved usædvanlige forhold tillade en eksaminand at deltage i yderligere 1 reeksamination, dvs. en elev kan maksimalt deltage i 3 eksaminer i samme fag på samme niveau og i samme disciplin (caseeksamen eller grundforløbsprøve). Eleven skal senest på 5. hverdag efter afholdt eksamen afgive skriftlig tilmelding til reeksamination. Tilmeldingen er bindende.

Lovgrundlag

Erhvervsuddannelsesloven
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1395

Lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1302

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/1619

Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/692

Krav til udformning af EUX-forløb
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1599

Bekendtgørelse om særlige gymnasiale fag m.v. til brug for erhvervsuddannelser
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/879

Uddannelsesbekendtgørelser:

Detailhandel med specialer
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/367

Handelsuddannelser med specialer
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/368

Kontoruddannelser med specialer
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/369

Eventkoordinator
https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1395

Se desuden undervisningsministeriets website:

Særlige gymnasiale læreplaner til EUX
https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/fag-paa-eux/saerlige-gymnasiale-fag-til-eux-forloeb-2018

Andre gymnasiale læreplaner til brug på EUX
https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/hhx-laereplaner-2017